

Erhvervsstyrelsen
Dahlemp's Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
e-mail: Erhvervsregulering@erst.dk; hol@erst.dk
Att.: Anna Holt Længlet

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vadrolfsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

CVR nr. 17 01 48 11

4. november 2016
Journal nr. 2016-10-0

Vedr.: Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven

HORESTA takker for muligheden for at afgive bemærkninger vedrørende ovennævnte lovforslag og for den gode involverende dialog op til fremsættelse af lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Baggrunden for dette lovforslag er Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative Folkepartis vækstplan "Vækst og udvikling i hele Danmark", som blev aftalt i februar 2016. Aftalen er en opfølgning på den vækstpakke, som regeringen præsenterede den 23. november 2015.

I aftalen var som ét - af i alt 16 initiativer - et forslag om en lempelse af unges adgang til at arbejde i restaurationslokaler, hvor der serveres alkohol samt et forslag om at ensarte bevillingsperiodernes længder over hele landet. Disse forslag er udgangspunktet for dette lovforslag og er vigtige forslag for at sikre fortsat vækst i restaurationserhvervet. HORESTA kvitterer for den politiske aftale om disse forslag.

Lovforslaget indeholder derudover en række yderligere initiativer, og HORESTA bakker op om at benytte anledning til at tilpasse lovgivningen til erhvervens behov og den generelle udvikling i erhvervet. Der er en række gode og vigtige forslag, som HORESTA finder vigtige for erhvervet. Der er desværre også enkelte "tidsler" i forslaget, ligesom der er ændringer, som efter HORESTAs opfattelse også burde have været med, nu hvor man er i gang med at kigge på loven, men som desværre ikke er kommet med.

I det følgende kommenteres de enkelte dele af lovforslaget.

§ 1, nr. 3 - Præciserings af bevillingsperioder

Det foreslås, at en bevilling kan gives for en periode på 8, 4 eller 2 år. Dette imødekommer HORESTAs anke om de meget korte bevillingsperioder på et år, nogle steder helt ned til et ½ år, hvor forretningshorisonten bliver meget kort for den erhvervsdrivende, og hvor det "administrative byvl" omkring fornyelse skal gentages allerede efter ét år.

HORESTA er enig i og anerkender fuldt ud, at der i nogle situationer kan være behov for at give en bevilling for en kortere periode f.eks. for at vurdere om, bevillingshaveren er i stand til at drive restaurationsvirksomhed på forsvarlig vis

Det er HORESTAs opfattelse, at der med en minimumsperiode på 2 år opnås en god balance mellem på den ene side hensynet til den erhvervsdrivende og på den anden side behovet for at se en virksomhed an inden, der eventuelt gives bevilling for en længere periode.

Forslaget om at begrænse en meget kort bevillingsperiode og sikre en minimumsperiode på 2 år skal ses i sammenhæng med forslagets § 1, nr. 14, som indebærer en lettelse af muligheden for administrativt at tilbagekalde en alkoholbevilling. HORESTA bakker op om muligheden for en administrativ forenkling af muligheden for fratagelse af en alkoholbevilling, da det er vigtigt og kan være med til at sikre større ansvarlighed i branchen.

§ 1, nr. 4 – Bevillingsnævnets sammensætning

Bevillingsnævnene er, som udsteder af bevillinger, omdrejningspunktet for at sikre et økonomisk forsvarligt restaurationserhverv. HORESTA er af den opfattelse, at der generelt er behov for at styrke det faglige islæt i bevillingsnævnene.

HORESTA har derfor bl.a. foreslået, at der for så vidt angår bevillingsnævnenes sammensætning, indsættes krav om, at der skal være et medlem af nævnene, som har en særlig virksomhedsøkonomisk indsigt. Dette forslag er imødekommet i lovforslaget med forslag om et særligt "sagkyndigt" medlem, hvilket HORESTA kvitterer for. Det fremgår af bemærkningerne, at den pågældende person skal have "relevant viden om virksomhedsøkonomi" uden, at dette er nærmere defineret. HORESTA foreslår, at det uddybes i bemærkningerne, hvad der nærmere skal forstås ved "relevant viden om virksomhedsøkonomi" eventuelt i forhold til uddannelse eller erhvervsbaggrund. Herved undgås forskellige fortolkninger fra kommune til kommune i forhold til om der er tale om specifik viden omkring restaurationsdrift eller er et mere generelt kendskab til virksomhedsøkonomi. HORESTA foreslår konkret, at det sagkyndige medlem har en vis uddannelsesmæssig baggrund, meget gerne en revisionsmæssig baggrund og enten er registreret eller statsaut. revisor – alternativt at det er en skatterevissionsuddannet person, typisk ansat i SKAT.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroifavvej 32
1900 Fredensborg C

Tel +45 35 24 00 80
Fax +45 35 24 80 81

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

I mange af landets bevillingsnævne udpeges der en "brancherepræsentant" ofte efter indstilling fra HORESTA. Denne person er oftest en restauratør, som har mange års erfaring i drift af restaurationsvirksomhed, og dette medlem har som følge heraf også en værdifuld indsigt i de økonomiske forhold i en restaurationsvirksomhed. HORESTA finder det afgørende, at den sugkyndige repræsentant udpeges som en ekstra repræsentant ved siden af brancherepræsentanten. Bevillingsnævnene skal både besidde den faktuelle og erfaringsbaserede økonomiske viden, som brancherepræsentanten har, og den virksomhedsøkonomiske og branche-uafhængig viden, som det særlige sagkyndige medlem har. Herved opnår bevillingsnævnene den fornødne faglige ekspertise, som kan være med til at sikre, at f.eks. virksomheder med et svagt økonomisk fundament, og hvor der er risiko for sort økonomi, bliver sorteret fra. HORESTA foreslår derfor, at det også bliver et krav, at der skal udpeges en brancherepræsentant i bevillingsnævnene.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodrofsvej 32
1900 Freetlenksbjerg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 80

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

© 1998 17 01 48 11

Lovforslaget indeholder herudover et forslag om, at et medlem af nævnet skal være en uafhængig jurist eller advokat. Formålet er, at sikre fokus på ansøgerens retsstilling og sikre, at der sker en saglig vurdering af de kriterier, som er anført i lovens § 12. HORESTA er enig i og støtter, at det er vigtigt at have fokus på disse forhold, og det ses da også jævnligt, at bevillinger gives eller afslås ud fra hensyn, som ikke er i overensstemmelse med de retningslinjer, som er anført i lovens § 12.

Det kan imidlertid ikke afvises, at kommunerne vil indvende, at det forhold, at en udvidelse af bevillingsnævnene med to personer vil medføre en stigning i udgifterne til bevillingsnævnet. I det fald mener HORESTA, at det er vigtigere at sikre et fagligt kompetent bevillingsnævn frem for en bred politisk repræsentation, og i tillæg hertil foreslår HORESTA, at kommunerne pålægges at nedsætte et bevillingsnævn, eventuelt med mulighed for at et bevillingsnævn dækker flere kommuner.

§ 1, nr. 6 - Sænkelse af alderskravet for bevillingshavere og bestyrere

HORESTA er positiv overfor forslaget om en sænkelse af det generelle alderskrav fra 25 år til 21 for såvel bevillingshavere som bestyrere, samt forslaget om at aldersgrænsen nedsættes til 18 år for personer, som har en brancherelevant uddannelse.

Lovens aldersgrænser bringes herved tættere på de aldersgrænser, som findes andre steder i lovgivningen, og tættere på den generelle myndighedsalder, som er 18 år. Mulighed for at opstarte virksomhed i restaurationserhvervet tilnærmes således muligheden for at opstarte virksomhed i det øvrige erhvervsliv.

HORESTA finder det vigtigt, at det altid – uafhængigt af ansøgerens alder – vil være op til den enkelte bevillingsnævn at vurdere, om en ansøger har den fornødne personlige modenhed og tilstrækkelige faglige viden og indsigt til at kunne drive en restaurationsvirksomhed.

At en ansøger er ung betyder således ikke pr. automatik, at vedkommende ikke kan drive en restaurationsvirksomhed forsvarligt, men det er naturligt, at et bevillingsnævn – når der er tale om en meget ung ansøger – er særligt opmærksom på spørgsmålet om personlig og faglig modenhed.

§ 1, nr. 7 og 8 – Gæld til det offentlige

HORESTA finder det positivt, og at der er behov for at præcisere, at den gæld, der er genstand for bestemmelsen, alene er gæld, som stammer fra anden restaurationsvirksomhed, hvilket er i overensstemmelse med praksis. Yderligere er det positivt, at det i loven foreslås indsat, at der kan bortses fra gæld, hvis der foreligger en afdragsordning på gælden, der overholdes, eller hvis der bevilget henstand med gælden.

§ 1, nr. 11 – Godkendelse af ansatte

Lovforslaget indeholder forslag om, at der indføres en 5 års periode for godkendelser, og at de kommer til at gælde for hele politikredsen. HORESTA er enig i hensigten med forslaget, men ønsker en større revision af bestemmelsen i § 15 C om godkendelse af andre ansatte end bestyrere og dommand.

Det bør efter HORESTA's opfattelse bero på en konkret vurdering af den enkelte virksomheds forhold, hvorvidt der er behov at stille krav om godkendelse af virksomhedens ansatte. Det ligger således i administrationen af bestemmelsen i § 15 c, som det er tilfældet for alle andre betingelser, som stilles i medfør af loven, at der skal foretages et konkret skøn, hver gang, der knyttes krav eller begrænsninger til en alkoholbevilling, herunder krav om godkendelse af en given virksomheds ansatte. Yderligere skal der være forholdsmæssighed (proportionalitet) mellem godkendelseskravet og den byrde, som kravet pålægger den enkelte virksomhed.

Et generelt krav til alle virksomheder i en politikreds om godkendelse af stort set alt personale tilsidesætter således kravene om det konkrete skøn og proportionalitetsprincippet.

På denne baggrund skal HORESTA kraftigt opfordre til, at bestemmelsen ændres således, at det kommer til klart at fremgå af reglen, at der alene kan stilles krav om forhåndsgodkendelse efter en mere konkret vurdering/skøn af de enkelte virksomheder, da det er vores opfattelse, at et generelt krav til alle virksomheder om forudgående godkendelse af alt personale ikke er i overensstemmelse med lovens intentioner.

HORESTA har forståelse for, at der i enkelte konkrete tilfælde kan være et ønske om at sikre, at personale ansat i nattelivsvirksomheder ikke er personer, hvor der er en formodning for, at de vil misbruge deres stilling. Men et generelt krav om godkendelse af alt personale er en mistænkeliggørelse af de personer, som arbejder i nattelivet.

Hotel • Restaurant
& Turist erhvervet

Vodrettsvej 32
1960 Fredensborg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

LWR nr. 17-01-48-11

Krævet om forhåndsgodkendelse af personale rammer derudover meget bredt. HORESTA er oplyst om, at visse steder skal *alle* ansatte i en nattevirksoverhold godkendes. Køkkenpersonale og opvaskere, som ikke har kontakt med publikum, har således heller ikke mulighed for i praksis at udføre de handlinger, som godkendelsen efter § 15 c tilsligter at hindre.

Krav om forhåndsgodkendelse af personale er yderligere en stor administrativ udfordring for virksomhederne og besværliggør processen med at ansætte nyt personale. Omsætningen af personale, særlig i nattevirksoverhold, er hurtig, da funktioner som bartender, afrydder, opvasker eller DJ ofte besættes af unge mennesker, som typisk har et job i en kortere periode som et deltidsjob f.eks. ved siden af et studie. Opsigelsesfristerne er tilsvarende korte. Det betyder, at nattevirksoverhold ofte med kort varsel - nogle gange fra dag til dag - har brug for at ansætte nyt personale. En hurtig omsætning af personale betyder således også, at virksomhederne har brug for, at politiets godkendelse af personale kan ske hurtigt og på en administrativ enkel måde. Dette er desværre ikke tilfældet, sådan som det er i dag. Politiets godkendelse af personer kan tage flere dage og/eller uger, og det betyder, at man ikke kan ansætte personer i det tempo, der er brug for

HORESTA foreslår derfor, at der i bestemmelsen gives mulighed for at ansætte først og opnå godkendelse efterfølgende. Dette vil lette den administrative byrde for virksomhederne betydeligt. Som anført er der ofte behov for nyt personale med meget kort varsel, og hvis der først skal opnå tilladelse fra Politiet, risikerer virksomheden i værste fald ikke at kunne åbne og derved miste omsætning. En fremadrettet forenkling af ordningen vil formentlig også kunne lette politiets administration af ordningen.

HORESTA foreslår endelig, at politiets godkendelse af en person ikke blot skal gælde for en enkelt politikreds, men for hele landet.

§ 1, nr. 12 – Forslag om ophævelse af finansieringsforbuddet

Lovforslaget indeholder en ophævelse af finansierings- og ejerforbuddet. Baggrunden for bestemmelsen, som første gang kom ind i loven i 1963, og som har været omstridt gennem årene, var en stadfæstelse af en mangedårig dansk praksis, hvorefter bryggerierne afholdt sig fra at finansiere eller bidrage til at finansiere restaurations- og hotelvirksomhed.

Bestemmelsen er fastholdt gennem årene fordi, der har været en frygt for, at hele erhvervet ville ændre struktur således, at f.eks. udenlandske bryggerier eller spiritusfabrikanter og grossister ville opkøbe og/eller oprette restauranter, hvor kun det pågældende bryggeris produkter ville blive forhandlet, og hvor disse virksomheder ville få en dominerende indflydelse på danske restaurationsvirksomheder, dvs. en form for "monopolisering". Denne udvikling er bl.a. kendt fra England.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vedrolfsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

CRM: 37 01 48 11

HORESTA efterlyser i forbindelse med lovforslagets fremsættelse en vurdering fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen af en ophævelse af forbuddet og om effekterne af en ophævelse.

I de fleste europæiske lande eksisterer forbuddet imidlertid ikke, og det er ikke HORESTAs erfaring, at restaurationsbranchen i disse lande er særligt præget af større opkøb fra bryggerier og spiritusfabrikanter med produktmonopolisering til følge.

Trenden i restaurationsmarkedet er, at forbrugerne i højere og højere grad efterspørger diversitet og lokale produkter. Et restaurationskoncept, hvor udbuddet af produkter begrænser sig til en enkelt producent eller grossists produkter, vurderes at have svært ved at vinde dominerende fodfæste på det danske marked.

Til bestemmelsen er knyttet en dispensationsbestemmelse, som ifølge bemærkningerne hertil skal administreres liberalt, hvilket vil sige, at der kan gives dispensation, hvis den pågældende virksomhed ikke har en dominerende stilling på det danske marked, og hvis formålet med bestemmelsen ikke tilsidesættes. Dispensationsbestemmelsen giver således mulighed for at give dispensation til bl.a. udenlandske virksomheder, som ikke har en dominerende stilling i Danmark. Der vil også efter bestemmelsen kunne gives dispensation til danske bryggerier, som har en dominerende stilling på et lokalt marked. Der eksisterer således gode muligheder for at opnå dispensation fra finansieringsforbuddet herunder særligt for udenlandske virksomheder, som ikke har en dominerende stilling i Danmark.

I dag har restaurationserhvervet ganske vanskeligt ved at opnå finansiering, som en af de brancher, som bankerne er allernæst skeptiske overfor at låne penge ud til. Andre finansieringsmuligheder for branchen bydes derfor velkomne.

HORESTA er som udgangspunkt positiv overfor forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet, men skal opfordre til, at hvis der sker en ophævelse, så følges udviklingen nøje, herunder fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens side.

§ 1. nr. 14 – Administrativ fratagelse af en alkoholbevilling

Det foreslås, at kommunerne/bevillingsnævnene fremover selv skal kunne initiere en tilbagekaldelse af en alkoholbevilling. Sådant som reglerne er i dag, kan dette alene ske efter forslag fra Politiet. Det foreslås, at dette ændres således, at Politiet fremover blot skal høre herom.

HORESTA kan bakke forslaget op, som i øvrigt skal ses i sammenhæng med forslaget i § 1, nr. 3, se bemærkningerne hertil ovenfor.

Det bemærkes, at der ikke ændres på de grundlæggende betingelser for, hvad der skal til for at trække en bevilling tilbage, ligesom der heller ikke ændres på bevillingshaverens krav på – efter anmodning herom – at få en tilbagekaldelse prøvet af en domstol.

Hotel - Restaurant
& Turisterhvervet

Voldtoftsvej 32
1990 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

01700 179148 11

§ 1, nr. 15 – Lempelse af adgangen til at opnå lejlighedsbevilling

Der ligger efter HORESTAs opfattelse op til en lempelse af reglerne om lejlighedsbevilling, hvilket HORESTA ikke kan støtte.

Kravet om, at der skal være en "særlig" lejlighed foreslås således fjernet. Det fremgår af bemærkningerne, at fjernelsen af kravet om en "særlig" lejlighed vil være med til at tydeliggøre kravet om, at der skal tale et *enkelstående* arrangement, og at det vil lette adgangen til at afholde sådanne arrangementer. Yderligere er det anført, at fjernelsen af dette udtryk vil være med til at sikre en mere ensartet praksis på landsplan, da der har været en forskellig fortolkning af, hvad der skal forstås ved en "særlig" lejlighed

HORESTA kan ikke se, hvordan der med fjernelsen af udtrykket "særlige" lejligheder sker nogen form for tydeliggørelse af, at bestemmelsen – ganske rigtigt – er mentet på enkelstående arrangementer.

Yderligere er HORESTA ikke bekendt med, at der skulle være problemer med en uensartet fortolkning i politikredsene.

Efter HORESTAs opfattelse, er anvendelsen af udtrykket "særlige" lejligheder netop et klart signal om, at man ikke bare kan få en lejlighedsbevilling til hvad som helst, og en fjernelse af dette udtryk vil efter HORESTAs opfattelse blive fortolket som, at der fremadrettet vil være et større råderum for at give lejlighedsbevillinger. Dette ønsker HORESTA ikke.

§ 1, nr. 21 – Lempelse af adgangen til at beskæftige unge

Lovforslaget indeholder en allerede politisk aftalt lempelse af forbuddet mod, at unge i aldersgruppen 15-18 år kan arbejde i lokaler, hvor der serveres alkohol. HORESTA har længe argumenteret for en lovændring og kvitterer for denne. Den foreslåede lempelse er stærkt tiltrængt og vil være en meget stor gevinst for restaurationserhvervet – særligt i sommerlandets mange sæsonforretninger.

Forbuddet har i vidt omfang – i modsætning til en række andre brancher – besværliggjort arbejdsrettelæggelsen i restaurationsbranchen ved ansættelse af unge under 18 år. Helt konkret kan det være vanskeligt at undgå, at en ung, der er ansat som f.eks. opvasker, passerer igennem et lokale, hvor der serveres alkohol, for at hente en vogn med opvask.

Forslaget vil lette restaurationsbranchen, som kan have svært ved at skaffe den fornødne arbejdskraft, særligt i den intensive højsæson og for erhvervets mange sæsonforretninger.

HORESTA har naturligvis forståelse for, at unge mennesker ikke skal arbejde i et forrået miljø med berusede personer og kan derfor fuldt tiltræde de begrænsninger, som ligger i

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodrofsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

CVR-nr. 17 01 48 11

forslaget, og som bl.a. indebærer, at adgangen til at benytte unge som arbejdskraft er begrænset til restauranter mv., hvor det primære formål er at servere mad, og hvor de alkoholiske drikkevarer primært er noget, som indtages sammen med mad

Der vil kunne opstå nogle situationer – særligt i forhold til caféer - hvor det kan være svært at vurdere, om det "primære sigte" er at servere mad. Det kan overvejes at fastsætte nogle mere objektive retningslinjer omkring dette. I så fald, skal HORESTA venligst anmode om at blive inddraget/hørt.

Det er HORESTAs opfattelse, at den foreslåede lempelse ikke vil betyde, at unge ansatte vil blive udsat for berusede mennesker. Berusede mennesker i restaurationslivet er således primært knyttet til natlevesrestauranter dvs. barer, diskoteker og narklubber, og mængden af berusede mennesker vil typisk intensiveres i takt med, at aftenen/natten skrider frem.

De ovennævnte begrænsninger vil HORESTAs opfattelse betyde, at risikoen for, at unge mennesker, som arbejder i restaurationslivet, konfronteres med synligt berusede personer vil være yderst minimal.

Elementer som ikke er kommet med i lovforslaget.

HORESTA kan desværre konstatere, at en række af de forslag om ændringer af loven, som HORESTA er kommet med under det lovforberedende arbejde, desværre ikke har fundet plads i lovforslaget.

Det drejer sig om følgende:

Lempeligere krav ved fornyelse af alkoholbevilling

Det er set med HORESTAs øjne unødigt bureaukratisk, når restauratører, som har drevet restaurationsvirksomhed uden problemer igennem mange, mange år - i forbindelse med en fornyelse af alkoholbevillingen - skal opfylde præcis de samme formelle krav, jf. lovens § 12, som en ansøger, der søger for første gang, og som ikke tidligere har drevet virksomhed.

Dette betyder bl.a. at man skal udarbejde budgetter mv., noget som slet ikke giver mening for en virksomhed, som måske har været drevet igennem 30-40 år, uden at det har givet anledning til problemer. Et eksempel herpå er den lokale kro, som har været drevet af samme familie i flere generationer.

HORESTA skal foreslå, at der lempes på formålskravene i de tilfælde, hvor der er tale om en gemansøgning, og hvor stedet har været drevet problemfrit gennem en årrække. Der skal naturligvis være mulighed for at politiet/bevillingsnævnet, hvis der er konkret behov herfor, kan anmode om at få tilsendt oplysninger og relevante dokumenter til brug for behandlingen.

Hotel • Restaurant
& Turisthoteller

Vedrolfsvej, 32
1300 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

CVR nr. 17 01 48 71

Derudover foreslås det, at hele ansøgningsproceduren digitaliseres, således at digital ansøgning bliver et alternativ til den "analoge" ansøgningsprocedure.

Hotel - Restaurant
& Turisterhvervet

Lempelse af kravet om en bestyrer til hvert serveringssted - § 14 a.

Det følger af § 14 a, at hvis der drives restaurationsvirksomhed fra flere forretningssteder, så skal der udpeges en bestyrer til hvert fysiske serveringssted. HORESTA ser gerne, at denne bestemmelse lempes, så én bestyrer kan være bestyrer flere steder. Dette kan særligt være aktuelt f.eks. hvor flere serveringssteder er fysisk nært beliggende, og hvor flere serveringssteder forretningsmæssigt helt eller delvist drives sammen.

Vodroffsvej 32
1000 Frederikshavn C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 10 80

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Unge under 18 års adgang til nattelivsvirksomhederne

Det følger af restaurationslovens § 10, stk. 2, 2. pkt., at en alkoholbevilling kan begrænses og/eller betinges af vilkår. Vilkåret/begrænsningen skal tage udgangspunkt i de hensyn, som er anført i restaurationslovens § 12, dvs. samfundsmæssige, ærdelighedsmæssige, ordensmæssige og dermed sammenhængende hensyn. Det følger yderligere af lovens § 33, at tilladelser – herunder tilladelse til længere åbningstid - kan begrænses og betinges.

© 2016 HORESTA

I forbindelse med at nattelivsvirksomhederne får tilladelse til udvidet åbningstid, typisk til enten kl. 02.00 eller kl. 05.00 er det udbredt i en række kommuner, at denne udvidede åbningstid gøres betinget af, at unge under 18 år ikke har adgang efter kl. 23.00 eller kl. 24.00.

Vilkår og begrænsninger skal tage udgangspunkt i den enkelte virksomheds forhold, dvs. at hvis en virksomhed får betinget sin alkoholbevilling, skal det være begrundet i konkrete ærdelighedsmæssige eller ordensmæssige forhold vedr. lige netop denne virksomhed.

HORESTA er af den opfattelse, at man reelt udsætter principielle forvaltningsretlige regler ved, flere og flere steder i landet som et standardvilkår at forbyde unge under 18 år at opholde sig på restauranter efter et givet klokkeslæt, og HORESTA skal opfordre til, at det - evt. som en del af lovgivningen - præciseres at denne form for vilkår skal have en meget konkret begrundelse, og ikke kan fastsættes som et standardvilkår.

Alternativet til lovgivning vil være, at Erhvervsstyrelsen overfor bevillingsmyndighederne præciserer, hvornår et vilkår som det nævnte kan anvendes og hvilken vurdering, der skal ligge til grund for at anvende dette vilkår.

Krav om dørmænd

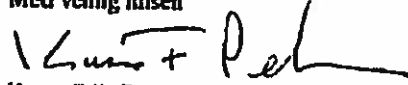
I henhold til lovens § 15 b kan der stilles krav om, at der skal anvendes dørmænd i en virksomhed. Også dette krav/vilkår anvendes i en del kommuner, som et rent standardvilkår, uden at der sker den fornødne konkrete og individuelt betingede vurdering.

af, om et sådant krav er nødvendigt. Selv helt små virksomheder med et begrænset besøgstal oplever, at skulle hyre dørnænd, selvom der reelt ikke er behov herfor. Dette afstedkommer en betydelig merudgift for disse virksomheder.

Reglen bør skærpes således, at det klart fremgår, at påbud forudsætter at der er konkret bevis for at give et sådant påbud.

Såfremt der er spørgsmål til dette høringssvar eller ønske om at drøfte nogle af de supplerende forslag, som HORESTA har anført, så kan underskrevne kontaktes på mail k.petersen@horesta.dk eller på tlf. 22118847.

Med venlig hilsen

Kaare Friis Petersen
Erhvervsjuridisk chef

Kirsten Munch
Politisk direktør

Hotel - Restaurant
& Turistarrivertvet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 15

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

3. november 2016

Politik

3F PRIVAT SERVICE, HOTEL & RESTAURATION

Høringssvar

Til: Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., november 2016

Indledning:

Hermed skal 3F Privat Service, Hotel & Restauration afgive høringssvar i forhold til regeringens påtænkte ændring af restaurationsloven.

De påtænkte ændringer handler om:

- 1) Nedsættelse af alderskravet således, at unge mellem 15 og 18 år – under visse forudsætninger – kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke.
- 2) Bevillingsperioders længde præciseres i nuværende lov således, at tidsmæssige begrænsninger alene kan ske til hhv. 4 eller 2 år til f.eks. førstegangsansøgere, når omstændigheder taler herfor.
- 3) Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere således, at alderskravet sænkes fra 25 år til 21 år for ansøgere om alkoholbevilling. For ansøgere, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, foreslås det at sænke aldersgrænsen fra 23 år til 18 år. Det foreslås videreført, at bestyrere skal opfylde samme alderskrav som ansøgere om alkoholbevilling.
- 4) Bevillingsnævnets sammensætning ændres således, at bevillingsnævn udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed
- 5) Ophævelse af finansieringsforbud således, at bevillingssteder fremadrettet kan lade sig finansiere helt eller delvist af f.eks. bryggerier.

Høringsvar.....	0
1. Nedsættelse af alderskravet.....	2
Ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse	2
Ungdomsarbejdsløshed.....	2
Nødvendige arbejdspladser.....	2
Fra faste arbejdspladser til lønøkonomi.....	2
Negative samfundsmæssige konsekvenser.....	2
Restaurationserhvervets risikofaktorer.....	3
Seksuel chikane.....	3
Mobning.....	4
Vold og/eller trusler om vold	4
Arbejde i lokaler hvor der sælges alkohol er forbundet med høj risiko	4
Arbejds miljømæssige problemer i branchen er stigende	4
FN's børnekonvention, artikel 32.....	5
Typen af restaurationer	5
De nuværende muligheder for børn og unge for beskæftigelse i restaurationsbranchen	5
Sammenfatning og konklusion.....	5
2. Bevillingsperioders længde	7
Bevillingsperiodens længde.....	7
Inddragelse af bevilling.....	7
Pligt til bevillingsnævn.....	7
3. Lømpelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere	8
4. Bevillingsnævnets sammensætning.....	9
Fast repræsentation fra de landsdækkende uddannelseshørende organisationer.....	9
5. Ophævelse af finansieringsforbud.....	10

1. Nedsættelse af alderskravet

3F Privat Service, Hotel & Restauration (3F PSHR) er imod en nedsættelse af alderskravet således, at unge mellem 15 og 18 år – under visse forudsætninger - kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ud fra følgende begrundelser:

Ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse

3F Privat Service, Hotel & Restauration vurderer ikke, at der findes en anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse i forslaget til nedsættelse af alderskravet som følger af Restaurationsloven.

Ungdomsarbejdsløshed

Efter vores opfattelse er "ungdomsarbejdsløshed" i aldersgruppen 15-18 ikke et anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt problem. Tværtimod vil forslaget forventeligt medføre, at unge under 18 vil fortrænge andre aldersgrupper fra arbejdsmarkedet og dermed blot forøge arbejdsløsheden for nuværende, ældre, stillingshavere og dermed blot medvirke til at øge arbejdsløsheden på områder, hvor der i dag er reel og samfundsmæssig anerkendelsesværdig ledighed.

Nødvendige arbejdspladser

Restaurationsbranchen spiller i dag en vigtig samfundsmæssig rolle som en af de foretrukne arbejdspladser blandt de 18 til 29-årige, samt for nyankomne arbejdstagere med anden etnisk herkomst end dansk. For disse arbejdslagergrupper er arbejde i restaurationsbranchen deres levebrød.

Fra faste arbejdspladser til lommepengeøkonomi

Folketinget har inden for de seneste få år gennemført omfattende reformer for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere og har indført en ny integrationsydelse mhp. at få de mange tusinde nye flygtninge i arbejde. Hertil planlægger regeringen en ny SU-reform, der for de fleste unge under uddannelse, vil gøre det nødvendigt at supplere SU'en med et studentjob.

Disse reformer vil skabe et betydeligt pres på særligt det ufaglærte arbejdsmarked. 3F PSHR vurderer, at regeringens lovforslag på kort tid vil omdanne store dele af restaurationsbranchen, med mange tusinde værdifulde faste arbejdspladser i dag, til et arbejdsmarked for "lommepenge økonomi", dvs. unge, der ikke skal forsørge sig ved arbejde i branchen, men blot bruger restaurationsarbejdet til at tjene lommepenge.

Negative samfundsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil således med stor sikkerhed have alvorlige negative konsekvenser, såfremt 15 til 17-årige, over en kort årrække koloniserer denne del af restaurationserhvervet, og dermed fortrænger voksne fra deres eksisterende stillinger.

3F Privat Service, Hotel & Restauration finder det kritisabelt, at der i ministeriets oplæg ikke findes en konsekvensberegning på de forventelige samfundsmæssige konsekvenser, herunder merudgifter til overførselsindkomster, som lovforslaget må forventes at give.

På ovenstående baggrund finder JF Privat Service, Hotel & Restauration det således betænkeligt, at regeringen ønsker at fremme beskæftigelsen for de unge mellem 15 og 18 år, da det ikke blot mangler en erkendelseværdig samfundsmæssig interesse, men også må vurderes at have negative samfundsmæssige konsekvenser for det nuværende arbejdsmarked.

Hertil skal tilføjes, at for så vidt angår ungdomsledigheden (her forstået som unge under 25 år) så oplyser Eurostat¹, at ungdomsledigheden i Danmark fra 2014 til 2015 havde et fald på 25 %, hvorfor det alene af denne grund må vurderes, at der ikke eksisterer et akut behov for ændringer i alderskravet, som lovforslaget lægger op til.

Restaurationserhvervs risikofaktorer

Det er JF PSHR's opfattelse, at en arbejdsmarkedspolitik for unges adgang til arbejdsmarkedet udelukkende skal tilgodese hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politiken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse. En introduktion af unge under 18 til de dele af arbejdsmarkedet, der er uegnede, fordi risikofaktorerne ved arbejdet er for høje, skal modvirkes.

Den del af restaurationsbranchen; (her forstået som lokaler hvor der udskænkes alkohol), er netop kendetegnet ved en række meget høje risikofaktorer, hvoraf følgende skal omtales:

Seksuel chikane

Ifølge en analyse fra 2016 foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, baseret på empiri indsamlet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, hører restaurationsbranchen til blandt de brancher, hvor seksuel chikane er et særligt stort problem. Branchen er den tredje mest udsatte, i forhold til 8 andre undersøgte brancher, der tilsammen udgør det samlede arbejdsmarked.²

Særligt kvinder udsættes for seksuel chikane. Blandt unge kvinder i aldersgruppen 18 til 29 år har mere end 10 % været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år³. Blandt aldersgruppen 50 til 64 år, er tallet 3 %. Den klare aldersmæssige tendens der kan udledes af undersøgelsen viser, at jo yngre kvinden er, jo større risiko er der for at hun bliver udsat for seksuel chikane.

I forhold til gruppen af kvinder, der udsættes for seksuel chikane, viser undersøgelsen, at 65 % af den seksuelle chikane udøves af kunder, klienter mv.⁴

¹ Eurostat er EU's officielle statistiske kontor. Oplysningerne fra Eurostat om Danmark stammer fra Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse, som er Danmarks største interviewundersøgelse. Den er kvartalsvis og baserer sig årligt på en stikprøveundersøgelse af 89.000 danskere i alderen 15-74 år.

² Sundhed, omsorg mv., Salg, (Restauration, rengøring og anden service), Undervisning og pædagogisk arbejde, Ledelse og vidensintensivt, Kontor, Bygge og anlæg, Industri, håndværk og montering, Transport, lager og renovation.

³ Regnet fra undersøgelsestidspunktet

⁴ Over for chikanerammede mænd udøves chikanen primært af kolleger (45 %), og herefter af kunder mv. (39 %)

Det er 3F PSHR's opfattelse, at helt unge kvinder, der arbejder i lokaler hvor der udskænkes alkohol, vil komme til at tilhøre samme risikogruppe, eller tilhøre en ny gruppe, med endnu højere risikofaktorer.

Mobning

I restaurationsbranchen oplever hver sjette mand og hver tiende kvinde mobning på arbejdspladsen. Både mænd og kvinder oplever at mobningen primært kommer fra kollegerne i restauranten (mere end 65 %).

Vold og/eller trusler om vold

4,7 % af kvindelige ansatte og 9,5 % af mandlige ansatte i restaurationsbranchen har inden for det seneste år oplevet vold eller trusler om vold mod egen person. Mænd i restaurationsbranchen er dermed den tredje mest udsatte gruppe af arbejdere i Danmark.

Arbejde i lokaler hvor der sælges alkohol er forbundet med høj risiko

De ovenfor omtalte høje risikofaktorer er velkendte i branchen og er beskrevet gennem mange undersøgelser. Hertil kommer, at 3F's egne erfaringer med branchen, baseret på de utallige sager om sexchikane, vold og mobning, som forbundet har behandlet, tegner et utvetydigt billede af, at det arbejde der foregår der, hvor der sælges alkohol er forbundet med meget høje risici.

De nævnte risikofaktorer stiller meget høje krav til arbejdslagerens evne til at håndtere konflikter og krænkende adfærd fra gæster. Der skal hertil særligt bemærkes, at for så vidt angår afrydning, opdækning, rengøringsarbejde på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ses der ikke at være krav om, at arbejdet skal udføres under opsyn af personer over 18 år.

3F PSHR skal ikke mindst på ovenstående baggrund kraftigt fraråde, at lovforslaget vedr. nedsættelse af alderskravet vedtages.

Arbejds miljø mæssige problemer i branchen er stigende

I tilslutning til branchens alvorlige problemer med sexchikane, vold og trusler om vold har antallet af arbejdsmiljøproblemer på restauranter har aldrig været så højt, som det er i 2016. Det fremgår af en undersøgelse fra Arbejdstilsynets hjemmeside fra oktober 2016⁵. Med til undersøgelsen hører, at Arbejdstilsynet har besøgt færre arbejdspladser i år, i alt 1.406 arbejdspladser, end de har gjort de andre år, men har reageret på 1.867 problemer. Det har i særdeleshed resulteret i rigtig mange påbud (2016: 1.089), men også en del straks påbud (2016: 375) og vejledning (2016: 307).

De mest almindelige problemer ifølge undersøgelsen er luftvejsbelastninger, ingen, eller dårligt opdaterede, APV, manglende brugsanvisninger til maskiner, hjælpemidler, osv., forkerte/for mange løft, at virksomheden ikke har etableret en arbejdsmiljøorganisation AMO (når de er over ti ansatte) og ikke har valgt en arbejdsmiljørepræsentant, eller at arbejdsmiljørepræsentanten ikke har været på kursus og endelig, en række generelle ulykkesrisici.

---

⁵ Fra Arbejdstilsynets hjemmesidefunktion: "Tilsyn i tal", oktober 2016

FN's børnekonvention, artikel 32

3F PSHR skal henlede opmærksomheden på FN's Børnekonvention Artikel 32, der er affattet således:

Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Det er 3F PSHR's opfattelse, at det påtænkte lovforslag er i strid med FN's børnekonvention idet, lovforslaget ved sin vedtagelse netop vil udsætte børn for arbejdssituationer, der kan være farlige, skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Typen af restaurationer

Lovforslaget lægger op til, at nedsættelsen af alderskravet kun skal vedrøre restauranter med alkoholservering, men hvor hovedformålet er servering af mad.

Det fremgår ikke af høringsmaterialet hvordan disse virksomheder identificeres utvetydigt. Således synes lovforslaget eksempelvis at åbne op for, at unge ned til 15 års alderen fremover kan arbejde på kroer og værtshuse med tilhørende selskabslokaler, hvor der afvikles julefrokoster, polterabend arrangementer o. lign.

3F PSHR skal skarpt kritisere den manglende tydelige definition af de påtænkte forretningstyper hvor alderskravet foreslås lempet. Definitionen i sin nuværende formulering går langt længere end begreberne "familierestauranter" og "forlystelsesparker", der hyppigt er blevet anvendt på de hidtidige drøftelser ved dialogmøderne i Erhvervs- og vækststyrelsen.

De nuværende muligheder for børn og unge for beskæftigelse i restaurationsbranchen
Børn og unge under 18 år har i dag mange muligheder for beskæftigelse i restaurationsbranchen. Unge er typisk beskæftiget på fastfood-området og i kaffebarer, men i princippet er hele non-alkohol området åbent for de unge.

Hertil kommer, at restaurationsbranchen udbyder en række ungdomsuddannelser hvortil der fortsat er uændret adgang til faguddannelse i hele branchen. For så vidt angår elevpladser på virksomheder hvor arbejdet foregår i lokaler hvor der udskænkes alkohol findes der i dag særlige krav til lærepladsen i Erhvervsuddannelsesloven. Eleven skal herudover gennemgå undervisning i konflikthåndtering og kunde-psykologi, og må for så vidt angår udskænkning, ikke arbejde alene og uden en voksen kollega.

Sammenfatning og konklusion

- Lovforslaget forfølger ikke noget anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt formål.
- En politik for introduktionen af unge under 18 på arbejdsmarkedet skal efter 3F PSHR's opfattelse tilgodeses hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politiken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse.
- Lovforslaget om nedsættelse af alderskravet har ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse.

- o Tværtimod vil unges forventelige kolonisering af disse dele af restaurationsbranchen have alvorlige konsekvenser for det eksisterende arbejdsmarked. De berørte faste arbejdspladser, der i dag udgør eksistensgrundlag for flere tusinde arbejdstagere, vil blive omdannet til en "lommepengeøkonomi", der ikke tjener noget formål for samfundet.
- o Lovforslaget vil medføre øget voksenledighed.
- o Risikoen ved det omhandlede arbejde er så høj, og risikofaktorerne så mange, at arbejde i lokaler med alkoholudskænkning er uegnet for børn under 18 år.
- o Lovforslaget er utvivlsomt i strid med FN's børnekonvention
- o Der er fortsat masser af muligheder for børn og unge i restaurationsbranchen uden lovforslaget, både i forhold til beskæftigelse og uddannelse, hvorfor lovforslaget ikke har noget formål.

3F PSHR mener ikke, at der skal ændres ved de nuværende regler vedr. aldersbegrænsning i Restaurationsloven.

2. Bevillingsperioders længde

Bevillingsperiodens længde

Hvor det i den nuværende Restaurationslovs § 10 bestemmes, at:

"Bevillingen gælder et bestemt forretningssted og for et tidsrum af 8 år. Bevillingen kan efter omstændighederne begrænses, herunder tidsmæssigt, og betinges af vilkår",

ses det i praksis at bevillinger gøres tidsmæssigt begrænsede, og betinget af bestemte vilkår. Denne bestemmelse ønskes fastholdt, men med den tilføjelse, at en eventuel begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

Inddragelse af bevilling

I den anledning bør det som noget nyt i loven bestemmes, at inddragelse af bevilling bør finde sted ved gentagne eller grove overtrædelser af vilkårene for den givne bevilling.

Pligt til bevillingsnævn

Det er endvidere forbundets opfattelse, at kommunerne bør forpligtes til at oprette bevillingsnævn således, at der ikke opstår forskelle i praksis i behandlingen af bevillingssager fra kommune til kommune.

3F PSHR mener, at de nuværende regler vedr. bevillingsperiodens længde, med mulighed for at give tidsbegrænsede bevillinger, bør fastholdes.

3F PSHR mener, at en begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, i givet fald bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

3F PSHR mener, at kommunerne bør forpligtes til, at oprette bevillingsnævn.

[8]

3. Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere

3F PSHR ser positivt på de foreslåede ændringer til alderskrav i forhold til bevillingshavere/bestyrere.

3F PSHR har ingen bemærkninger til forslaget om ændringer i alderskravet til bevillingshavere/bestyrere

4. Bevillingsnævnets sammensætning

Bevillingsnævn skal varetage såvel offentlighedens som branchens interesser, og nævnet bør derfor sammensættes herefter.

Fast repræsentation fra de landsdækkende uddannelsesbærende organisationer

Hvor det i Restaurationslovens § 10 stk. 3 bestemmes, at: "Bevillingsnævnet består af politidirektøren og indtil 6 andre medlemmer", bør reglerne ændres således, at to af disse medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

3F PSHR finder det relevant, at de repræsenterede arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer samtidigt har ansvaret for de omhandlede erhvervsfaglige uddannelser, således, at der i bevillingsnævnets arbejde også indgår hensyn, der vedr. arbejdspladsen som kommende læreplads for unge.

Udvidelse af bevillingsnævn med sagkyndige repræsentanter

3F PSHR støtter, at bevillingsnævn udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed.

3F PSHR mener, at der bør ændres ved de nuværende regler vedr. bevillingsnævnets sammensætning således, at to af bevillingsnævnets medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

3F PSHR støtter herudover den foreslåede ændring vedr. udvidelse med sagkyndige medlemmer med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat.

5. Ophævelse af finansieringsforbud
3F PSHR har ingen holdning til forslaget.

3F PSHR har ingen bemærkninger til forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet

3F Privat Service, Hotel & Restauration

John Frederiksen
Forhandlingssekretær

Høringssvar

Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Lægeforeningen: Hensynet til unges sundhed og sikkerhed bør veje tungest

Overordnet må Lægeforeningen konstatere, at den foreslåede ændring af restaurationsloven er båret af et erhvervs-mæssigt hensyn, mens et sundheds-hensyn generelt er fraværende. Dette forhold kommer (sær til udtryk i den eksponering for alkohol, som mange unge vil blive udsat for på arbejdet, hvis lovforslaget gennemføres.

Lægeforeningen arbejder for at nedbringe alkoholforbruget i Danmark, da over 700.000 danskere har enten et skadeligt alkoholforbrug eller en alkoholafhængighed. Skal forbruget nedbringes, kræver det ikke mindst en vedvarende forebyggende indsats over for danske børn og unge, som internationalt set drikker meget. Et vigtigt element er her udsættelse af alkoholdebut hos børn og unge, da en tidlig debut øger risikoen for et højt alkoholforbrug senere i livet.

Stærkt problematisk at lade helt unge servere alkohol

Lægeforeningen finder, at forslaget om, at unge helt ned til 15 år skal kunne varetage udskænkning af alkohol, er et stort tilbageskridt i forhold til nedbringelse af alkoholforbrug og forebyggelse af alkoholrelaterede problemer. Unge påvirkes generelt af alkoholkulturen blandt voksne i det miljø, de vokser op eller færdes i, idet de voksnes vaner smitter af. Derfor risikerer 15-17 åriges eksponering for alkohol ved arbejde på serveringssteder at medføre tidligere alkoholdebut og større alkoholforbrug.

Forslaget om at sænke aldersgrænsen for ansættelse på serveringssteder vil samtidig udsætte 15-17 årige for arbejdssituationer, som involverer kontakt med berusede personer og dermed en risiko for skader. Lægeforeningen mener ikke, at denne risiko mindskes af kravet om, at de unges servering af alkohol sker under opsyn af voksent personale. Særligt i travle perioder er der ingen garanti for, at en voksen kollega vil være i nærheden, når situationen kræver det.

Lægeforeningen mener desuden ikke, at afgrænsningen af muligheden for at ansætte 15-17 årige til steder, hvis hovedformål er at servere mad, giver en lav risiko for, at de skal håndtere alkoholpåvirkede personer. På mange caféer og restaurationer skifter hovedformålet i løbet af aftenen fra servering

af mad til servering af stærke drikke, og de unge ansatte vil derfor jævnligt skulle håndtere berusede personer. De udsættes dermed for en klar risiko for at pådrage sig såvel fysiske som psykiske skader.

Konsekvenserne af yngre bevillingshavere bør overvejes

De nuværende og relativt høje aldersgrænser for at få en alkoholbevilling er begrundet i de særlige krav til ansvarsbevidsthed, modenhed og robusthed, der knytter sig til at håndtere kunder og beskytte personalet i et miljø, hvor der indtages alkohol. Opmærksomheden på disse krav er med til at sikre en ansvarlighed i udskænkningen af alkohol og markedsføringen heraf.

Lægeforeningen er derfor bekymret over forslaget om at sænke aldersgrænserne for alkoholbevillinger fra 25 år til 21 år for almindelige ansøgere og fra 23 år til 18 år for uddannede inden for faget. De markante sænkninger af aldersgrænserne risikerer at have en negativ effekt på både sikkerhed og ansvarlighed i nattelivet.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at forslaget om at sænke aldersgrænserne er begrundet i et ønske om, at unge iværksættere kan starte egen virksomhed – dvs. en form for erhvervsmæssig normalisering af området. Lægeforeningen deler ikke den underliggende opfattelse af alkohol som en almindelig forbrugsvarer og ikke et risikofyldt rusmiddel. Derfor savner Lægeforeningen også overvejelser om de konsekvenser, som lavere aldersgrænser for alkoholbevillinger kan have for sikkerhed og folkesundhed.

Et folkesundhedsperspektiv i bevillingsnævnenes arbejde

Lægeforeningen er positive over for forslaget om, at der udarbejdes en vejledning om de hensyn, som kommunalbestyrelsen skal iagttage, når der tages stilling til ansøgninger om alkoholbevilling. Vejledningen bør dog ikke, som der lægges op til, udarbejdes på egen hånd af Erhvervsstyrelsen. I stedet bør styrelsen pålægges at inddrage KL og Vidensråd for Forebyggelse og i øvrigt sikre tilstedeværelsen af et sundhedsfagligt perspektiv i vejledningens udarbejdelse.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing
Formand for Lægeforeningen

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Peter Verøe (pvo@at.dk), Nanna Møller (nmr@at.dk), Rikke Hasselt (riha@at.dk), Anne-Marie Von Benzon (avb@at.dk), Anna Holtt Langlet (AnnHol@erst.dk), ale@at.dk (ale@at.dk)
Fra: Pia Stenlind Andersen (psa@at.dk)
Titel: Høringssvar til ERST: Høringsmateriale til restaurationsloven
Sendt: 01-11-2016 11:02:00

Til Erhvervsstyrelsen

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at Erhvervsstyrelsen har taget højde for de bemærkninger om arbejdsmiljølovgivningens særlige beskyttelseshensyn til unges arbejde, som Arbejdstilsynet tidligere i processen har fremført i forbindelse med de forberedende drøftelser om temaet forud for udarbejdelsen af lovforslaget.

For så vidt angår formuleringen af lovforslagets § 27, stk. 3, skal Arbejdstilsynet bemærke, at bestemmelsen bør præciseres, således at det tilføjes i bestemmelsen: "Personer under 18 år må dog ikke være beskæftiget med udlevering af smagsprøver". Dette følger af lovbemærkningerne, men en præcisering heraf vil gøre betingelsen klar og tydelig.

Venlig hilsen

Arbejdstilsynet

| Pia Stenlind Andersen |
Chefkonsulent	Direktionsssekretariatet	
Tlf. 72 20 85 55	E-mail: psa@at.dk	
Arbejdstilsynet	Postboks 1228	0900 København C
Tlf. 70 12 12 88	E-mail: al@at.dk	www.at.dk
CVR: 21 48 18 15	EAN: 5796000384513	

Fra: Anna Holtt Langlet (mailto:AnnHol@erst.dk)

Sendt: 7. oktober 2016 15:31

Til: Faglig Fælles A-kasse E-løn; samfund@akvokatsamfund.dk; pko@alkohologsamfund.dk; Arbejdstilsynet; BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD; Bll Kors Hjemmet I Arden; kontakt@bryggerforeningen.dk; l; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; COOP DANMARK A/S; Rederforeningen af 2010; Jørgen Kongshøfer; DANSK ARBEJDSGIVERFORENING; dcaa@dcaa.dk; Ferienfonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver; dsk@dsd.dk; dsr@dsr.dk; DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD; service@danskadvokater.dk; dsm@danskesslagtermestre.dk; jw@dsd.dk; dsd@dsd.dk; Jernbanernes Arbejdsgiverforening; 1 - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST); hoennger@fbr.dk; fbr@fbr.dk; Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark; info@goda.dk; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse; BMFs Rejselegat for Yngre Boghandler Medhjælpere S/I; horesta@horesta.dk; HÅNDVÆRKSRADET; Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution; Justitsministeriet, Departementet; info@kumsoc.dk; KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING; GeoDanmark; info@cancer.dk; Københavns Kommune; kbh@politi.dk; LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A.; LANDSFORENINGEN LÆNKEN; ast@ast.dk; lo@lo.dk; dad@dadi.dk; FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; direktionsssekretariatet@politi.dk; info@sexogsamfund.dk; info@sikkerhedsbranchen.dk; SKAT; Sundheds- og Ældreministeriet; vsod@vsod.dk
Emne: Høringsmateriale til restaurationsloven(ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kære høringssvarer,

Hermed fremsendes udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring. Se venligst vedhæftede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Høringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Anna Holtt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet
Fuldmægtig

Børnerådet

Erhvervsstyrelsen
Dallerup pakhus
Langelinie 17
2100 København Ø

1.11.2016
J.nr. 3.4.4/sbd

Børnerådets kommentarer til udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven

Børnerådet forholder sig alene til lovforslagets hovedpunkt som omhandler *lempelse af forbuddet mod unges beskæftigelse på serveringssteder, der serverer alkohol.*

Børnerådet kan ikke tilslutte sig denne del af lovforslaget, §27 stk. 2.

Børnerådet har ingen kommentarer til §27 stk. 3.

Børnerådet kan som sådan tilslutte sig, at man gennemfører initiativer, der skaber vækst og udvikling, og som kan føre til bedre vilkår for børns udvikling, sundhed og trivsel i Danmark. Børnerådet anser dog ikke nærværende udkast som et forslag, der forbedrer børns vilkår, og som sætter fokus på børns sundhed og udvikling. Forslaget vil muligvis, indirekte via øget vækst, kunne skabe bedre økonomiske rammer for børns liv i Danmark, men Børnerådet vurderer, at der vil være alvorlige omkostninger for børns sundhed forbundet hermed. Børnerådet vurderer, at disse omkostninger overskygger de gevinster, erhvervslivet kan forvente.

Børnerådet ser med bekymring på danske børns alkoholvaner og på de veldokumenterede sundhedsskadelige konsekvenser, som man kan forvente heraf.

Alkohol er ifølge Kræftens Bekæmpelse¹ forbundet med mere end 3000 årlige dødsfald i Danmark, og alkohol har i en årrække været på WHO's liste over stoffer der med sikkerhed findes kræftfremkaldende.

Selvom børn og unges alkoholforbrug igennem de seneste år er faldet, og selvom debutalderen for forbrug af alkohol er steget, er danske børn og unges forbrug af alkohol stadig væsentligt højere end i andre europæiske lande.²

¹ Unge alkoholvaner i Danmark 2015 – en kortlægning. Kræftens bekæmpelse og Trygfonden smba. Okt. 2016. www.fuldaliv.dk

² Rasmussen, Pedersen og Due, 2015: Skolebørnsundersøgelsen 2014. Statens Institut for Folkesundhed og Sundhedsstyrelsen: Alkoholstatistik 2015.

Børnerådet

Børnerådets holdning er derfor, at det er særdeles væsentligt, at man sikrer, at den positive udvikling i børn og unges alkoholvaner fortsætter, og at der fortsat bliver arbejdet på at oplyse såvel børn og unge, som befolkningen som helhed, om alkohols sundhedsskadelige virkninger. I denne bestræbelse indgår bl.a., at børn og unge, i videst muligt omfang, bliver beskyttet for eksponering for berusede voksne, og at man hjælper børn og unge til at ændre alkoholvaner.

Børnerådet har netop gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 1390 9. klasses elever, hvis resultat samlet set peger på en usund alkoholkultur hos de unge. Der er bl.a. en tydelig sammenhæng mellem unges lave selvværd og deres forbrug af alkohol i forbindelse med at være en del af et fællesskab.³ Dette sætter fokus på, hvor vigtigt det er at arbejde med en kulturændring hos børn og unge. For at en sådan kulturændring kan ske er voksnes adfærd som rollemodeller uhyre væsentlig.

Børnerådet har deraf følgende bekymringer ved nærværende lovforslag:

- Hvis unge mellem 15 og 18 år, ifølge lovforslaget, skal kunne arbejde på serveringssteder, hvor der udskænkes alkohol i tidsrummet 6.00-22.00, vil de unge – selvom serveringsstedets hovedformål primært er servering af mad – blive eksponeret for voksne, som i større eller mindre grad beruser sig. Børnerådet er ikke enig i den betragtning, at risikoen for at blive udsat for berusede personer på restauranter er begrænset.

Voksne som drikker alkohol fremstår som uhensigtsmæssige rollemodeller for de unge, som netop skal hjælpes til at ændre opfattelse af, i hvilken grad et positivt fællesskab indebærer forbrug af alkohol. De unge vil samtidig skulle håndtere en adfærd fra voksne, som kan være utryghedsskabende eller grænseoverskridende, hvis der er tale om synlig beruselse hos den voksne. Børnerådet vurderer det ikke realistisk, at den unge kan sikres tilstrækkelig beskyttelse imod dette, uagtet at den unge - ifølge lovforslaget - skal arbejde under opsyn af en person, der er fyldt 18 år.

- Børnerådet bekymrer sig tillige om den tænkte, men ikke urealistiske situation, hvor en ung mellem 15 og 18 år skal vurdere om en gæst, som ønsker servering af stærke drikke, er under 18 år. Det er nærliggende, at det vil være en vanskelig situation for den unge at fastholde krav om dokumentation for alder fra en jævnaldrende, og at der derfor vil kunne ske en omgåelse af dette krav. Et krav som er både lovpligtigt og yderst vigtigt at overholde.

³ Børnerådets undersøgelser bliver snarest offentliggjort

Børnerådet

- Sidst men ikke mindst vil Børnerådet pointere vigtigheden af, at der i lovgivningen generelt bliver bakket op om de tiltag og anbefalinger, der retter sig mod ændring af unges alkoholvaner i Danmark – fx kampagnen 'Fuld af liv'. Børnerådet betragter ikke nærværende udkast til lovforslag som understøttende et sådant forebyggende arbejde.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Kræftens Bekæmpelse

Den 4. november 2016

Erhvervsstyrelsen

pr. e-mail til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til annhol@erst.dk

Forebyggelse & Oplysning

Ledelse & sekretariat

Strandboulevarden 49

2100 København Ø

TV +45 3525 7500

www.cancor.dk

UNDER PROTEKTION AF
NORDISKE MÅLRETTET DRØMMEREN

Høringssvar vedr. forslag til ændring af restaurationsloven

Kræftens Bekæmpelse takker for muligheden for at kommentere forslag til ændring af restaurationsloven.

Kræftens Bekæmpelse vurderer, at forslaget til ændring af restaurationsloven vil betyde, at flere unge kommer til at færdes i miljøer, hvor der udsænkes stærk alkohol, og dermed vil øge unges eksponering for alkohol. Det kan påvirke unge til at drikke mere og dermed bidrage til at fastholde europarekorden i fuldskab blandt danske unge.

Kræftens Bekæmpelse bemærker i forlængelse heraf, at forslaget til ændring af restaurationsloven trækker i en anden retning af det, som man lovgivningsmæssigt har arbejdet for i flere år – nemlig at skabe flere alkoholfrie rum for unge.

Kræftens Bekæmpelse vurderer endvidere, at forslaget til ændring af restaurationsloven sender et uheldigt signal om, at det er acceptabelt, at mindreårige håndterer stærk alkohol.

Endelig vil Kræftens Bekæmpelse gerne påpege, at det er beklageligt, at forslaget til lov om ændring af restaurationsloven lægger op til, at unge på 15 år risikerer at blive sat i situationer, hvor de skal håndtere berusede voksne mennesker.

Med venlig hilsen

Mette Lolk Hanak

Mette Lolk Hanak
Forebyggelseschef

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS ASSOCIATION

Erhvervsstyrelsen

Via e-post: erhvervsregulering@erst.dk

C.c.: Anna Holtt Langlet

Via e-post: annhol@erst.dk

Valby, den 4. november 2016.

Vedr.: Udkast til lovforslag om ændring af restaurationsloven

Bryggeriforeningen takker for muligheden for at fremsende eventuelle bemærkninger til det udsendte udkast til lov om ændring af restaurationsloven, jf. Erhvervsstyrelsens høringsbrev af 7. oktober d.å. med tilhørende bilag.

Bryggeriforeningens bemærkninger til udkastet kan sammenfattes således:

Generelt.

Bryggeriforeningen kan generelt støtte de forslag til ændringer, der følger af regeringens aftale med DF, LA og KF om "Vækst og udvikling i hele Danmark", dvs. forslagene om, at bevillingsperioder som udgangspunkt skal være fast på 8 år (§ 10) og lempe alderskravene (§§ 13 og 27).

Bryggeriforeningen kan også støtte forslagene om at gøre det lettere at få lejligheds tilladelser (§ 22) og gøre det muligt at udlevere smagsprøver mod et beskedent vederlag (§ 24).

Bryggeriforeningen deler ønsket om at styrke bevillingsnævnenes faglige kompetencer (§ 10). Det kan styrkes yderligere, hvis alle kommuner skal nedsætte et bevillingsnævn og sikre repræsentation fra branchen, så der sikres en kvalificeret bedømmelse af branchekyndige.

Bryggeriforeningen noterer med tilfredshed, at den gældende salgsaldersgrænse på 18 år (§ 29) ikke foreslås ændret.

Bryggeriforeningen skal meget kraftigt fraråde at ophæve finansieringsforbuddet (§ 16). Den gældende regel sikrer, at restauratører kan forblive fri og uafhængige og undgå dominerende indflydelse af alkoholproducenter.

Side 1 af 5

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Bestemmelsen sikrer også, at mindre producenter, f.eks. mikrobryggerier, kan levere deres produkter til restaurationer og dermed sikre diversitet og et bredt udbud i restaurationssektoren.

Disse klare styrker ved den gældende regulering reduceres, hvis bestemmelsen ophæves. Ophæves bestemmelsen vil det føre til markedsafskærmning og stigende adgangsbarrierer, især for mindre bryggerier, og det vil føre til mindre diversitet i markedet og et reduceret forbrugsvalg.

Specifikt om § 16 (finansieringsforbuddet).

1) Forslaget har ikke været drøftet

Det undrer, at Erhvervsstyrelsen i sit udkast medtager et forslag om at ophæve bestemmelsen. Det var ikke blandt de forslag, der blev forelagt af Erhvervsstyrelsen til drøftelse med de relevante interessenter på 2 dialogmøder i løbet af 1. halvår 2016. Der er så vidt vides heller ikke gennemført en egentlig undersøgelse eller vurdering af de mulige konsekvenser ved at ophæve bestemmelsen.

2) Udkastets lovbemærkninger

Forslaget er ikke kommenteret i lovudkastets generelle bemærkninger, og der gives ingen redegørelse for ministeriets overvejelser, der ligger til grund for forslaget. Bemærkningerne (jf. pkt. 12) beskriver kun forbuddet, og der gives ingen oplysning om, at bestemmelsen suppleres af en enkel og let adgang til dispensation eller at dispensationsadgangen administreres liberalt. Læseren får et ufuldstændigt grundlag at vurdere forslaget på, og læseren efterlades med et indtryk af et absolut forbud, og at forslaget vil fjerne en sådan begrænsning. I stedet er denne omtalte begrænsning knap så omfattende, og i praksis har flere bryggerier fået dispensation (alle mikrobryggerier). Der er således ikke de adgangsbarrierer eller fordele ved forslaget, som det begrundes med.

3) Bestemmelsen sikrer valgfrihed, diversitet og et varieret vareudbud

Bestemmelsen sikrer, at andre, mindre og nye bryggerier, inkl. udenlandske bryggerier, kan levere deres produkter til restaurationer, fordi restaurationer ikke er bundet af en kapitalejers sortiment.

4) En ophævelse vil føre til markedsafskærmning

Ophæves finansieringsforbuddet vil alkoholproducenter via deres ejerskab eller som betingelse for økonomiske tilskud naturligt kræve, at restaurationsens sortiment begrænses til alkoholproducentens egne mærker/sortiment.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Restauratøren vil naturligt efterkomme dette krav og undlade at tage andre konkurrerende leverandørers produkter ind i sit sortiment (markedsafskærmning), f.eks. specialøl fra mikrobryggerier.

Mange mikrobryggerier har ikke den nødvendige kapacitet til at levere deres produkter i dagligvarehandelen. Derfor er de afhængige af at have adgang til restaurationer. Hvis de udelukkes, enten som følge af markedsafskærmning eller som følge af stigende adgangsbarrierer, risikerer de at miste deres økonomiske fundament.

Bryggeriforeningen er således enig i lovudkastets bemærkninger om, at forslaget risikerer at føre til, at bestemte konkurrerende markedsaktører bliver afskærmet fra markedet, hvis bestemmelsen ophæves.

5) Restauratører kan i dag skifte leverandør

I dag er en restauratør kun "bundet" af en indgået leveringskontrakt så længe aftalen løber eller opsiges. Med andre ord kan restauratøren i dag udnytte sin uafhængighed konkurrencemæssigt og skifte leverandør. Restauratøren vil miste denne stærke konkurrenceposition, som restauratøren har i kraft af finansieringsforbuddet, hvis restauratøren i stedet er hel eller delvist ejet af en leverandør.

6) Restauratøren vil miste vigtige konkurrenceparametre

I dag kan restauratøren udnytte en række konkurrenceparametre, der indgår i leveringsaftaler, f.eks. vilkår om udstyr, service, rengøring m.v. Disse konkurrenceparametre vil restauratøren miste, hvis finansieringsforbuddet ophæves og restauratøren er hel eller delvist ejet af en alkoholproducent. Det vil yderligere begrænse konkurrencen og reducere vareudbuddet, hvis finansieringsforbuddet ophæves.

7) Konkurrencestyrelsen har tidligere frarådet en ophævelse

I 2005 udtalte Konkurrencestyrelsens daværende direktør Finn Lauritzen, at han havde svært ved at se formløst med at ophæve bestemmelsen. Det var hans vurdering, at det ikke ville fremme konkurrencen, og det ville gå imod udviklingen i andre lande.

8) Stærke konkurrenceretlige bindinger i lande uden finansieringsforbud

I Konkurrencestyrelsens vurdering af Carlsbergs anmeldte kundeaftaler (2005), gennemførte styrelsen en vurdering i forhold til en situation uden et finansieringsforbud. - Konkret ved at sammenligne med Holland og Belgien, hvor der ikke er et finansieringsforbud.

Side 3 af 5

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS ASSOCIATION

Konklusionen af denne vurdering fremgår af afgørelsens pkt. 23: "I Belgien og Holland gælder der ikke samme finansieringsforbud som i Danmark, hvorfor Interbrew og Heineken uanset deres dominerende stilling i disse lande har mulighed for - under forudsætning af at de almindelige konkurrenceregler overholdes - både at yde lån til udskænkingssteder og eje udskænkingssteder. Heinekens og Interbrews forpagtningsaftaler med udskænkingsstederne indeholder stærke konkurrencereliggende bindinger i form af langvarig eksklusivitet."

Med andre ord at en ophævelse af den danske bestemmelse vil føre til samme resultat, med øget markedsafskærmning og begrænsning af den fri konkurrence. På den baggrund frarådede daværende direktør for Konkurrencestyrelsen Finn Lauritzen at ophæve finansieringsforbuddet, jf. pkt. 8 ovenfor.

9) Leverandører kommer i konkurrence med egne kunder

Hvis bryggerier kan eje udskænkingssteder, vil de komme i direkte konkurrence med sine egne kunder.

10) Ikke føre til øget finansiering

Det er Bryggeriforeningens vurdering, at bryggerier naturligt vil målrette sine investeringer og tilskud til egne restaurationer, hvis bryggerier kan eje restaurationer (få egne "flagskibe").

Kapital og finansiering mv. vil ske på bekostning af andre restauratører, og derfor vil en ophævelse af finansieringsforbuddet ikke føre til, at bevillingshavere fremadrettet kan lade sig finansiere helt eller delvist af f.eks. bryggerier, som det stilles i udskigt, jf. høringsbrevet.

11) Erfaringer fra England skræmmer

Erfaringer fra UK viser, at det ikke er et eksempel at følge. Næsten hver 4. pub er lukket siden 1980'erne, og de er i stigende grad ejet af kapitalkæder, hvor sortimentet begrænses.

12) Vækst i nye virksomheder og arbejdspladser bør ikke stoppes

I Danmark er antallet af restaurationer heldigvis stigende. Der er samme positive udvikling i antallet af nye bryggerier og nye øl på det danske marked. Der er i dag 120 - 130 bryggerier i Danmark, og hvert år lanceres næsten 1.200 nye øl på det danske marked (danskproducerede og importerede). Det er en positiv udvikling, der tog sin begyndelse omkring år 2000 og frem til i dag og med de gældende konkurrenceregler og et finansieringsforbud. Der er vækst i antallet af nye restaurationer og bryggerier, og de bidrager med økonomisk vækst og arbejdspladser. Denne positive udvikling bør understøttes og ikke stoppes ved at ophæve bestemmelsen.

Side 4 af 5

Bryggerforeningen
DANISH BREWERS' ASSOCIATION

13) Ikke i strid med EU-regler

Finansieringsforbuddet og tilhørende dispensationsadgang udgør ikke et problem i forhold til EU-retten. Der er således ikke et EU-retligt krav om at ophæve bestemmelsen.

14) Behov for bedre oplysning om gældende regler

Bryggerforeningens skal i stedet anbefale, at Erhvervsstyrelsen på sin hjemmeside orienterer bedre om reglerne og særligt om mulighederne for dispensation, herunder orienterer om sin praksis.

Med venlig hilsen
BRYGGERIFORENINGEN

Niels Hald
Adm. direktør

Side 5 af 5

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langellie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Anna Holtt Langlet

2. november 2016

Vedr. høring over lov om ændring af restaurationsvirksomhed og alkoholbevillinger mv.

Hermed VSOD's (Vin- & Spiritus Organisationen i Danmark) høringssvar over de foreslåede ændringer til lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevillinger.

Generelle bemærkninger

VSOD har siden 1977 været brancheorganisation for vin- og spiritusimportører og grossister i Danmark. Organisationens medlemmer står for langt størstedelen af Danmarks samlede import af vin og spiritus samt produktion af vin, frugtvin og spiritus.

VSOD arbejder for bedre rammevilkår for branchen, men har ligeledes en stærk interesse i en bedre alkoholkultur i Danmark, og VSOD arbejder løbende for forebyggelse og udbredelse af en ansvarlig alkoholkultur. VSOD finansierer sammen med vores medlemmer foreningen GODA – God Alkoholkultur.

VSOD har som brancheforening en generel interesse i en modernisering af restaurationsloven, hvor erhvervslivet oplever unødvendige byrder. Dele af det fremsendte lovforslag lægger dog op til ændringer, som VSOD ikke mener er proportionale med det ansvar, der følger med en alkoholbevilling, idet lempelserne er for vidtgående. Desuden afspejler regelændringerne ikke VSOD's egen tilgang til alkoholområdet.

VSOD's tilgang til alkoholområdet

VSOD mener med få undtagelser, at al lovgivning om alkohol bør behandles ud fra samme princip, uanset om lovgivningen omhandler køb af alkohol, udskænkning af alkohol eller beskatning af alkohol.

I dag kan unge på 16 år købe alkohol med en styrke under 16,5 pct., mens man skal være 18 år for at købe alkohol over 16,5 pct. Ifølge Sundhedsstyrelsen indeholder en genstand alkohol 12 gram ethanol, uanset om forbrugeren indtager genstanden som øl, vin eller spiritus, og uanset om den er fremstillet ved destillering eller gæring. Der er ingen sundhedsfaglige argumenter, der understøtter den aldersdøling, og den komplicerer håndhævelse for salgspersonalet i detailhandlen, tankstationer, kiosker mv. Derfor anbefaler VSOD en ensartet aldersgrænse på 18 år, ligesom VSOD anbefaler en udjævning af afgiftsforskellen mellem spiritus og øl, da spiritus afgiftsbelægges tre gange hårdere end øl.

MKL
mkd@dmskerhverv.dk

Hvis § 27 ændres, således at 15-18-årige kan servere alkohol, indføres endnu en arbitrær regel på alkoholområdet. Således vil 15-årige kunne servere alkohol på restauranter, 16-årige vil kunne købe alkohol med en styrke under 16,5 pct., og 18-årige vil kunne købe alkohol med en styrke over 16,5 pct.

Det strider mod VSOD's tilgang til området. Hvis lovgivningen føres ud i livet, bliver den endnu sværere at håndhæve og endnu sværere at forstå for forbrugerne. VSOD mener derfor, at en aldersgrænse på 18 år bør indføres, uanset om man udskænker eller indtager alkohol, og uanset hvilken alkohol man udskænker eller indtager.

En undtagelse til dette princip er forslaget om en nedsættelse af alderskrav til uddeling af alkoholbevilling fra 25 til 21 år og fra 23 til 18 år i tilfælde af afsluttet uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget. Bevillingshavere og bestyrere bør være karakteriseret ved at have større autoritet, modenhed og myndighed end deres klientel, hvorfor VSOD mener, at de eksisterende aldersgrænser bør bibeholdes.

Specifikke bemærkninger

Lempelse af aldersgrænsen for bevillingshavere/bestyrere

VSOD finder de foreslåede lempelser bekymrende, da en nedsættelse af alderskrav til uddeling af alkoholbevilling fra 25 til 21 år og fra 23 til 18 år i tilfælde af afsluttet uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget vil betyde en svækkelse af bestræbelserne på at sikre ansvarlig udskænkning af alkoholholdige produkter.

Yngre personer på henholdsvis 21 og 18 år har ikke samme modenhed og dømmekraft som ældre. En ung person vil desuden have større vanskelighed med at afvise salg af alkoholholdige produkter til kunder under 18 år, da aldersforskellen mellem kunde og bevillingsindehaver vil være minimal.

Herudover vil det ligeledes være vanskeligt for en yngre person at afvise servering af alkohol til ældre personer, fx i situationer hvor restaurationen efter lovgivningen er forpligtet til at afvise servering, da bevillingsindehaverens unge alder kan betyde, at afvisningen ikke respekteres.

VSOD vurderer derfor, at det vil være vanskeligt for personer helt ned til 18 år at overholde bekendtgørelsen af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevillings § 29, hvorefter det på serveringssteder er forbudt enhver at lade servere stærke drikke for personer, der enten ikke er fyldt 18 år, eller om hvem der er grund til at antage, at de ved yderligere indtagelse af stærke drikke vil give anledning til fare for sig selv eller fare eller ulempe for andre.

VSOD anbefaler, at der ikke ændres på de eksisterende aldersgrænser i loven.

Adgang for 15-18-årige til at arbejde på serveringsstedet – § 27

VSOD mener, at selvom restaurationer, hvor servering af stærke drikke er det primære formål, ikke omfattes af foreslåede lempelse af lovens § 27, er forslaget meget vidtgående og ikke i tråd med den

mangeårige forebyggelsesindsats, hvor et af de primære formål har været at udsætte debutalderen for unges indtagelse af alkohol.

VSOD arbejder løbende for at skabe en god og ansvarsfuld alkoholkultur for unge i Danmark gennem vores forening GODA – God Alkoholkultur. God alkoholkultur betyder, i forhold til mindreårige, ingen alkohol. GODA arbejder for at udsætte debutalderen for indtagelse af alkohol og for at mindske druk blandt unge, hvorfor det er i modstrid med foreningens bestræbelser på at skabe alkoholfrie miljøer for unge, at unge ned til 16 år kan arbejde i miljøer med udskænkning af alkohol. Da der er tale om et ansættelsesforhold for de unge, vil de ikke have mulighed for at forlade stedet, såfremt der skulle være berusede og ubehagelige kunder til stede.

VSOD er desuden bekymret for, at der ikke er ressourcer til tilstrækkelig kontrol af de serveringssteder, der måtte vælge at ansætte unge under 18 år til at arbejde i serveringsområder, og sætter derfor spørgsmålstegn ved, om de foreslåede regler kommer til at blive håndhævet.

Desuden mener VSOD, at den lovgivningsmæssige skelnen mellem serveringssteder, der serverer mad og alkohol, og serveringssteder, der udelukkende serverer alkohol, er problematisk. Mange restauranter og caféer har både karakter af bar og spisested, og derfor vil denne skelnen i praksis være svært at lave.

VSOD anbefaler, at den nuværende aldersgrænse på 18 år bibeholdes, da dette vil sikre en større robusthed blandt personalet.

Ophævelse af finansieringsforbud

VSOD kan ikke støtte en ophævelse af § 16 i restaurationsloven.

Bestemmelsen sikrer, at især mindre erhvervsdrivende ikke bindes hovedsageligt til en leverandør. Hvis bestemmelsen ophæves, vil det i kraftig grad tilgodesse de dominerende aktører på markedet og gøre det vanskeligt for mindre producenter, fx mikrobryggerier og mikrodestillører, at slå igennem på markedet. Dette er hverken til gavn for væksten og innovationen i Danmark eller for brugerne.

Erhvervsstyrelsen er velkommen til at kontakte VSOD, såfremt der skulle være behov for yderligere uddybning af vores høringsvar.

Med venlig hilsen

Nikolaj Klausen
Sekretariatschef

2. november 2016

Erhvervsstyrelsen
Att. erhvervsregulering@erst.dk
Kopi til ann-hol@erst.dk

Høringsvar fra Alkohol & Samfund vedr. Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Liberalisering af Restaurationsloven udsætter unge for unødvendig risiko

Alkohol & Samfund har modtaget forslag om ændring af Restaurationsloven i høring og det vækker vores alvorlige bekymring. Forslaget til ændringer, vurderer vi, vil forringe mulighederne for at kommunerne kan drive en aktiv og forebyggende bevillingspolitik, fordi børn og unge skal tillades at arbejde i miljøer, som indebærer en særlig høj risiko for at pådrage sig alkoholrelaterede problemer. Ændringerne vil forringe bevillingsnævnenes muligheder for at have kontrol med lejlighedsbevillinger og større arrangementer, der ikke er arrangeret af en restauratør.

Forslaget om at nedsætte minimumsalder for servering til 15 år og bevilling til 18 år vil svække den aldersmæssige autoritet og erfaring hos de, der serverer og udskænker alkohol. Noget som i dag er en del af grundlaget for løsning af konflikter, hvor kunden skal afvises på grund af alder, beruselse eller adfærden i øvrigt.

Sundhedskonsekvenserne bør belyses

Alkohol & Samfund finder det herudover særligt problematisk, at lovforslaget alene sigter mod en erhvervs-mæssig liberalisering ved at gøre det nemmere og mindre omkostningskrævende at søge eller at have en bevilling. Vi mener, at lovforslagets folkesundhedsmæssige konsekvenser fx påvirkningen af befolkningens sociale, psykiske og fysiske sundhed også bør indgå i den samlede vurdering af initiativet. Forslaget bygger i sin nuværende form på den antagelse, at alkohol er en mere eller mindre almindelig forbrugsvarer, som det ikke er særlig vigtigt at belyse i en sundhedsfaglig kontekst. Det fremgår blandt andet af forslaget om ændringen af bemandingen i bevillingsnævnene, hvor der indsættes en (erhvervs)jurist og økonomkyndig, mens vi mener, at er brug for at supplere nævnene med folkesundhedsvidenskabelig kompetence.

Vejledning bør omfatte sundhedskonsekvenser

Alkohol & Samfund det positivt, at det i forslaget indgår, der skal udarbejdes en vejledning til bevillingsnævnenes virke. Det giver mulighed for, at skabe klarere og mere ensartede regler for udmøntning af den lokale bevillingspolitik. Alkohol & Samfund er dog bekymret for, hvilke forhold som lægges til grund for vejledningen og opfordrer derfor til, at forebyggelses- og folkesundhedsperspektivet tydeligt indgår allerede i udarbejdelsen af udkast til vejledning. Her vil det være naturligt, om regeringen lader Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke vedr. alkohol indgå ligesom Sundhedsstyrelsen bør inddrages i regeringens samlede anbefalinger.

Kommentarer til de enkelte afsnit

Ad 2.2.

Alkohol & Samfund finder det stærkt problematisk, at begrundelserne for lovændringen sker uden et formål om, at ændringerne samtidig skal styrke mulighederne for at gøre bevillingspolitikken til et redskab i arbejdet for en bedre folkesundhed (i bred forstand).

Ad 3.1.2.

Alkohol & Samfund hilser med tilfredshed, at der skal udarbejdes en vejledning for kommunalbestyrelsernes bevillingsarbejde. Alkohol & Samfund finder det samtidig problematisk, at vejledningen formentlig er tænkt at blive udarbejdet alene af Erhvervsstyrelsen, uden at det samtidig pålægges styrelsen, allerede i forberedelse af vejledningen, at inddrage KL, Vidensråd for Forebyggelse (med ret til mindretalsudtalelser) samt i øvrigt at sikre, at vejledningen bejyses i et folkesundhedsfagligt perspektiv.

Ad 3.2.2.

Alkohol & Samfund frygter, at det vil øge andelen af skader, herunder ulykker, at sænke alderskravet fra 25 år til 21 år for ansøgere om alkoholbevilling. For ansøgere, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, foreslås det at sænke aldersgrænsen fra 23 år til 18 år. Ud over alder kræves særlig modenhed og redskaber for at kunne håndtere kunder og personale i et vådt miljø. Alkohol & Samfund skal i stedet for pege på mulighed for at indføre krav om et bevillingskursus og en vurdering af evnerne til at håndtere regelværk (ansvarligt værtskab). Et kursus og en vurdering, som man skal gennemgå, før man får mulighed for at søge og få bevilling.

Ad 3.3. og ad 15

Alkohol & Samfund hilser en tydeliggørelse af reglerne for lejlighedsbevilling velkommen. Men grundlaget for homogenisering af reglerne for helt utilstrækkeligt. Særligt springer det i øjnene, at det ikke samtidig er et mål, at ændringerne både har til formål at stramme kontrollen med lejlighedsbevillingerne og ikke mindst at få reguleret udskænkningen af alkohol til børn og unge ved såkaldte "private" arrangementer. Disse er fx målrettet afgangselever fra folkeskolen, debuterende erhvervsskole- og gymnasieelever, unge idrætsudøvere mv. En metode kunne måske være at forbyde udskænkning til børn og unge i hele det offentlige rum, herunder virksomheder, museer og parker. Herved kan private fester afgrænses til faktiske private fester.

I forhold til at nedsætte alderskrav for indehavere af lejlighedsbevillingerne peger Alkohol & Samfund som under pkt. 3.2. på behovet for, at der etableres nogle helt andre og opgaverelevante krav end alene alder.

Ad 3.4.

Alkohol & Samfund finder forslaget om, at unge på ned til 15 år skal varetage udskænkning af alkohol for særligt bekymrende. Alkohol er ikke et almindeligt forbrugsgode, men blandt de mest risikofyldte nydelsesmidler der findes. Særligt er eksponering for alkohol i en ung alder forbundet med øget risiko for skader – passivt som aktivt. Herudover indebærer arbejdet i meget alkoholforbrugende miljøer særlig risiko for at pådrage sig skader – et forhold som kalder på en særlig modenhed. Desuagtet arbejdsgiver naturligvis søger at leve op til kravene om et godt arbejdsmiljø, herunder at have en alkoholpolitik, vurderer Alkohol & Samfund, at et alderskrav på mindst 18 år bør fastholdes.

Ad 4.

Alkohol & Samfund finder det stærkt kritisabelt, at ændringerne i bevillingsnævns sammensætningen alene tager udgangspunkt i økonomiske og virksomhedsmæssige rammer. Herved udelades en nødvendig styrkelse af det folkesundhedsmæssige perspektiv (i bred forstand). Alkohol & Samfund foreslår derfor bevillingsnævnene styrket gennem at tilføje nævnet forebyggelsesmæssig og folkesundhedsvidenskabelig kompetence.

Ad 12.

Det foreslås at ophæve Restaurationslovens § 16, således at bevillingssteder fremadrettet kan lade sig finansiere helt eller delvist af fx bryggerier. Alkohol & Samfund skal pege på, at ophævelsen af adskillelsen mellem at være producent i større stil og samtidig være bevillingshaver vil betyde, at der kommer langt større spillere og økonomiske interesser i spil i udskænkings- og nattelivet. Alkohol & Samfund har ikke viden om, hvad dette har betydet for det folkesundhedsmæssige perspektiv i andre lande med en sådan lovgivning – og efterlyser vurdering heraf i forslaget.

Ad 17.

Alkohol & Samfund finder det positivt, at der med forslaget sker en regulering af Partybusser.

Ad 19.

Alkohol & Samfund finder forslaget regulering og udvidelse af udskænkning i "off premises" for utilstrækkeligt. Også her bør det præciseres, at udskænkning/uddeling af smagsprøver alene må håndteres af personer over 18 år, samt at der i forhold til udskænkning ved køb af smagsprøver gælder samme regler som ved lejlighedsudskænkning i øvrigt.

Ad 21.

Alkohol & Samfund finder ligeledes, at forslaget om lettere adgang til at udskænke alkohol i fx svømmehaller og Idrætsfaciliteter er et skridt i den gale retning. Vi foreslår, at der opretholdes en aldersgrænse på 18 år. Ligesom vi forventer, at der i forbindelse med vejledningen til bevillingsnævn indgår et særligt afsnit om alkoholudskænkning (over 2,8 procent) ved idrætsfaciliteter, hvor børn og unge udgør en del af målgruppen.

Med venlig hilsen

Peter Konow
Direktør

Mobil: 50 59 14 73
pk@alkohologsamfund.dk

DRC DANMARKS
RESTAURANTER
& CAFEER

ISLANDS BRYGGE 26
POSTBOKS 1068
2300 KØBENHAVN S
T. +45 33 25 10 11
F. +45 33 24 30 00
DRC@THEHOST.DK

DANSKE BANK
4160 44 00216963
www.D-R-C.DK

Ertvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

København, den 2. november 2016

Mail til: ertvervsregulering@erst.dk

Kopi: annhol@erst.dk

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven

Danmarks Restauranter & Cafeer har med styrelsens mail af 7. oktober 2016 modtaget udkast til forslag om ændring af restaurationsloven

DRC har gennemgået udkastet og med tilfredshed konstateret, at udkastet på en lang række punkter imødekommer de ønsker og forslag, vi selv har fremsat til ændringer i loven med henblik på at gøre restaurationsloven til et mere tidssvarende og brugbart instrument såvel for dem, der driver virksomhed i hotel- og restaurationsbranchen som for de myndigheder, der er sat til at forvalte bevillingskravene og de øvrige forhold, der reguleres af denne lov.

Vi skal i det følgende kommentere de enkelte forslag:

1.

§ 10 stk. 1: Ingen bemærkninger – forslaget er i overensstemmelse med praksis.

2.

Forslag om nyt pkt. i § 10 stk. 1: Det foreslås, at styrelsen kan fastsætte nærmere regler om ansøgning om alkoholbevilling.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår, at tanken hermed er at forenkle processen og fjerne unødige dokumentationskrav. Et sådant initiativ er særdeles velkomment og meget påkrævet, og DRC skal blot opfordre til, at styrelsen i det omtalte samarbejde om fastsættelse af de nærmere regler om ansøgningen også inddrager brancheorganisationerne, der deltog i udviklingen af det ansøgningsmateriale, der hidtil har været anvendt.

3.

Forslaget om ændringer i bevillingens løbetid i § 10 stk. 2 er DRC principielt meget enig i. Det er således vigtigt at få præciseret, at den normale gyldighedsperiode er 8 år, ligesom DRC finder det meget væsentligt at få ryddet op i den praksis, der har udviklet sig med de meget korte bevillingsperioder på 6-12 måneder.

Vi er derfor også enige i, at en bevilling bør meddeles for mindst 2 år, som forslaget her også peger på, men vi finder mindre behov for at lovbestemme en gyldighedsperiode mellem 2 og 8 år. Her bør det efter DRC's opfattelse netop være bevillingsnævnets kompetence at kunne anvende fleksible perioder til at tage højde for ansøgningens grundlag. En skrøbelig ansøgning, som dog går ud over, hvad der bør gives afslag til, kan således gives 2 år, men bedre ansøgninger, som et nævn dog gerne vil følge lidt tættere, kunne vel ligeså vel få 3, 5 eller 6 år.

Forslaget om min. 2 år bør tillige få den konsekvens, at flere bevillingsansøgninger meddeles afslag – det vil være direkte kontraproduktivt, hvis bevillingsnævnene i stedet vælger at give flere 2-årige bevillinger, og dette bør formentlig fremgå af lovens bemærkninger. Vi finder det således helt rigtigt, at der tillige foreslås en lempelse i § 19 omkring administrativ tilbagekaldelse af bevillinger. Også denne bestemmelse vil i sammenhæng med forslaget om tilknytning af en uafhængig jurist og en økonom være med til at øge kvaliteten i bevillingsbehandlingen.

I øvrigt kunne man måske overveje, om § 10 stk. 2, 1. pkt. skulle omformuleres. Det fremgår, at en bevilling som udgangspunkt gives af kommunalbestyrelsen "efter forhandling" med politiet. I mange kommuner uden bevillingsnævn er det vist ikke opfattelsen, at der rent faktisk foregår en forhandling, men at politiet snarere indkaldes for at give kommunalbestyrelsen en orientering eller uddybning af sagens oplysninger. En forhandling foregår langt mere i bevillingsnævnene, hvor politiet også har stemmeret.

Bevarer man udtrykket forhandling, bør DRC's forslag her ses i sammenhæng med vore opfordringer til at øveje obligatorisk nedsættelse af bevillingsnævn – se herom nedenfor.

4.

Forslaget om den fremtidige sammensætning af bevillingsnævnet kan DRC kun byde velkomment – vi har selv fremsat forslag om, at nævnet bør suppleres med såvel en økonom som en uafhængig jurist. Det er nok vigtigt, at udpegningen af juristen foregår fra centralt hold – for eks. Advokatsamfundet.

På samme måde bør den økonomiske sagkyndige ligge fast. Viser det vanskeligt at finde sagkyndige medlemmer med viden om virksomhedsøkonomi, bør der i det mindste være krav om et medlem med økonomisk indsigt, der jo kan være enten et i forvejen medlem af nævnet eller en medarbejder i kommunens administration.

I bemærkningerne til loven før 1990 indgik også en opfordring til bevillingsnævnene om at inddrage brancheforeningerne i arbejdet. DRC skal foreslå, at det igen bliver medtaget som en opfordring til bevillingsnævnene, at der udelukkende inddrages repræsentanter fra branche- og arbejdsgiverside for at sikre, at oplysninger, der fremkommer i bevillingsnævnet, ikke anvendes i konkrete interessekonflikter.

På baggrund af den opkvalificering af bevillingsnævnet, som styrelsens forslag her lægger op til, vil der være en endnu større forskel på de kommuner, der har valgt at nedsætte bevillingsnævn, og de der har valgt at behandlingen alene foregår i kommunalbestyrelsen – og dermed uden i hvert fald den uafhængige jurist.

I forvejen indeholder loven jo en uheldig forskelsbehandling, idet et bevillingsnævns afslag på en ansøgning kan indbringes for den samlede kommunalbestyrelse, hvorimod afslag i kommuner uden bevillingsnævn ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Denne forskel i retstilstanden forekommer meget udansk, hvorfor DRC på ny skal fremsætte forslag om, at nedsættelse af bevillingsnævn gøres obligatorisk.

Der har været indvendinger mod dette forslag bl.a. med henvisning til små kommuner med meget få søger, hvor et bevillingsnævn ville være udtryk for overadministration. I mellemtiden er kommunerne blevet færre og større, og er der i en enkelt kommune kun få ansøgninger, må administrationen heraf kunne løses uden at slå skår i princippet om ensartet retstilstand for alle.

5.

Det foreslås i et nyt § 10 stk. 4, at beføjelser, der efter loven er henlagt til politiet, efter forhandling med Kommunernes Landsforening kan overgå til kommunalbestyrelsen. DRC kan sagtens få øje på områder, hvor dette ville give en smidigere behandling – eksempelvis omkring tildeling af natilladelser, men de enkelte beføjelser skal nok gennemgås grundigt, således at man ikke sætter sædvanlige retsgarantier over styr

6.

DRC er i princippet enig i, at der er behov for at nedsætte aldersgrænserne for opnåelse af bevilling. Forslaget om generelt at sænke alderskravet til 21 år er således godt i tråd med branchens behov, men en aldersgrænse på 18 år for uddannede i branchen kunne give anledning til bekymring, når man tager det store restaurationsmæssige og virksomhedsmæssige ansvar i betragtning, om end vi er enige i, at uddannelse i branchen bør være en kvalifikation.

Vi skal derfor foreslå, at der efter en relativ kort periode med de nye aldersgrænser foretages en evaluering af, hvad nedsættelsen til 18 år måtte have betydet for ansvars- og driftsforholdene de pågældende steder. Endvidere kunne man overveje at indføre virksomhedsrettede uddannelser eller kurser, især for bestyrere på 18 til 21 år

7.

Det foreslås, at bevilling ikke kan gives til personer, der har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr eller derover – "som stammer fra drift af restaurationsvirksomhed". DRC har svært ved at se, hvorfor gælden kun kan stamme fra restaurationsvirksomhed – faresignalerne vil da være de samme, uanset hvorledes gælden er opstået, og de risici, der tænkes forbundet at meddele bevilling til en person med stor offentlig gæld er jo helt de samme. Det anføres i bemærkningerne, at dette skulle være gældende praksis på området – DRC tillader sig at tvivle herpå – i de hundredvis af bevillingsager, DRC gennem årene har været involveret i, har man i reglen slet ikke kunnet se, hvor gælden stammede fra.

8.

Forslaget til et nyt stk. 2 i § 13 forekommer umiddelbart overflødig at den stund, at det vel netop er det, der ligger i udtrykket "forfalden gæld" i § 13 stk. 1 nr. 4. Er der givet henstand eller indgået afdragsordning, er gælden jo netop ikke længere forfalden. Det er da også vores indtryk, at gæld omfattet af afdragsordning typisk ikke forhindrer meddelelse af bevilling, men nok ofte indebærer en kortere bevillingsperiode for at følge med i, om afviklingsaftalen nu også overholdes.

9.

Ingen bemærkninger – forslaget er blot en følgevirkning af forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet i § 16.

10.

Ingen bemærkninger – forslaget er blot en følgevirkning af forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet i § 16.

11.

Forslaget om en 5-årig godkendelse af andre ansatte end bestyrere og dørmænd er en særdeles fornuftig ide. Kun savner vi her bestemmelser om, under hvilke betingelser, godkendelsen gives, herunder især hvordan godkendelsen kan fratages, når den nu gælder i 5 år.

12.

DRC er helt enig i forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet i § 16. Bestemmelsen har i mange år været administreret meget lempeligt med en dispensationspraksis, der ikke altid har været lige indlysende og konsekvent.

Især har det været uklart, hvornår et beløb fra eksempelvis et bryggeri var et lovligt markedsføringstilskud eller ulovlig finansiering. Denne uklarhed, der ligefrem har været benyttet som et konkurrenceparameter i restaurantbranchen, falder hermed væk, ligesom de gamle og lidt pudsige regler om, hvilke effekter en restaurant må modtage fra et bryggeri, hermed også kan aflives.

Forslaget gør det muligt for udenlandske bryggerier og andre producenter af drikkevarer at vinde øget indpas i den danske restaurantbranche. Som anført i bemærkningerne er det dog vigtigt, at de almindelige konkurrenceretlige regler påses, således at et bryggeri ikke kan stille krav om monopol på servering af bestemte produkter i en restaurant.

13.

Ingen bemærkninger – DRC er enig i bortfald af underretningspligten, hvis en bevilling ikke udnyttes.

14.

Forslaget til § 19 om lempelse af den administrative adgang til at tilbagekalde en bevilling finder DRC som udgangspunkt helt rigtig – også set i lyset af, at ændringsforslaget med præcisering af den normale bevillingsperiode på 8 år formodentlig vil udløse flere tilbagekaldelsessager end i dag, hvor bevillingsnævnene har været uhyre tilbageholdende med at anvende bestemmelsen. Men måske den foreslåede opkvalificering af hele bevillingsbehandlingen vil gøre det mindre påkrævet at tilbagekalde bevillinger.

Vi går dog ud fra, at lempelsen er af begrænset betydning, eftersom bevillingshavers adgang til at kræve tilbagekaldelsen indbragt for domstolene opretholdes. I takt med et forventeligt stigende antal tilbagekaldelser må man vel antage, at også et stigende antal sager vil blive krævet indbragt for domstolene.

15.

DRC er ikke enig i forslaget til § 22. I udarbejdelsen af loven i 1990 blev der brugt mange kræfter på at gennemføre en kraftig forenkling af reglerne om lejlighedstilladelser. Hvor man førhen havde en

fortrinsret til restauratører, overgik man i 1990 til en ordning, hvor serveringens karakter var afgørende for, på hvilket grundlag arrangementet kunne gennemføres.

Inden 1990 lå antallet af lejlighedstilladelser på 20-25.000 på landsplan, efter ændringer faldt antallet til omkring 15.000, hvilket jo ikke skyldes færre arrangementer, men blot langt flere, der ikke længere kræver tilladelse.

Fjerner man som her foreslået kravet om en "særlig" lejlighed, vil antallet af lejlighedstilladelser efter vores opfattelse eksplodere. Og afgrænsningen mellem enkeltstående lejligheder og bevillingsvirksomhed vil blive udvisket, hvis enhver sammenkomst, der alene har til formål at spise og drikke, skal kunne afholdes udenfor restaurantbranchen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kravet om, at der skal være tale om et enkeltstående arrangement, vil blive tydeliggjort. Det ses ikke, hvor i forslaget denne tydeliggørelse fremgår.

16.

Forslaget om at nedsætte aldersgrænsen til 21 år for personer, der søger lejlighedstilladelse, er vel en naturlig følgevirkning af forslaget om nedsættelse af aldersgrænsen for bevillingshavere. DRC går i denne forbindelse ud fra, at aldersgrænsen i § 22 dog under ingen omstændigheder kan nedsættes til 18 år.

17.

Ingen bemærkninger – DRC er enig i præciseringen.

18.

Ingen bemærkninger – der er ikke tiltænkt nogen ændring i retstilstanden.

19.

DRC har svært ved at tro, at forslaget om at udlevere smagsprøver "mod et beskedent vederlag" tjener noget reelt formål. Smagsprøver er vel efter udtrykkets normale betydning netop karakteriseret ved at være gratis, og de forhold og eksempler, der er fremdraget i bemærkningerne, kræver næsten at blive lovfæstet for at få virkning. Uden disse vil lovforslaget nemlig hurtigt kunne udvikle sig til en alternativ alkoholudskænkning og vil ligesom i § 22 risikere at udviske forskellen til egentlig serveringsvirksomhed.

Det fremgår af bemærkningerne, at det ikke skal være muligt for den næringsdrivende at opnå fortjeneste ved udlevering af smagsprøver mod vederlag. DRC tvivler på, om en effektiv kontrol heraf vil være praktisk gennemførlig, ligesom der formentlig vil skulle afregnes moms efter udsalgsprisen og ikke købsprisen som i dag.

20.

Forslaget er vel en naturlig følge af ovennævnte forslag under pkt. 19 og giver politiet mulighed for at forbyde udskænkning også af smagsprøver, hvis forholdene taler for det. Den i bemærkningerne anførte konsekvensændring af forslaget nr. 15 må formentlig bero på en skrivefejl – der skulle vel rettelig stå nr. 19.

21.

DRC er meget tilfreds med, at man efter mange års tiltag nu har foreslået en lempelse i § 27, således at unge mellem 15 og 18 år i et vist omfang kan beskæftiges som personale også i virksomheder med alkoholbevilling, hvor servering af mad er hovedformålet.

DRC har tidligere – se for eks. vores høringsvar af 16. februar 2015 - foreslået en række vilkår for at tillade ansættelse af de unge – vilkår der skulle tjene til at beskytte de unge mod de eventuelle risici, man kunne påstå forbundet med at arbejde i en bevillingsvirksomhed. Udover beskyttelseshensynet er der også et hensyn at tage til de unge menneskers beskæftigelsesmuligheder, der med dette lovforslag kan varetages uden at udsætte de unge for overlast.

Man har jo her foreslået nogle tidsrammer for beskæftigelsen, som i realiteten indebærer en stramning i forhold til værtens børn og børnebørn samt unge under uddannelse i tjenerfaget. Begge grupper har hidtil kunnet arbejde uden vilkår og begrænsninger, idet man dels har ment, at værtens børn eller børnebørn nok bedre forstod, hvilke risici der måtte være forbundet med dele af branchen, ligesom de unge under uddannelse gerne skulle lære, hvad tjenerfaget går ud på – såvel dag som aften.

Det forekommer heller ikke indlysende, hvorfor værtens børn og børnebørn samt unge under uddannelse kun må beskæftiges til kl. 20.00, medens andre 15-18-årige uden denne erfaring eller uddannelsesformål kan beskæftiges til kl. 22.00. DRC ville finde det mere logisk have samme regler for alle unge, således at de kan beskæftiges til kl. 22.00.

I bemærkningerne til det nye stk. 3 i § 27 er det atter en fejllenhvisning til nr. 15 – det skal vist også her være nr. 19.

DRC står naturligvis gerne til rådighed, hvis der ønskes en uddybning af vore bemærkninger.

Med venlig hilsen
Danmarks Restauranter & Cafeer

Direktør Torben E. Hoffmann Rosensøck

Erhvervsstyrelsen

Sendt pr. mail til: Erhvervsregulering@erst.dk
Med kopi til AnnHol@erst.dk

København, 4. november 2016

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven

De Samvirkende Købmænd (DSK) har modtaget ovenstående lovforslag i høring, hvilket vi takker for. Vi vil også samtidig gerne benytte lejligheden til at takke for den åbne dialog, som styrelsen har ført med de inviterede interessenter på de tidligere afholdte møder.

Helt overordnet set er DSK meget positivt indstillet over for de dele af lovforslaget, som er en del af aftalen om Vækst og udvikling i hele Danmark, eller som har været drøftet undervejs i forløbet. Omvendt stiller vi os helt uforstående over for, at man efter afholdelse af dialogmøderne, hvor emnet slet ikke har været berørt, vælger at ophæve det såkaldte finansieringsforbud.

Bestemmelsen blev oprindeligt indført i loven for mere end 50 år siden med det formål at forhindre bryggerbranchen i at "sætte sig på" restaurationsbranchen. Konsekvenserne af en umiddelbar ophævelse af dette forbud er helt umulige at forudsige uden forudgående analyser heraf, men der består absolut en risiko for en uheldig koncentration af restaurationsmarkedet. Sker dette, vil det bestemt ikke øge konkurrencen i markedet – men derimod begrænse konkurrencen, hvilket er stik imod lovforslagets hensigt. Vi skal derfor opfordre til, at dette element udgår af det foreliggende forslag, også ud fra hensynet til, at dette element af lovforslaget ikke skal sinke vedtagelsen af de øvrige forslag.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 22, stk. 1 og 2

Det foreslås, at § 22, stk. 1 og 2 forenkles, så der ikke længere kræves en "særlig" lejlighed for at kunne opnå den såkaldte "lejlighedstilladelse".

DSK kan fuldt ud tilslutte sig en forenkling af reglerne, da bestemmelsen har vist sig at blive forvaltet forskelligt i de enkelte politikredse. Således har flere af vores medlemmer oplevet, at de har skullet have en lejlighedstilladelse ved afholdelse af eksempelvis "gourmetaftener" eller grill-arrangementer, mens man andre steder har haft den opfattelse, at sådanne arrangementer slet ikke er omfattet af restaurationslovens regler, da der ikke er tale om erhvervs-mæssig virksomhed.

Det vil derfor være en lettelse for virksomhederne, hvis reglerne tydeliggøres og forenkles.

Der fremgår ikke noget af bemærkningerne til bestemmelsen om, hvor ofte sådanne arrangementer kan afholdes, men det er vores opfattelse, at der blandt vores medlemmer højest vil blive tale om få arrangementer årligt i de enkelte butikker.

Til § 24, stk. 2, nr. 1

DSK finder det glædeligt, at man nu klart tydeliggør, at næringsdrivende, der i væsentligt omfang fremstiller eller forhandler stærke drikke, vederlagsfrit må udlevere stærke drikke i forretningslokaler og på udstillinger. Det er i henhold til denne bestemmelse, at butikkerne kan udlevere gratis smagsprøver på øl, vin og spiritus i butikkerne.

Når det anføres, at der skal være tale om næringsdrivende, der i "væsentligt omfang" forhandler stærke drikke, tager vi det for givet, at det er hensigten med bestemmelsen, at almindelige dagligvarebutikker vil opfylde kriteriet herfor.

Til § 24, stk. 3

Med tilføjelsen af den nye bestemmelse bliver det muligt for dagligvarebutikkerne også at sælge smagsprøver. På denne måde kan butikkerne tilbyde kunderne en smagsprøve på f.eks. endog meget dyre vine.

Det fremgår under bemærkningerne til nr. 19, at der ikke må ske udlevering af varer, der ellers skulle være solgt – kun smagsprøver heraf. Hvis det, der menes med bestemmelsen, er, at butikkerne ikke må udlevere hele flasker som smagsprøver, bør dette fremgå klart, så misforståelser undgås.

DSK skal herudover opfordre til, at bemærkningerne tydeliggøres, så det bliver klargjort, at butikkerne i forbindelse med f.eks. et vinsmagningsarrangement eller et gourmetarrangement *godt* må sælge af de præsenterede varer, hvilket formentlig allerede nu kan udledes af de afsluttende bemærkninger til nr. 19., hvoraf det fremgår, at salg og optagelse af bestillinger i forbindelse med sådanne arrangementer skal ske i henhold til lov om detailsalg fra butikker m.v., hvilket vi naturligvis er helt enige i.

Endelig fremgår det af bemærkningerne til nr. 19, at det ikke skal være muligt for den næringsdrivende at opnå en fortjeneste ved dette. Det er formentlig hensigten, at den næringsdrivende ikke må opnå fortjeneste ved salg af det enkelte glas vin – i praksis giver denne formulering dog visse udfordringer.

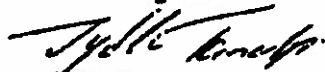
En række af de påtænkte arrangementer foregår ved betaling af et éngangsbeløb som entré for begivenheden. Gæsterne betaler eksempelvis 150 kr. for deltagelse i et gourmetarrangement i en butik, hvor butikken og en række leverandører præsenterer ofte mange forskellige produkter. Det vil ikke være muligt for butikken at prissætte hver enkelt af de tilbudte smagsprøver og herefter beregne, hvorvidt den samlede pris for arrangementet svarer til den sammenlagte pris for de enkelte smagsprøver. Dette forekommer ualmindeligt byrdefuldt og uhensigtsmæssigt, og specielt da der typisk er tale om arrangementer, som butikkerne bruger som led i deres markedsføring og loyalitetsskabende aktiviteter over for kunderne, og som ikke giver butikkerne et overskud, da alene bemanning af butikken m.v. medfører større omkostninger for butikkerne. Vi skal derfor opfordre til, at bemærkningerne hertil ændres, så det fremgår, at: "Det skal ikke være hensigten for den næringsdrivende at opnå en fortjeneste ved dette".

Til § 27, stk. 3

DSK bakker op om præciseringen af, at der også fremover vil kunne være unge mellem 15 og 18 år beskæftiget i supermarkeder og butikker, også i forbindelse med afholdelse af f.eks. vinsmagningsarrangementer og gourmetaftener, men at de unge under 18 år ikke må være beskæftiget med udleveringen af smagsprøver af stærke drikke, med mindre de er omfattet af undtagelsen i stk. 2.

DSK har ikke yderligere bemærkninger til de enkelte bestemmelser, men hvis der i forbindelse med ovenstående måtte opstå eventuelle spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse heraf.

Med venlig hilsen

Jytte Tandrup
Underdirektør

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Sekretariat og Presse

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendes pr. mail til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Ann-hol@erst.dk

Københavns Kommunes høringsvar i anledning af forslag til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Erhvervsstyrelsen har den 7. oktober 2016 sendt udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring og anmodet om bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

1. Minimum bevillingsperiode på 2 år

Der foreslås en minimum bevillingsperiode på 2 år. Det er Københavns Kommunes opfattelse, at der er behov for fortsat at kunne give en bevilling i en kortere periode end 2 år. Den mulighed benyttes bl.a., når der er behov for at følge afviklingen af en restance, eller udviklingen i problemer med lydisolering eller andet.

Det kan endda være en fordel for ansøgeren, at der kan gives en ganske kort bevillingsperiode, fordi alternativet kan være et afslag.

Det er uklart, om den ny tidsbegrænsning også omfatter nattilfaldelserne, jf. § 28, stk. 4.

2. Bevillingsnævnet kan igangsætte en sag om tilbagekaldelse af alkoholbevilling

Som modvægt til en minimumbevillingsperiode på 2 år, skal det være nemmere at tilbagekalde en bevilling, jf. § 19, stk. 2.

Umiddelbart medfører det skitserede forslag ikke en forenkling. Forskellen er, at det ikke længere kun er politiet, der kan rejse sagen. Det kan bevillingsnævnet efter lovforslaget også gøre – dog efter høring af politiet.

Københavns Kommune er positiv overfor initiativet om, at Bevillingsnævnet kan igangsætte en sag om tilbagekaldelse af alkoholbevilling, men efterlyser samtidig, at der gives bevillingsmyndigheden en adgang til at kunne fratage en bevilling, såfremt restauratøren ikke lever op til sit ansvar, herunder i forhold til diskrimination.

04-11-2016

Sagsnr.
2016-0035372

Dokumentnr.
2016-0035372-28

Sekretariat Rådhus

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Telefon
2493 9041

E-mail
CX78@kf.kk.dk

EAN nummer
5798009780515

Københavns Kommune bemærker, at de forhold, som er nævnt i bemærkningerne, som kan begrunde en tilbagekaldelse, næsten udelukkende er forhold, som kun politiet kan konstatere. Hvordan bevillingsnævnet uden politiets medvirken vil kunne vide noget om forholdene og igangsætte en sag om tilbagekaldelse, fremgår ikke af bemærkningerne.

Den øvrige fremgangsmåde ved tilbagekaldelse er uændret. Dvs. at bevillingshaveren fortsat kan kræve afgørelsen om tilbagekaldelse indbragt for domstolene, og det kan være en dyr og langtrukken proces.

Hvis man forestiller sig en øget brug af muligheden for tilbagekaldelse, vil det medføre en stor administrativ byrde, og heraf følgende meromkostninger for Københavns Kommune pga. det meget store antal barer og restauranter, der er i kommunen.

3. Bevillingsnævnets sammensætning - tilføjelse af et sagkyndigt medlem og en uafhængig jurist eller advokat

Der påtænkes to yderligere medlemmer; et sagkyndigt medlem, og en uafhængig jurist eller advokat, som "skal medvirke til at øge bevillingsnævnets fokus på ansøgerens retsstilling samt sikre, at der sker en saglig vurdering af hensyn efter restaurationslovens § 12".

Københavns Kommune er ikke enig i, at der er behov for, at en uafhængig jurist eller advokat fremover skal være medlem af bevillingsnævnet.

Bevillingsnævnet er en selvstændig forvaltningsmyndighed. Det er den kommunale forvaltning, der via et sekretariat betjener bevillingsnævnet, og som derfor – i samarbejde med politiet – har ansvaret for at sikre, at gældende ret overholdes, herunder at der tages de nødvendige hensyn til ansøgenes retsstilling.

Når der er nedsat et bevillingsnævn i en kommune, er der automatisk etableret en klageadgang til kommunalbestyrelsen. Ansøger har som nævnt derfor krav på at få prøvet bevillingsnævnets afgørelser.

Det er Københavns Kommunes opfattelse, at ansøgenes retsstilling tilgodeses i den nuværende opbygning; dels ved, at det er den kommunale forvaltning, som sammen med politiet har ansvaret for, at gældende ret overholdes, og dels ved, at der automatisk er en klageadgang til kommunalbestyrelsen.

Det fremgår hverken af lovforslaget eller bemærkningerne, om eksisterende bevillingsnævn skal suppleres med de nye medlemmer pr. 1. juli 2017, eller om dette først skal ske i forbindelse med etablering af nye bevillingsnævn med virkning fra den 1. januar 2018.

Der ses heller ikke at være taget stilling til en eventuel vederlæggelse af de nye medlemmer. Københavns Kommune forudsætter under alle omstændigheder at blive kompensert for eventuelle merudgifter i den anledning.

4. Dele af politiets sagsbehandling kan henlægges til kommunen

Erhvervs- og Vækstministeriet skal efter forhandling med Kommunernes Landsforening kunne beslutte, at visse opgaver i forbindelse med sagsbehandlingen i bevillingssagerne kan overgå fra politiet til kommunen.

Københavns Kommune kan principielt tilslutte sig denne mulighed, men bemærker, at det vil medføre et væsentligt merarbejde for kommunen, hvilket der skal afsættes tilstrækkelige ressourcer til. Hvis det sker efter de almindelige DUT-regler, vil kommunen langt fra få tilført de nødvendige mer-ressourcer.

5. Konkrete værktøjer i forhold til at mindske gener i nattelivet

Helt generelt mangler der fokus på at give kommunen nogle flere konkrete værktøjer i forhold til at forhindre voksende problemer i de mest belastede områder. Det kunne for eksempel være en adgang for kommunen til at vedtage, at der ikke må være flere af en bestemt type restauration i en bestemt gade eller bydel – uden at der foreligger en detaljeret dokumentation over forholdene.

Merete Evers Dewilde

Merete Krebs Gjesing

Erhvervsstyrelsen
Erhvervsregulering (erhvervsregulering@erst.dk)
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Anna Holtt Langlet (aunhol@erst.dk)

KL's hørings svar på høring om ændringer i restaurationsloven

KL har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven.

KL fremsender hermed hørings svar med KL's bemærkninger til lovforslaget. Det har ikke været muligt for KL at tage endelig stilling til lovforslagets hovedpunkt 1 og 3 inden for den fastsatte høringsfrist. Hørings svaret afgives med forbehold for politisk godkendelse.

- 2. Præcisering af bevillingsperioder.** Af den gældende bestemmelse fremgår, at bevillingen gælder for en periode på 8 år, men at bevillingen efter omstændighederne kan begrænses, herunder tidsmæssigt, og belignes af vilkår. For at undgå meget korte bevillingsperioder, der kan gøre det vanskeligt at opnå den nødvendige finansiering af en restauration, foreslås det at præcisere, at tidsmæssige begrænsninger alene kan ske til hhv. 4 eller 2 år til f.eks. førstegangsansøgere, når omstændigheder taler herfor.

Forslaget om at indføre en minimumsperiode på 2 år kan være problematisk. Kommunerne har brug for fortsat at kunne følge særligt problemfyldte bevillingssteder tæt, og benytter derfor kortere bevillingsperioder end 2 år, fx når der er behov for at følge afviklingen i en virksomheds restance til kommunen, eller når der kan rejses tvivl om hensigtsmæssigheden af en længere bevillingsperiode.

Alternativet til korte bevillingsperioder kan være, at kommunerne ser sig nødsaget til at give flere afslag. Den foreslåede ændring kan dermed komme til at modvirke hensigten med lovforslaget. Derfor er der behov for at kunne give kortere bevillinger end 2 år.

KL anbefaler, at der fortsat kan gives kortere bevillinger, og at der som minimum gives mulighed for kortere bevillinger til førstegangsbevillingshavere.

De foreslåede ændringer i § 19, der giver kommunerne adgang til at igangsætte en administrativ tilbagekaldelse, er positiv. Det er dog fortsat en udfordring, at de fleste forhold, der kan berettiggø en administrativ tilbagekaldelse, alene kendes af politiet samt, at det er op til politiet at dokumentere disse forhold. Demmed vil ændringen i praksis næppe gøre

Dato: 12. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-05130
Dok. ID: 2266618

E-mail: THTR@kl.dk
Direkte: 3370 3248

Waldemarsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

processen for en administrativ tilbagekaldelse i løftere, som ellers er formålet.

KL opfordrer Erhvervsstyrelsen til at inddrage kommunerne i arbejdet med regulering af proces og krav i forbindelse med bevillingsansøgning samt i forbindelse med udarbejdelsen af den vejledning, som Erhvervsstyrelsen skal udarbejde til kommunerne.

- 4. Bevillingsnævnets sammensætning.** Det foreslås at udvide bevillingsnævnet med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed.

Det er KL's opfattelse, at den foreslåede ændring i praksis vil være vanskeligt for kommunerne at efterleve. Bevillingsnævnenes arbejde er ulønnet, og derfor kan det blive en udfordring at rekruttere de to nye medlemmer til bevillingsnævnene.

Forslaget tilfører administrativt arbejde til kommunerne, uden at det er dokumenteret, at forslaget vil medføre kvalitative forbedringer for virksomhederne. Ændringsforslaget vil samlet nedsætte kommunernes tilskyndelse til i det hele taget at nedsætte et bevillingsnævn. KL foreslår i stedet, at det gøres frivilligt at udvide bevillingsnævnet med de to foreslåede medlemmer.

Med venlig hilsen

Karoline Amalie Støen

Dato: 12. oktober 2018

Sags ID: SAG-2018-05130
Dok. ID: 2260818

E-mail: TILTR@kl.dk
Direkte: 3370 3248

Winkelkæmpsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Vedrørende udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Ad § 10 stk. 1

Det bemærkes at flere kommuner efter det oplyste ønsker, at ansøgning om bevilling tillgår kommunen primært, hvorefter kommunen sender den til politiet. Det sker regionalt ved aftale mellem politi/kommune, fordi det anses meste praktisk fx ift til kommunens interesse i hvilke virksomheder der ønsker at etablere sig i området herunder turistpolitiske og erhvervspolitiske vinkler. Sagsbehandlingstiden hos politiet kan i praksis bevirke at kommunen ikke er orienteret rettidigt, til fx at sikre at ansøger har de nødvendige byggetilladelser m.v. Henset til at bevillingen er en kommunal afgørelse, giver det således også god mening. Ændring af bestemmelse vil hindre denne udvikling/mulighed for kommunen ønsker at være primær sagsbehandler.

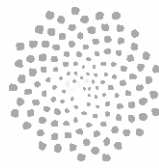
Ad § 10 stk. 2

Formuleringen skaber ikke øget gennemsigtighed for ansøgere, idet det ikke er specificeret yderligere hvilke betingelser, der skal være opfyldt for at forkorte bevillingsperioden. Det må derfor sikres, at dette kommer til at fremgå tydeligt af vejledningen.

Ad § 10 stk. 3

Der har igennem mine mange års arbejde i praksis med alkoholbevillinger aldrig været ytret ønske om yderligere juridiske kompetencer i bevillingsnævnet. Det er muligvis fordi kommunens samt politiets sagsbehandler ofte er jurister. Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at nedsættelse af et bevillingsnævn er frivilligt. Og dersom der er for mange lovgivningsmæssige krav hertil, vil det være unødige hindringer til nedsættelse af nævnet.

Med henblik på den økonomiske indsigt, skal det bemærkes, at der i praksis ikke er en direkte sammenhæng mellem de budgetter m.v. der

**ASNÆS &
VANGSTRUP**

Rådgivning

vedlægges ansøgningen og virksomhedens evnen til at sikre ædrueligheden (som er lovens hovedformål). Krav om øget fokus på de økonomiske kår vil besværliggøre ansøgningsprocessen uden at man derved opnår en øget kvalitetssikring. En adgang til at dele budgetter/regnskaber med SKAT vil være langt mere formålstjeneligt, for at kunne sikre et retvisende billede af virksomhedens økonomiske formåen. Ofte vil der i forbindelse med ansøgningen være regnskaber som viser et driftsmæssigt underskud eller lignende fordi virksomheden er af en særlig karakter som fx en gourmetrestaurant. Et øget fokus på økonomien vil så i praksis betyde at virksomheder af den karakter – som til tider drives af andre formål end en økonomisk indtjening - ikke kan få alkoholbevilling. Et andet eksempel er virksomheder der indgår i en større koncern, og det derfor er uigennemsiagtigt hvordan der mellem faktureres m.v. hvilket påvirker driftsregnskaber. Det er derimod meget afgørende, at fokus kommer væk fra økonomien i den enkelte virksomhed og mere over i objektive kriterier som fx beliggenhed i forhold til støj, og tæthed i forhold til evt. priskrig. Det skal i en sidebemærkning nævnes at budgettet til ikke så sjældent ses udarbejdet på baggrund af HORESTAS normtal uden egentlig refleksion om den konkrete virksomhed vil kunne indfri budgettet i praksis. Det er derimod af væsentlig betydning, at der er forvaltningsretlig viden tilstede i bevillingsnævnet, da det ofte er forvaltningsretlige problemstillinger der giver udfordringer så som proportionalitetsprincippet og lighedsgrundsætninger.

Ad § 13 stk. 2

Det er uklart om det kan tolkes som om, at der nu er retskrav på at få alkoholbevilling.

Diverse

Der bør indsættes en revideringsbestemmelse i loven, således at loven kan undergå en mere gennemgribende modernisering, som sikrer at der skabes en mere ensartet praksis i hele landet omkring alkoholbevillinger.

Landsorganisationen i Danmark

Islands Brygge 32D
2300 København S

Tlf. 3524 6000

Fax 3524 6300

Mail lo@lo.dk

Erhvervsstyrelsen

erhvervsregulering@erst.dk

anndol@erst.dk

Sagsnr. 14-399

Vores ref. MSH/NSOE/hbj

Deres ref.

Den 2. november 2016

Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

LO har i mail af 7. oktober 2016 modtaget udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring.

Hermed skal LO afgive høringssvar i forhold til regeringens påtænkte ændring af restaurationsloven.

De påtænkte ændringer handler om:

1. Nedsættelse af alderskravet således at unge mellem 15 og 18 år — under visse forudsætninger — kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke.
2. Bevillingsperioders længde præciseres i nuværende lov således, at tidsmæssige begrænsninger alene kan ske til hhv. 4 eller 2 år til fx førstegangsansøgere, når omstændigheder taler herfor.
3. Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere, således at alderskravet sænkes fra 25 år til 21 år for ansøgere om alkoholbevilling. For ansøgere, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, foreslås det at sænke aldersgrænsen fra 23 år til 18 år. Det foreslås videreført, at bestyrere skal opfylde samme alderskrav som ansøgere om alkoholbevilling.
4. Bevillingsnævnets sammensætning ændres således, at bevillingsnævn udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed.

1. Nedsættelse af alderskravet

LO er imod en nedsættelse af alderskravet således, at unge mellem 15 og 18 år — under visse forudsætninger — kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ud fra følgende begrundelser:

Ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse

LO vurderer ikke, at der findes en anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse i forslaget til nedsættelse af alderskravet som følger af Restaurationsloven.

Ungdomsarbejdsløshed

Efter vores opfattelse er "ungdomsarbejdsløshed" i aldersgruppen 15-18 ikke et anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt problem. Tværtimod vil forslaget forventeligt medføre, at unge under 18 vil fortrænge andre aldersgrupper fra arbejdsmarkedet og dermed blot forøge arbejdsløsheden for nuværende, ældre, stillingshavere og dermed blot medvirke til at øge arbejdsløsheden på områder, hvor der i dag er reel og samfundsmæssig anerkendelsesværdig ledighed.

Nødvendige arbejdspladser

Restaurationsbranchen spiller i dag en vigtig samfundsmæssig rolle som en af de foretrukne arbejdspladser blandt de 18 til 29-årige, samt for nyankomne arbejdstagere med anden etnisk herkomst end dansk. For disse arbejdstagergrupper er arbejde i restaurationsbranchen deres levebrød.

Frå faste arbejdspladser til lommepengeøkonomi

Folketinget har inden for de seneste få år gennemført omfattende reformer for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere og har indført en ny integrationsydelse med henblik på at få de mange tusinde nye flygtninge i arbejde. Hertil planlægger regeringen en ny SU-reform, der for de fleste unge under uddannelse, vil gøre det nødvendigt at supplere SU'en med et studenterjob.

Disse reformer vil skabe et betydeligt pres på særligt det ufaglærte arbejdsmarked. LO vurderer, at regeringens lovforslag på kort tid vil omdanne store dele af restaurationsbranchen, med mange tusinde værdifulde faste arbejdspladser i dag, til et arbejdsmarked for "lommepenge økonomi", dvs. unge, der ikke skal forsørge sig ved arbejde i branchen, men blot bruger restaurationsarbejdet til at tjene lommepenge.

Negative samfundsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil således med stor sikkerhed have alvorlige negative konsekvenser, såfremt 15 til 17-årige, over en kort årrække koloniserer denne del af restaurations erhvervet, og dermed fortrænger voksne fra deres eksisterende stillinger.

LO finder det kritisabelt, at der i ministeriets oplæg ikke findes en konsekvensberegning på de forventelige samfundsmæssige konsekvenser, herunder merudgifter til overførselsindkomster, som lovforslaget må forventes at give.

På ovenstående baggrund finder LO det således betænkeligt, at regeringen ønsker at fremme beskæftigelse for de unge mellem 15 og 18 år, da det ikke blot mangler en anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse, men også må vurderes at have negative samfundsmæssige konsekvenser for det nuværende arbejdsmarked.

Her til skal tilføjes, at for så vidt angår ungdomsledigheden (her forstået som unge under 25 år) så oplyser Eurostat¹, at ungdomsledigheden i Danmark fra 2014 til 2015 havde et fald på 25 pct., hvorfor det alene af denne grund må vurderes, at der ikke eksisterer et akut behov for ændringer i alderskravet, som lovforslaget lægger op til.

Restaurationserhvervets risikofaktorer

Det er LO's opfattelse, at en arbejdsmarkedspolitik for unges adgang til arbejdsmarkedet udelukkende skal tilgodese hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politikken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse. En introduktion af unge under 18 til de dele af arbejdsmarkedet, der er uegnede, fordi risikofaktorerne ved arbejdet er for høje, skal modvirkes.

Den del af restaurationsbranchen; (her forstået som lokaler, hvor der udskænkes alkohol), er netop kendetegnet ved en række meget høje risikofaktorer, hvoraf følgende skal omtales:

Seksuel chikane

Ifølge en analyse fra 2016 foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, baseret på empiri indsamlet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, hører restaurationsbranchen til blandt de brancher, hvor seksuel chikane er et særligt stort problem. Branchen er den tredje mest udsatte, i forhold til 8 andre undersøgte brancher, der tilsammen udgør det samlede arbejdsmarked²

Særligt kvinder udsættes for seksuel chikane. Blandt unge kvinder i aldersgruppen 18 til 29 år har mere end 10 procent været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år³. Blandt aldersgruppen 50 til 64 år, er tallet 3 procent. Den klare aldersmæssige tendens der kan udledes af undersøgelsen viser, at jo yngre kvinden er, jo større risiko er der for at hun bliver udsat for seksuel chikane.

I forhold til gruppen af kvinder, der udsættes for seksuel chikane, viser undersøgelsen, at 65 procent af den seksuelle chikane udøves af kunder, klienter mv.⁴

¹ Eurostat er EU's officielle statistiske kontor. Oplysningerne fra Eurostat om Danmark stammer fra Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse, som er Danmarks største interviewundersøgelse. Den er kvartalsvis og baserer sig årligt på en stikprøveundersøgelse af 89.000 danskere i alderen 15-74 år.

² Sundhed, omsorg mv. Salg (Restaurations, rengøring og anden service), Undervisning og pædagogisk arbejde, Ledelse og vidensintensivt, Kontor, Bygge og anlæg, Industri, håndværk og monterings-, Transport lager og renovation.

³ Rognet fra undersøgelsestidspunktet.

⁴ Over for chikanerammende mænd udøves chikanen primært af kolleger (45%), og herefter af kunder mv. (39%).

Det er LO's opfattelse, at helt unge kvinder, der arbejder i lokaler hvor der udskænkes alkohol, vil komme til at tilhøre samme risikogruppe, eller tilhøre en ny gruppe, med endnu højere risikofaktorer.

Mobning

I restaurationsbranchen oplever hver sjette mand og hver tiende kvinde mobning på arbejdspladsen. Både mænd og kvinder oplever, at mobningen primært kommer fra kollegerne i restauranten (mere end 65 pct.).

Vold og/eller trusler om vold

4,7 procent af kvindelige ansatte og 9,5 procent af mandlige ansatte i restaurationsbranchen har inden for det seneste år oplevet vold eller trusler om vold mod egen person. Mænd i restaurationsbranchen er dermed den tredje mest udsatte gruppe af arbejdere i Danmark.

Arbejde i lokaler hvor der sælges alkohol er forbundet med høj risiko

De ovenfor omtalte høje risikofaktorer er velkendte i branchen og er beskrevet gennem mange undersøgelser. Hertil kommer, at 3F's erfaringer med branchen, baseret på de utallige sager om sexchikane, vold og mobning, som forbundet har behandlet, tegner et utvetydigt billede af, at det arbejde der foregår der, hvor der sælges alkohol er forbundet med meget høje risici.

De nævnte risikofaktorer stiller meget høje krav til arbejdstagerens evne til at håndtere konflikter og krænkende adfærd fra gæster. Der skal hertil særligt bemærkes, at for så vidt angår afrydning, opdækning, rengøringsarbejde på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ses der ikke at være krav om, at arbejdet skal udføres under opsyn af personer over 18 år.

LO skal ikke mindst på ovenstående baggrund kraftigt fraråde, at lovforslaget vedr. nedsættelse af alderskravet vedtages.

Arbejds miljømæssige problemer i branchen er stigende

I tilslutning til branchens alvorlige problemer med sexchikane, vold og trusler om vold har antallet af arbejdsmiljøproblemer på restauranter aldrig været så højt, som det er i 2016. Det fremgår af en undersøgelse fra Arbejdstilsynets hjemmeside fra oktober 2016³ Mod til undersøgelsen hører, at Arbejdstilsynet har besøgt færre arbejdspladser i år, i alt 1.406 arbejdspladser, end de har gjort de andre år, men har reageret på 1.867 problemer. Det har i særdeleshed resulteret i rigtig mange påbud (2016: 1.089), men også en del strakspåbud (2016: 375) og vejledning (2016: 307).

De mest almindelige problemer ifølge undersøgelsen er luftvejsbelastninger, ingen, eller dårligt opdaterede, APV, manglende brugsanvisninger til maskiner, hjælpemidler osv., forkerte/for mange løft, at virksomheden ikke har etableret en arbejdsmiljøorganisation, AMO, (når de er over ti ansatte) og ikke har valgt en

³ Fra Arbejdstilsynets hjemmesidefunktion: "Tilsyn i tal", oktober 2016

arbejdsmiljørepræsentant, eller at arbejdsmiljørepræsentanten ikke har været på kursus og endeligt, en række generelle ulykkesrisici.

FN's børnekonvention, artikel 32

LO skal henlede opmærksomheden på FN's børnekonvention Artikel 32, der er affattet således:

Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Det er LO's opfattelse, at det påtænkte lovforslag er i strid med FN's børnekonvention idet, lovforslaget ved sin vedtagelse netop vil udsætte børn for arbejdsituationer, der kan være farlige, skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Typen af restaurationer

Lovforslaget lægger op til, at nedsættelsen af alderskravet kun skal vedrøre restauranter med alkoholserving, men hvor hovedformålet er servering af mad.

Det fremgår ikke af høringsmaterialet, hvordan disse virksomheder identificeres utvetydigt. Således synes lovforslaget eksempelvis at åbne for, at unge ned til 15 år fremover kan arbejde på kroer og værtshuse med tilhørende selskabslokaler, hvor der afvikles julefrokoster, polterabend arrangementer o. lign.

LO skal skarpt kritisere den manglende tydelige definition af de påtænkte forretningstyper, hvor alderskravet foreslås lempet. Definitionen i sin nuværende formulering går langt længere end begreberne "familierestauranter" og "forlystelsesparker", der hyppigt er blevet anvendt på de hidtidige drøftelser ved dialogmøderne i Erhvervsstyrelsen.

De nuværende muligheder for børn og unge for beskæftigelse i restaurationsbranchen

Børn og unge under 18 år har i dag mange muligheder for beskæftigelse i restaurationsbranchen. Unge er typisk beskæftiget på fastfood-området og i kaffebarer, men i princippet er hele non-alkohol området åbent for de unge.

Heril kommer, at restaurationsbranchen udbyder en række ungdomsuddannelser, hvortil der fortsat er uændret adgang til faguddannelse i hele branchen. For så vidt angår elevpladser på virksomheder, hvor arbejdet foregår i lokaler, hvor der udskænkes alkohol findes der i dag særlige krav til lærepladsen i Erhvervsuddannelsesloven. Eleven skal herudover gennemgå undervisning i konflikthåndtering og kundepsykologi, og må for så vidt angår udskærkning, ikke arbejde alene og uden en voksen kollega.

Sammenfatning og konklusion

- Lovforslaget forfølger ikke noget anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt formål.
- En politik for introduktionen af unge under 18 på arbejdsmarkedet skal efter LO's opfattelse tilgodese hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politikken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse.
- Lovforslaget om nedsættelse af alderskravet har ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse.
- Tværtimod vil unges forventelige kolonisering af disse dele af restaurationsbranchen have alvorlige konsekvenser for det eksisterende arbejdsmarked. De berørte faste arbejdspladser, der i dag udgør eksistensgrundlag for flere tusinde arbejdstagere, vil blive omdannet til en "lommeøkonomi", der ikke tjener noget formål for samfundet.
- Lovforslaget vil medføre øget voksenledighed.
- Risikoen ved det omhandlede arbejde er så højt, og risikofaktorerne så mange, at arbejde i lokaler med alkoholudskænkning er uegnet for børn under 18 år.
- Lovforslaget er utvivlsomt i strid med FN's børnekonvention.
- Der er fortsat masser af muligheder for børn og unge i restaurationsbranchen uden lovforslaget, både i forhold til beskæftigelse og uddannelse, hvorfor lovforslaget ikke har noget formål.

LO mener ikke, at der skal ændres ved de nuværende regler vedr. aldersbegrænsning i Restaurationsloven.

2. Bevillingsperioders længde

Bevillingsperiodens længde

Hvor det i den nuværende Restaurationslovs § 10 bestemmes, at:

"Bevillingen gælder et bestemt forretningssted og for et tidsrum af 8 år. Bevillingen kan efter omstændighederne begrænses, herunder tidsmæssigt, og betinges af vilkår".

ses det i praksis, at bevillinger gøres tidsmæssigt begrænsede, og betinget af bestemte vilkår. Denne bestemmelse ønskes fastholdt, men med den tilføjelse, at en eventuel begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

Inddragelse af bevilling

I den uledning bør det som noget nyt i loven bestemmes, at inddragelse af bevilling bør finde sted ved gentagne eller grove overtrædelser af vilkårene for den givne bevilling.

Pfikt til bevillingsnævn

Det er endvidere LO's opfattelse, at kommunerne bør forpligtes til at oprette bevillingsnævn således, at der ikke opstår forskelle i praksis i behandlingen af bevillingssager fra kommune til kommune.

LO mener, at de nuværende regler vedr. bevillingsperiodens længde, med mulighed for at give tidsbegrænsede bevillinger, bør fastholdes.

LO mener, at en begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, i givet fald bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for Bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

LO mener, at kommunerne bør forpligtes til, at oprette bevillingsnævn.

3. Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere

LO ser positivt på de foreslåede ændringer til alderskrav i forhold til bevillingshavere/bestyrere.

LO har ingen bemærkninger til forslaget om ændringer i alderskravet til bevillingshavere/bestyrere

4. Bevillingsnævnets sammensætning

Bevillingsnævn skal varetage såvel offentlighedens som branchens interesser, og nævnet bør derfor sammensættes herefter.

Fast repræsentation fra de landsdækkende uddannelsesbærende organisationer

Hvor det i Restaurationslovens § 10 stk. 3 bestemmes, at: "Bevillingsnævnet består af politidirektøren og indtil 6 andre medlemmer", bør reglerne ændres således, at to af disse medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager- og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

LO finder det relevant, at de repræsenterede arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer samtidigt har ansvar for de omhandlede erhvervsfaglige uddannelser, således at der i Bevillingsnævnets arbejde også indgår hensyn, der vedr. arbejdspladsen som kommende læreplads for unge.

Udvidelse af bevillingsnævn med sagkyndige repræsentanter

LO støtter, at Bevillingsnævnet udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsekonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed.

LO mener, at der bør ændres ved de nuværende regler vedr. bevillingsnævnets sammensætning således, at to af bevillingsnævnets medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager- og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

LO støtter herudover den foreslåede ændring vedr. udvidelse med sagkyndige medlemmer med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsekonomi, og en uafhængig jurist eller advokat.

5. Ophævelse af finansieringsforbud

LO har ingen holdning til forslaget.

LO har ingen bemærkninger til forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet.

Med venlig hilsen

Morten Skov Christiansen
Næstformand

Danish
Shipowners'
Association

Bilfærgernes
Raderiforening

Erhvervsstyrelsen
Att: Anna Holt Langlet
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Danmark

4. november 2016

Sagsnr. EMN-2016-00483

Høringsvar vedr. udkast til lovforslag om ændring i restaurationsloven

Med henvisning til høringsbrev af 7. oktober 2016 vedrørende udkast til lovforslag om ændring i restaurationsloven knytter Raderiforeningerne følgende bemærkninger.

Vi konstaterer overordnet, at lovforslaget vil modernisere en række bestemmelser i restaurationsloven, som ellers kan have belastet Raderiforeningernes medlemmer med uensigtsmæssige byrder. Denne modernisering finder vi særdeles positiv.

Konkrete bemærkninger til lovforslagets hovedpunkter

Vi støtter lempelsen af § 27 om forbud mod at beskæftige mindreårige, hvor der sælges stærke alkoholiske drikke. Det medgives, at denne paragraf er urefleksibel og utidssvarende, da tilstedeværelsen af unge mennesker – især i højsæsonen – kan hjælpe med til at levere hurtig og god service på færgerne.

Vi noterer os, at § 10, stk. 2, 2. og 3. pkt. angående præcisering af bevillingsperioder sikrer mere transparens i forhold til tildelingen af alkoholbevillinger. Det er vigtigt at understrege, at korte alkoholbevillinger giver en større administrativ byrde for vores medlemmer. Vores ønske er som udgangspunkt, at der gives alkoholbevillinger på 8 år.

Med venlig hilsen

Martin Birk Rasmussen
50451493
mbr@shipowners.dk

Amaliegade 33
1256 Copenhagen K
Denmark

T. (+45) 33 11 40 88
info@shipowners.dk
www.shipowners.dk

Erhvervsstyrelsen
Virksomhedsregulering
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Att.: Anna Holtt Langlet

4. november 2016

Forslag til lov om ændring af restaurationsloven

Dansk Erhverv har modtaget Erhvervsstyrelsens høring af 7. oktober 2016 vedrørende lovforslag om ændring af restaurationsloven og har følgende bemærkninger.

Revisionen af restaurationsloven er et af initiativerne i "Vækst og udvikling i hele Danmark", som regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fremlagde d. 9. februar 2016.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv har længe efterlyst en mere gennemgribende revision af restaurationsloven, som vi mener trænger til et grundigt eftersyn. Vi har derfor rost regeringen og aftaleparterne for at igangsætte denne revision af restaurationsloven.

Dansk Erhverv bakker op omkring, at restaurationslovgivningen skal forenkles og moderniseres med henblik på at gøre det lettere at drive restaurationsvirksomhed i Danmark. Vi finder det grundlæggende positivt, at alderskravet for personale på serveringssteder sænkes, ligesom vi er positive over for forslagene vedrørende lejlighedstilladelse, præciseringerne vedr. bevillingsperioder, aldersgrænser for bevillinger samt bevillingsnævnenes sammensætning.

Dansk Erhverv anbefaler, at der to år efter lovens ikrafttrædelse gennemføres en revision af loven. Dels med henblik på at undersøge effekterne af den aktuelle ændring af restaurationsloven, dels med henblik på muligheden for en yderligere modernisering efter grundigere undersøgelse af mulige effekter.

Dansk Erhverv foreslår, at der i en revision ses nærmere på bl.a. strukturen omkring bevillingssystemet, herunder hvordan bevillinger gives og til hvem, samt bevillingsnævnenes sammensætning. Desuden vil der være behov for at undersøge spørgsmålet om finansieringsforbuddet nærmere, hvis dette ønskes fjernet.

SAG-2016-00694
MPE/SNO; ARK

Specifikke bemærkninger

§10 Bevillinger

Til § 10, stk. 2, 2. og 3. pkt. omkring alkoholbevillinger støtter vi forslaget om præcisering af bevillingsperioder.

Til § 10, stk. 3, 2. og 4. pkt. omkring sammensætningen af bevillingsnævnene støtter Dansk Erhverv inddragelsen af forretningsmæssige kompetencer i bevillingsnævnene og styrkelsen af ansøgers retssikkerhed. Dansk Erhverv foreslår at undersøge effekterne af denne ændring i forbindelse med en revision af loven.

Dansk Erhverv støtter alle ændringerne under § 13.

§16 Finansieringsforbud

Dansk Erhverv finder det forhastet, at § 16 foreslås ophæves, uden der er lavet en forudgående undersøgelse af konsekvenserne af at ophæve finansieringsforbuddet. Derfor anbefaler vi, at en evt. ophævelse af finansieringsforbuddet indgår i en mere grundig revision af restaurationsloven inden for de kommende år.

§ 22 og 24 Lejlighedsvisse tilladelser og smagsprøver

Dansk Erhverv støtter, at reglerne for lejlighedsvisse tilladelser tydeliggøres og forenkles. Det bidrager til, at dagligvarebutikker m.fl. kan tilbyde deres kunder særlige arrangementer med mad og drikke. Det skal naturligvis være klart, at lejlighedsvisse tilladelser kun kan gives relativt få gange pr. år, så det ikke får karakter af permanente arrangementer, der konkurrerer med etablerede aktører med faste bevillinger.

Dansk Erhverv bakker op om at man i § 24 tydeliggør, at næringsdrivende, der i væsentligt omfang fremstiller eller forhandler stærke drikke, vederlagsfrit må udlevere stærke drikke i forretningslokaler og på udstillinger, hvor butikker kan udlevere smagsprøver på vin og spiritus i butikkerne. Det er desuden positivt med tilføjslen i § 24, stk. 3, så det bliver muligt for dagligvarebutikkerne også at sælge smagsprøver.

§27 Alderskrav

Dansk Erhverv finder, at en sænkelse af alderskravet under de nærmere angivne betingelser er hensigtsmæssig og forsvarlig ud fra en arbejdsmiljømæssig betragtning. Dansk Erhverv finder, at der med lovforslaget åbnes op for en mere fleksibel og tidsvarende tilgang til arbejdskraften.

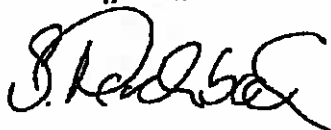
Hertil skal det bemærkes, at Dansk Erhverv finder de nærmere angivne betingelser for rimelige, og at nedsættelsen af alderskravet må ske under forudsætning af, at der er tale om unge, der ikke er undervisningspligtige, og at de unge er under opsyn af en person over 18 år.

I forhold til det konkrete arbejde de unge efter lovforslaget må udføre, finder Dansk Erhverv det hensigtsmæssigt og forsvarligt, at der kan arbejdes med afrydning, opdækning, rengøringsarbejde og udskænkning af smagsprøver såvel som servering af stærke drikke på serveringssteder, hvis hovedformål er servering af mad, og hvor serveringen af stærke drikke sker i forbindelse hermed.

Dansk Erhverv finder derfor, og kan også af Erhvervs- og Vækstministeriets overvejelser se, at lovændringen alene omfatter restaurationer, hvor der er en begrænset risiko for, at unge bliver udsat for at skulle håndtere alkoholpåvirkede personer, hvilket Dansk Erhverv finder er en rimelig og hensigtsmæssig afgrænsning.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Susanne Nordenbæk
Chef for Turisme og oplevelsesøkonomi

31. oktober 2016

SKJ

DI-2016-10725

Deres bilag nr. 2016-7949

Erhvervsstyrelsen
erhvervsregulering@crst.dk
cc: ann-hol@crst.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar om ændring af restaurationsloven

DI har fået forslag til lov om ændring af restaurationsloven i høring. DI kan med en enkelt undtagelse tilslutte sig lovforslaget. DI mener generelt, at de stillede forslag vil være med til at sikre en mere tidssvarende og hensigtsmæssig regulering af restaurationsområdet.

Det er positivt, at §10, stk. 2, 2. og 3. pkt. bliver præciseret, så det tydeligt fremgår, at hovedreglen er, at bevillinger gives for en 8-årig periode. Efter DI's vurdering vil ændringen medføre en administrativ lettelse både for erhvervslivet og for bevillingsmyndighederne. Ligesom det for en række aktører vil mindske usikkerheden i forbindelse med investeringsbeslutninger, da de nu vil kunne arbejde med en længere tidshorizont.

DI finder det endvidere positivt, at alderskravene til bevillingshavere og bestyrere (§13, stk. 1, nr. 1) bliver justeret, så kravene i højere grad matcher udviklingen i samfundet, hvor myndighedsalderen i dag er 18 år.

Der lægges op til, at §16 i restaurationsloven skal ophæves. Den eksisterende bestemmelse indeholder et finansieringsforbud, der indebærer, at bl.a. bryggerier ikke helt eller delvist må finansiere restaurationer med alkoholbevilling i Danmark. Formålet med den eksisterende bestemmelse er at hindre, at restauratører bliver afhængige af leverandører og producenter af drikkevarer, og at virksomheder inden for drikkevarerbranchen får en dominerende indflydelse på restaurationslivet. Forbuddet skal herved sikre det frie forbrugsvalg og gøre det muligt at opretholde en selvstændig restauratørstand. Efter DI's vurdering har den nuværende bestemmelse været med til at sikre et varieret udbud af drikkevarer til forbrugerne inden for horeca-sektoren.

DI bemærker, at der i dag eksisterer en adgang for Erhvervsstyrelsen til at dispensere for finansieringsforbuddet. Det fremgår eksempelvis i punkt 135 i Konkurrencerådets afgørelse fra 2005 i sagen omkring standardaftaler med horeca-sektoren, at "Det er dog tilkendegivet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at forbuddet administreres liberalt, således at dispensation gives, hvis det er åbenbart, at formålet med bestemmelserne ikke tilsidettes. Denne liberale dispensationslinje er afstemt efter EU's konkurrenceregler". Konkurrencestyrelsens direktør Finn Lauritzen udtalte endvidere i 2005, at en ophævelse

H. C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Danmark

(+45) 3377 3377
di@di.dk
di.dk

•SAGDI-2016-10725•

CVR 1807259

se af forbuddet ikke vil fremme konkurrencen.

I lyset heraf og set i forhold til formålet med §16 skal DI anmode Erhvervsstyrelsen uddybe, hvorfor styrelsen ser et behov og grundlag for at ændre den nuværende regulering i §16, herunder hvorledes det stillede forslag vil styrke det frie forbrugsvalg. DI anbefaler, at den nuværende paragraf bevares.

DI hilser det endelig velkommen, at ministeriet vil justere §27 vedrørende unges arbejde. Reglen er efter DI's opfattelse utidssvarende. Den nuværende formulering betyder, at unge under 18 ikke kan rydde af borde eller tage imod bestillinger fra gæster i eksempelvis en forlystelsespark, i en museumscafe eller på et konference- og messecentre. Lovgivningen besværliggør endvidere vagtplanlægning og vagtbytning blandt sæsonarbejdere, da de er underlagt forskellige regler.

Med venlig hilsen

(sign.)

Sune K. Jensen

Stræderne og Strøglets Beboerforening

<https://beboerforening.wordpress.com>

ssb@byensbeboere.dk

4. nov 2016

Hyrings svar til Forslag til Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling

Vi er en ny beboerforening i Københavns indre by. Mange af os har højt, arbejdet og betalt skat i vores kvarter i mere end 30 år. På grund af liberaliseringen og manglene byplanlægning, har vi oplevet flere og flere gener fra den eksplosive udvikling i antallet af alkoholbevillinger i vores kvarter. Støjbelastningen er vokset dramatisk. Manglende nattesøvn og konstant støj, snavs og usikkerhed er en realitet og en massiv belastning for beboerne. Vores klager er sat til side. Regeringen skal løse det problem før *Loven om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling* er liberaliseret videre.

Vores bemærkninger til de enkelte punkter i ændringsforslagene til loven

Punkt 2:

Erhvervsstyrelsen kan fastsætte de nærmere regler om ansøgning til alkoholbevilling. Vi er imod forslaget.

En forenklet og ensartet procedure kan ikke bruges til vores by. Nogle gade er smalle, beboede og er allerede belastede af støj med ekko. Forskellige kvartere har forskellige problemer. Erhvervsstyrelsen har ikke kompetence nok til at varetage de sociale, byplanmæssige, sundhedsmæssige og miljømæssige aspekter af byens liv. Derfor skal Erhvervsstyrelsen alene ikke fastsætte sådanne regler for byen.

Punkt 3:

Bevillingen skal som udgangspunkt gives for 8 år. Denne periode kan begrænses til to eller fire år hvis særlige betingelser opfyldes. Vi er imod forslaget.

Forslaget fjerner en handlemulighed for kommunen, hvis det viser sig, at det ikke går godt. Hvis det går galt, har man indskrænket denne mulighed for kontrol. En bevilling skal nemmere kunne inddrages.

Lejlighedsbevillinger:

Der stilles krav til forenkling af bevilling af lejlighedsbevillinger. Vi er imod forslaget.

Allerede i dag gives lejlighedsbevillinger på løst grundlag - og når de er givet, bliver både støjgrænser og andre forhold ofte overtrådt uden at der sker noget. De påvirkede naboer kræver at kontrollen er forbedret og prioriteret, så myndigheder handler, når musikken er spillet højt

end angivet i tilladelsen, når hoder fra nabo forretningerne åbnes uden tilladelse, og når arrangementer og musikken slukkes senere end tilladelsen angiver.

Punkt 4:

Forslag til ændringer af deltagerne i bevillingsnævnet. Vi stiller spørgsmål til forslaget.

Hvem varetager beboernes interesse? Hvorfor er beboere, naboer til restauranter og cafeer, ikke repræsenteret? Vil forslaget gøre en forskel for plagede områder?

Punkt 6:

Det foreslås, at alderen for bevillingshavere nedsættes fra 25 år (hhv. 23 år hvis man har en relevant uddannelse) til 21 hhv. 18 år. Vi er imod forslaget.

Yngre personer har hverken erfaring nok eller den myndighed der kræves mht. at være ansvarlige for fulde menneskers opførsel.

Punkt 12: Mulighed for bryggerier at drive barer, opkøbe barer. Vi er imod forslaget.

Hele paragraf 16 foreslås ophævet.

Ophævelsen af disse regler vil gøre det muligt for bryggerier at drive barer, opkøbe barer og læne penge til andre bevillingshavere. Der står at EU's konkurrenceregler skal overholdes, men kontrollen er for ringe i forvejen.

Punkt 17:

Med forslaget tydeliggøres på hvilke steder det ikke er tilladt at medbringe/nyde stærke drikke.

Det er et skridt i den rigtige retning, men kontrollen er for ringe. Vi erfarer at det er normen at barmænd tager drikkevarer med sig ud på gader og bl. a. ind i partybusser og partycykler. Gadene flyder med glaskar, skrald, tis og hræk om morgenen.

Punkt 21:

Forslag om at unge under 18 år må arbejde i nærheden af alkohol, at de skal kunne arbejde i områder, hvor man primært sælger mad og kun til klokken 22, og at de unge skal også selv kunne udskænke alkohol, hvis der er en voksen til stede. Vi er imod forslaget.

Forslaget kræver ekstra kontrol, og fratager unge under 18 år den beskyttelse de nu har ved at de ikke kan arbejde i nærheden af fulde mennesker og fristende alkohol.

Paragraf 12 uændret. Det er vi glade for, men vi beboere oplever ikke at der tages hensyn til paragraf 12 når der ansøges om en ny/fornyelse bevilling til alkohol. Københavns Kommune har brug for en bedre kontrolapparat.

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk), Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Fra: Maria Girsøl (maria@lynge.com)
Titel: Høringssvar ang. Udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling
Sendt: 04-11-2016 10:57:46

Jeg har med stor forundring læst Lovforslaget om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v..

Eftersom nogle af de allerstørste samfundsmæssige og helbredsmæssige problemer i Danmark har med unge og deres voldsomme alkoholforbrug at gøre, under det meget, at regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti kan finde på, i disse tider, at lempe på de nuværende regler, som forekommer forældede netop fordi, der er brug for en opstramning, ikke en lempelse.

Hvis regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti ønskede at gavne borgerne i landet, burde de forholde sig til – og tage ansvar for – to af de allerstørste helbredsskadelige faktorer, som truer folkesundheden: Den uhæmmede støj i forbindelse med beværetninger og arrangementer, som har fundet sted over de seneste c. 8 år, samt det voldsomme alkoholmisbrug, danske unge lider under som følge af de vanvittigt mange bevillinger (mange af hvilke er 24-timers bevillinger) og druk- og støj-arrangementer, som særligt København er plaget af.

An alkoholbevillinger på en længde af 8 år: Dette er yderst problematisk, da der jo netop ikke bliver ført opsyn/tilsyn med beværetningerne i løbet af de år, som bevillingen løber. En bevilling bør IKKE kunne udstedes for mere end 2 år af gangen, og så skal det være nemt for tilsynsmyndigheden at nægle forlængelse, hvis ikke stedet har overholdt reglerne til punkt og prikke.

An forslaget om at sænke alderskravet fra 25 til 21 år hhv. 23 til 18 år: Dette kan ingenlunde være ønskværdigt. Som det er nu, har meget få af de unge værtshusejere styr på de steder, de driver, og de fleste af dem overskrider konsekvent miljølovgivningen (uden at i hvert fald Københavns Kommune skrider ind).

An forslag om at forenkle kravene til at kunne afholde enkeltstående arrangementer: Dette strider direkte mod hensynet til borgerne, som altså ALDRIG vil kunne vide sig sikre og skal leve i konstant uvished for, om der kommer endnu mere larm, svineri og vold end der allerede er på nuværende tidspunkt. Retten til at være i fred i eget hjem vil utvivlsomt krænkes, hvis dette vedtages. Som det er nu, er der, i hvert fald i København, alt, alt for mange "enkeltstående arrangementer" – sidste år gav Københavns Kommune tilladelse til 3.500 af slagsen. Det er på ingen måde ønskværdigt, og det er med til at drive beboerne i byen ud af deres egne hjem.

An forslag om at give unge mellem 15 og 18 mulighed for udskænkning af alkohol: Dette virker mildest talt absurd, både set i lyset af de stigende alkoholproblemer blandt unge i Danmark; af det faktum, at de i så fald ville skulle sige nej til at servere for unge, der er ældre, end de selv er; at grundet de voldsomt mange 5-bevillinger i særligt København, er nattelivet her nu så forrået, så voldeligt og så brutalt, at det er uforsvarligt at lade så unge mennesker håndtere problemerne forbundet hermed.

Hvis restaurationsloven skulle være tidssvarende, skulle den snarere skærpes end lempes, da antallet af både bevillinger og arrangementer er eksploderet over de seneste ca. otte år, og da de tilsynsførende kommuner lader til at være helt ud af stand til at styre udviklingen. Politiet er desuden så underbemandet, at de voldsomt stigende problemer i nattelivet på nuværende tidspunkt får lov til at løbe helt løbsk og allerede nu er eskaleret til et fuldstændig uacceptabelt niveau. En lempelse af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling under de nuværende omstændigheder, ville kræve enormt mange ekstra ressourcer til Politiet, da der helt forudsigeligt vil opstå endnu flere problemer, end de alt for mange, borgene kæmper med nu, og som Politiet grundet manglende ressourcer er helt ude af stand til at styre.

I hvad angår de økonomiske aspekter og ønsket om vækst, er det tvivlsomt, om disse lempelser overhovedet vil gavne, eftersom de fleste af de steder, der ville drage nytte af disse lempelser, drives primært af sorte penge. De forsvarlige steder, der bidrager til økonomisk vækst i landet kan sagtens finde ud af at navigere forsvarligt under de nuværende - også meget lempelige - regler. Mange økonomisk forsvarlige beværtninger tvinges desuden delvist væk af discountbarer, der nærmest udelukkende har sort omsætning, ansætter alt for unge mennesker til en meget lav løn, sælger alt for billig alkohol, handler i strid med konkurrenceloven og agerer i strid med miljølovgivningen - uden at der på nuværende tidspunkt skrives ind heroverfor.

De fleste borgere i København tror ikke på, at situationen kan blive værre, end den er nu, men hvis de foreslåede ændringer (i.e. lempelser) finder sted, er det faktisk muligt, at den umulige situation, vi befinder os i nu, kan blive endnu værre.

Derudover vil det i sidste ende nok komme til at koste staten mange flere penge at skulle behandle det voldsomme alkoholmisbrug og skaderne forbundet med den stigende vold i nattelivet, som en lempelse af denne lovgivning vil bevirke.

Det giver næsten sig selv, at et parti som Liberal Alliance må gå ind for en liberalisering og lempelse også af denne form for lovgivning, vel med den vage forhåbning at alkoholmisbruget og den stigende vold på en eller anden måde på sigt kommer til at regulere sig selv. Men at partier som Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti kan finde på at stemme for en lovændring, som vil betyde en svækkelse af borgernes retssikkerhed, vil stille folkesundheden endnu værre, direkte skabe flere problemer for store grupper af samfundet og generelt slet ikke tage hensyn til de almindelige borgeres interesser, undrer meget.

Maria Girsøl

Pilestræde 33, 4.
1112 København K.

Telefon: 22266265
E-mail: maria@lynge.com

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Erhvervsregulering@erst.dk (Erhvervsregulering@erst.dk)
Fra: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Titel: VS: Høringssvar til forslag til udkast til lovforslag om ændring af restaurationsloven
Sendt: 03-11-2016 08:30:32

Lidt mere til dig, Anna!

Med venlig hilsen

Jeanette Thorup

ERHVERVSSTYRELSEN
Sekretariat Erhvervsregulering

Dahlsøvej Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35281000
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udslip kan dømmes e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Helen Møjew [mailto:majewhelen@gmail.com]

Sendt: 2. november 2016 17:25

Til: FP Erhvervsregulering

Emne: Høringssvar til forslag til udkast til lovforslag om ændring af restaurationsloven

Kommentarer til forsløget om bevillingers varighed:

Bevillinger bør ikke gives for 8 år, men kun for 2 eller højst 4 år ad gangen, og det bør være lettere at inddrage bevillinger, hvis de krav, der skal opfyldes som betingelse for bevillingen, overtrædes og påtales gentagne gange.

Det skal ikke være muligt for en ny ejer at overtage bevillingen uændret fra den tidligere ejer.

Lejlighedsbevillinger:

Adgang til at opnå lejlighedsbevillinger bør ikke ændres. Men kontrol og tilsyn med at betingelserne for bevillingen overholdes (det tilladte dB-niveau, varighed af arrangementet, etc.) bør intensiveres og støjvagtordningen bør udvides.

Endvidere skal der være to arrangementsansvarlige, hvis kontaktoplysninger skal være offentligt tilgængelige, så beboere og andre til enhver tid skal kunne kontakte dem. De arrangementsansvarlige skal være til stede under hele arrangementet, og de skal være udstyret med dB måleudstyr, så det tilladte dB niveau kan kontrolleres.

Alder for bevillingsindehavere og unge under 18, der foreslås som medarbejdere, hvor der serveres alkohol:

Med den drukkultur, der dominerer det indre København hver weekend året rundt, vil det være uansvarligt at lade unge på 18 eller 21 få bevillinger. Det må forudses, at de vil mangle erfaring i at have med fulde mennesker at gøre og kunne styre en situation, hvor meget fulde mennesker er ude af kontrol.

Og forsløget om at lade unge under 18 arbejde på steder, hvor der serveres alkohol giver ingen mening.

De må ikke engang selv være gæster på de steder, og de må ikke selv købe alkohol. Derfor er det en giftig cocktail at lade 16 årige arbejde sådanne steder.

Generelt:

Den foreslåede liberalisering af restaurationsloven vil, hvis den gennemføres, være til stor gene for de mennesker, der stadig bebor den indre by i København, og som ikke forlængst er flyttet

bort p.g.a. et natteliv, der har overskredet enhver rimelig grænse, og som udfolder sig hver eneste weekend året rundt. Beboerne i indre by i København plages hver eneste weekend af støj, affald, bræk og stank af urin.

Når jeg kommer til indre by f.eks. Vestergade, Pisserenden, Grønnegadekvarteret og andre steder en lørdag eller søndag morgen, bliver jeg mødt af et syn, der ligner 3. verdenskrig: gader, der fly der med bræk, pizzabakker, knuste flasker, stank af urin og en hær af kommunale renholdsfolk, der vimser rundt og rydder op efter nattens udskejelser. Jeg bliver meget vred over at jeg og andre københavnere gennem vores kommuneskat skal betale for at rengøring og oprydning efter folk, som kommer til byen allevegne fra, drikker sig i hegnet, hærger, sviner og overpisser vores by tager hjem igen, og så kan vi andre ærgre os over deres efterladenskaber. Derfor: Ingen yderligere liberalisering af restaurationsloven.

Venlig hilsen fra Helen Majew
Snarresgade 7, 2300 S

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Erhvervsregulering@erst.dk (Erhvervsregulering@erst.dk)
Fra: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Titel: VS: Høringssvar ang. Udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling.
Sendt: 07-11-2016 07:35:56

***

Med venlig hilsen

Jeanette Thorup

ERHVERVSSTYRELSEN
Sekretariat Erhvervsregulering

Dahlenga Parkhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefax: +45 36291000
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på mit post - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Elsebeth Cato [mailto:elsebethcato@gmail.com]

Sendt: 4. november 2016 18:12

Til: FP Erhvervsregulering

Emne: Høringssvar ang. Udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling.

Lovforslaget om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling vækker undren. Man udvider ikke en "virksomhed" uden at have styr på de problemer der allerede er, og de der er afledt af branchen.

Som borger i Indre By har jeg og mange andre med mig, i årevis kæmpet for en mere rolig og ren by, en by man kan bo i, en by man kan være bekendt overfor turister, en by man kan færdes trygt i også fredag og lørdag aften. De mange bevillinger der er udstedt indenfor de sidste få år, har forvandlet byen til ét stort druk- og narkoorgie i weekenden, med alle de problemer det afføder.

Når man som borger forsøger at få hjælp eller klage over de åbenlyse mange lovbrud der sker, er svaret det samme: "det er ikke mit bord, prøv næste forvaltning". Sådan sendes åben rundt for til sidst at havne hos Politiet, som ikke har ressourcerne til at gøre noget og i øvrigt også har givet op overfor Indre By i denne sammenhæng.

Jeg er skatteborger i denne kommune og har bestemt ikke lyst til at betale yderligere skattekroner til oprydning og rengøring efter de ugentlige orgier.

Jeg har heller ikke lyst til at se på, at de politikere der administrer vores by, ikke kan leve op til egne målsætninger om at København skal være den sundeste by i EU i 2020. (SOU's erklærede mål i Handleplan for bedre psykisk sundhed 2015-18, April 2015).

Det virker ikke blot at sende åben videre. Man må på Rådhuset finde sammen, forvaltningerne imellem, om en måde at løse problemerne på, så man kan komme dem til livs og få det til at fungere.

Man kan i andre storbyer, og flere og flere ansvarlige borgmestre rundt om i Europa, USA og Canada finder holdbare løsninger, så deres byer stadig er gode steder at gå ud i samtidig med, at beboerne kan være i fred. Sådan undgår man at "dræbe" byen.

Mht. nedsættelse af alderen for unge, der må arbejde i branchen og unge der kan opnå bevillinger, er der heller ikke nogen sammenhæng mellem kommunens ønske om en sund by (alkoholproblemerne skal løses) og de tiltag man her har på papiret.

At udstede bevillinger til 8 år ad gangen, er den forkerte vej at gå. Det er for svært at inddrive bevillingen igen, hvis den f.eks. bliver handlet videre til et etablissement, som er helt umuligt mht. at overholde regler man.

Som det er nu, kan vi som borgere i vores egen by blot konstatere, at der slet ikke følges op på konkrete brud på de regler der følger med en bevilling. Der er tilsyneladende hverken ressourcer eller vilje til det. Alene af den grund, bør man ikke udvide virksomheden, før der er helt styr på de bagvedliggende strukturer og en vilje til og garanti for, at brud på regler ved modføre inddragelse af bevillinger omgående.

I øvrigt er der rigeligt med barer og restauranter i København.

Med venlig hilsen

Elsebeth Cato

Stockholmsgade 17, 2. tv.

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Erhvervsregulering@erst.dk (Erhvervsregulering@erst.dk)
Fra: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Titel: VS: Høringssvar til ændringsforslag til restaurationsloven
Sendt: 04-11-2016 13:17:28

Med venlig hilsen

Jeanette Thorup

ERHVERVSSTYRELSEN
Sekretariat Erhvervsregulering

Dahlsøpe Parken
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 På mailpost - i skriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Jan Grünwald [mailto:jangrunwald@mail.dk]
Sendt: 3. november 2016 21:30
Til: FP Erhvervsregulering
Emne: Høringssvar til ændringsforslag til restaurationsloven

Høringssvar til ændringsforslag til restaurationsloven

Der er blevet stillet ændringsforslag til en ny restaurationslov. Høringsfristen har været meget kort, hvilket kan risikere at hindre, at alle berørte parter får mulighed for at komme med indsigelser.

Som borger i Københavns Kommune, bosiddende i indre by og naboer til restaurationsvirksomhed oplever vi mange gener fra restaurationsvirksomheder, der ikke lever op til den nuværende restaurationslov. I de tilfælde, hvor vi påpeger problemer og overtrædelser over for Københavns Kommune, oplever vi, at vores observationer ikke bliver fulgt op på og får lov til at fortsætte.

Det er vores opfattelse, at hvis de foreslåede ændringer bliver vedtaget, vil det medføre endnu større gener for os som naboer, idet de liberaliserer et marked, som ikke har en veldefineret og effektiv kontrol.

Det er svært at forstå, hvorfor man foreslår en yderligere liberalisering af restaurationsbranchen, før man har fået styr på de problemer, som myndighederne allerede nu har med at sikre, den nugældende lovs intentioner bliver overholdt.

Vores oplevelse er, at der gives et meget stort antal bevillinger, og at der ikke tages hensyn til de indsigelserne, vi som borgere er kommet med, når der ansøges om en ny - eller fornyelse af - bevilling til alkohol.

Den altovervejende gene i forbindelser med restaurationer og udskænkning af alkohol er støjproblemer, som nu har et omfang, så det ødelægger vores nattesøvn og umuliggør, at vi kan være i vores lejligheder i weekender i hele sommerhalvåret. Ligeledes skaber nattelivet store udfordringer med affald og efterladenskaber fra mennesker samt en generel meget fjendtlig og truende stemning i nattetimerne.

Vi har boet i indre by i mere end 30 år og er vant til - og glade for byens puls - men de sidste 5-10 år har natteliv og gadestøj taget et omfang, så det gør byen uegnet til beboelse. Vi er bekendt med, at andre storbyer i Europa (fx Amsterdam) har tilsvarende problemer - og i et endnu større omfang. Hvis der sker yderligere liberalisering af restaurationsloven, kan byen om få år være tom for beboere med uoprettelig skade på byen.

Venlig hilsen

Lotte Juul Nielsen
Kompagnistræde 37, 2.th
1208 Kbh. K
Jan Grünwald
Kompagnistræde 37 A
1208 Kbh. K

Sally
Mountfield
(Borger)

Kommentarer til ændring af lov om Restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mm.

Der er blevet stillet ændringsforslag til en ny restaurationslov. Restaurationsloven har høringsfrist 4. november og vil træde i kraft næste sommer. Vi ønsker at påpege at vi finder høringsfristen meget kort.

Side 1 af dette dokument indeholder en kort introduktion til vores mest presserende problemer, i forhold til den gældende restaurationslov og de ændringer, der er blevet foreslået.

Skrivelsen indeholder bemærkningerne til de enkelte punkter i ændringsforslagene til restaurationsloven. Lovforslaget består af 21 ændringsforslag, dertil kommer 24 sider uddybende bemærkninger til forslaget.

Derefter beskriver jeg hvad vi især har noteret os, angående de foreslåede ændringer. Kommentarerne er opdelt og fået overskrift efter de punkter, som står på side 1, 2 og 3 i dokumentet "Forslag til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mm.". Derudover er der fire overordnede emner: Paragraf 12, høringsliste, lejlighedsbevillinger og liberalisering af restaurationsloven.

Introduktion

Som borger i Københavns Kommune, bosiddende i indre by og nabo til restaurationsvirksomheder oplever vi mange gener fra restaurationsvirksomheder, der ikke lever op til den nuværende restaurationslov. I de tilfælde, hvor vi påpeger problemer og overtrædelser over for Københavns Kommune, oplever jeg, at vores observationer ikke bliver fulgt op på og overtrædelser får lov til at fortsætte.

Det er min opfattelse, at hvis de foreslåede ændringer bliver vedtaget, vil det medføre større gener for os som naboer. Det er min opfattelse, at fokus i ændringerne lægges på alene restaurationsdrift, spiritussalg, jura, arbejdsforhold og ikke hvilke muligheder og udfordringer naboer til støjgener har. Ligeledes er der ikke fokus på, hvordan byplanlægning og turisme rammes.

Jeg ønsker i denne forbindelse at gøre opmærksom på, at problemet ikke ligger hos de ansatte, der står med den direkte kontrolproblemet gælder strukturen i kommunen og politiet. Vi oplever bl.a. at indsendte klager ikke altid kommer i betragtning, ved fornyelser af bevillinger, fordi de ligger et sted de ikke kan tilgås. Jeg har den opfattelse, at dem der står med den direkte kontrol af restaurationer, er for få og har for få beføjelser i forhold til restaurationer i Københavns Kommune.

Resultatet er at vi alene ved at gå op og ned af Vestergade i indre by i København om natten, nemt kan tælle de første 7 lovovertrædelser ift. gældende lov

Ovennævnte eksempel gælder kun en gade. Men sandheden er, at de problemer vi oplever i Vestergade, kan genfindes mange andre steder i Københavns centrum.

Paragraf 12 i den eksisterende restaurationslov:

Paragraf 12, der omtaler begrænsninger i den gældende restaurationslov, foreslås ikke ændret. Dette er naturligvis en god nyhed. Vores oplevelse er desværre, at Københavns Kommune ikke bruger disse muligheder for kommunen, at sætte begrænsninger i praksis. Som beboer i Indre by i Københavns Kommune, oplever jeg ikke at, der tages hensyn til paragraf 12, når der ansøges om en ny/fornyelse bevilling til alkohol.

Blandt de hensyn der kan tages er bl.a. mulighed for, at afvise nye bevillinger i områder med stor koncentration af restaurationer med bardrift. Vi har i Nørre Kvarter (Teglårdsstræde, Larsbjørnsstræde, Sankt Peders Stræde og Vestergade) fået betydeligt flere bevillinger på ca. 9 år i Nørre kvarter, hvor af mange af dem har en fem-bevilling. Alligevel, blev der så sent som sidste år, givet en bevilling til et sted hvori, der aldrig før har ligget en bar. De øvrige restaurationer lader ikke til at have problemer med at få deres alkoholbevilling fornyet, når de ansøger. Langt størstedelen er restaurationer med bardrift, med en øget risiko for støj og eller ordensmæssige problemer. Vi oplever at der i Nørre Kvarter, som er et tæt befolket område, flere end 100.000 indkommende gæster hver weekend, med det der medfører af råb om natten, mobile musikafspillere, affald, glasskår, urinlugt og opkast.

Jeg oplever at vi er kommet ud i en situation, hvor tilstedeværelsen afbarer er så massiv og at der er så mange afledte konsekvenser, at der er opstået et klagevakuum. Politiet siger at de ikke har tid og kommunen lader ikke til at have et kontrolapparat, som står mål med de mange bevillinger. Især i de rigtig belastede områder, hvor skylden aldrig kan tillægges nogen bestemt, bliver borgeren sendt ud på gaden som kontrollant pga. manglende kontrol fra Københavns Kommune og politiets side af.

Vi kan som naboer op til og i weekenden, se masser af miljømæssige konsekvenser ved de mange restaurationer. Folk må gerne og har altid festet i vores del af byen. Vores problem er, at det de sidste 8-10 år er gået over gevind, hvor det har ændret Nørre Kvarter karakter. Beboelse og dagertov er således blevet/ved at blive fortrængt fra flere gader.

Punkt 3:

Bevillingen skal som udgangspunkt gives for 8 år. Denne periode kan begrænses til to eller fire år, hvis særlige betingelser opfyldes.

En bevilling skal nemmere kunne inddrages. Selvom dette lyder som et positivt tiltag, oplever vi at det er tæt på umuligt, at inddrage en givet bevilling. Jeg ser ikke reelle ændringer i forslagene, som vil gøre det nemmere. Derimod finder vi tegn på at det skal være nemmere at for at restaurationer med bardrift at få/forny en bevilling.

Lejlighedsbevillinger:

Der foreslås en forenkling af bevilling af lejlighedsbevillinger. Det står nævnt flere steder at det skal være nemmere at opnå en lejlighedsbevilling og at de som udgangspunkt, ikke kun kan ligge på fastlagte dage og helligdage. Ligesom ved andre tilladelser finder vi det tæt på umuligt, at inddrage en bevilget bevilling til lejlighedsbevillinger. Jeg finder det at det er normen, at lejlighedsbevillinger allerede i dag gives på et tyndt grundlag og når de er givet, bliver flg ofte overtrådt:

- Der bliver spillet højere musik end angivet i tilladelsen.
- Flere boder fra nabo forretningerne bliver åbnet til trods for at de ikke har tilladelse.
- Der bliver lukket for arrangement og musik senere end tilladelsen angiver.

Dette er noget vi oplever under arrangementer, som f.eks. distortion og pridegadefesten.

Punkt 4:

Forslag til ændringer af deltagerne i bevillingsnævnet. Det foreslås også, at der skal sidde en uafhængig jurist i bevillingsnævnet, der skal sikre ansøgeres retstilling og sikre at der tages hensyn til paragraf 12 i nuværende restaurationslov. Jeg ved ikke om det vil gøre den store forskel for plagede områder, idet praksis i dag er, at ansøgers retstilling står over paragraf 12 hensyn. Derudover finder jeg det sært at både Horesta og DRC har observatørstatus i bevillingsnævnet mens vi som beboere holdes udenfor. Resultatet er at vi som beboere er ringere stillet til at få oplysninger og gøre noget ved de problemer vi oplever.

Punkt 5:

Kommunerne kan efter forhandling overtage beføjelser fra politiet.

Bemærkning på side 12 midten: Her kan man læse, hvad der foreslås udlagt til kommunen fra politiet. Det drejer sig hovedsageligt om digitalisering af ansøgningsproceduren og at ansøgninger rettes direkte til kommunen. Næppe nogen stor forskel for os. (bortset fra at det er en del af den større, forenklende bevillingsproces, som kan medføre de problemer, der omtales under andre punkter)

Punkt 6:

Det foreslås, at alderen for bevillingshavere nedsættes fra 25 år (hhv. 23 år hvis man har en relevant uddannelse) til 21 hhv. 18 år.

Når vi ser hvorledes restaurationer med bardrift i vores kvarter styres af mennesker, der opfylder de nuværende alderskrav, er det tvivlsomt om yngre personer kan være mere ansvarlige for fulde menneskers gøren og lader end de "ældre".

Vi oplever gentagne gange, at dem der står i baren ikke siger fra over for kunder og lader dem gå ud med drikkevarer udendørs, selvom de ikke må. Vi oplever, at dette kan foregå i årevis uden, at nogen fra politi eller kommune griber ind.

Punkt 12:

Hele paragraf 16 foreslås ophævet. Ophævelsen af disse regler, vil gøre det muligt for bryggerier/engrossfirmaer at drive barer, opkøbe barer og låne penge til andre bevillingshavere.

Bemærkninger side 14 øverst:

Der står at EU's konkurrenceregler skal overholdes, men det er tvivlsomt at den rette og veldefinerede kontrol er til stede i dag.

Såfremt, at der kommer flere interne aftaler eller barer laver deres egen øl, er det sværere at styre hvad der leveres/bruges og om der betales korrekt moms og skat.

Der er i dag f.eks. i Brew Pub med adresse i Vestergade 29, 1456 KBH, som længe har brygget deres egen øl til trods for de måske ikke må det ift. gældende lov.

Allerede nu hører vi rygter fra personer, som har arbejdet i restaurationer, at på trods af at de ikke må det, bliver der allerede i dag lavet underhåndsaftaler (mellem bryggerier, engrossfirmaer og barer). Hvordan kan det ellers være, at man finder de samme alkohol mærker i forskellige barer. Hvordan kan det ellers være, at der står Carlsberg parasoller så mange steder.

Punkt 17:

Med forslaget tydeliggøres på hvilke steder det ikke er tilladt at medbringe/nyde stærke drikke (her over 2,8%). Hvor paragraffen tidligere kun har omtalt *restaurationslokaler*, fastslås det nu at den omfatter *alle* steder uden alkoholbevilling. Dette er selvfølgelig et skridt i den rigtige retning, krævet at den rigtige kontrol og opfølgning er tilstede. I dag er det desværre normen, at vi oplever gener fordi barmænd tager drikkevarer med sig bl.a. ind i Partybusser og der ved spreder festen.

Punkt 21:

Forslag om, at unge under 18 år må arbejde i nærheden af alkohol.

(bemærkninger på hele side 17 og øverst på side 18): Forslaget går ud på, at de skal kunne arbejde i områder, hvor man primært sælger mad og kun til klokken 22. Dette betyder at - hvis vedtaget - må ansatte være 16 på steder, hvor de ikke engang må være gæster. Dette betyder, at en på 16 vil støde på fulde mennesker, som opfører sig ustyrligt også før kl 22.

De unge skal også selv kunne udskænke alkohol, hvis der er en voksen til stede. Alt i alt måske ikke så skræmmende, men det sætter store krav til den unge i forhold til at sige fra over for personer, der er ældre og mere ustyrlige end dem, hvad enten det omhandler udskænkning af yderligere alkohol eller sexchikane.

Forslaget kræver ekstra kontrol og hvorfor fratage unge under 18 år den beskyttelse de nu har, ved at de ikke kan arbejde i nærheden af fulde mennesker og fristende alkohol? Sammenlign desuden 3F's artikel om sexchikane i branchen.

Høringslisten:

Den vedhæftede Høringsliste er kun sendt ud til en relativ snæver interessegruppe. Den er ikke sendt ud til miljø- og byplanmæssige instanser. Dette passer godt med, at man i den nuværende tolkning af Restaurationsloven, ser bort fra de overordnede, afledte konsekvenser af stor bevillingstæthed (støj, skrald, konflikt mellem beboelse og erhverv).

Liberalisering af restaurationslov:

Ændringerne indebærer generelt en liberalisering af forholdene i restaurationsbranchen. I de få tilfælde, hvor der nævnes restriktioner bliver, de kun i nogle grad defineret. Den legaliserer meget af det, der får lov at foregå i dag, men som er ulovligt ift. gældende lov, her tænkes bl.a. på sammenblandingen af bryggeridrift/engrossvirksomhed og restaurationssteder med barmænd.

Det er svært at forstå, hvorfor man foreslår en yderligere liberalisering af restaurationsbranchen, før man har fået styr på de problemer, som myndighederne allerede i dag har svært ved at kontrollere og det sikres, at den nugældende lovs intentioner bliver overholdt.

**Hørings svar til "Ændringer af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling mm."
Indsendt af bestyrelsen for Nørre Kvarters Beboerforening (del af indre by, Københavns kommune).
2.11.2016**

Som beboere i Nørre Kvarter i Københavns indre by, er vi naboer til mange restaurationsvirksomheder med bevillinger, hvoraf rigtig mange har nat-åbent i større eller mindre udstrækning. Som et fingerpeg er der i vores kvarters ca. 200 huse udskænkning/salg af alkohol i ca. 75 af bygningerne. Og det selvom vores kvarter er det tættest beboede i indre by. For såvel beboere som øvrigt erhverv giver det en række gener. Da vi derfor føler os som i høj grad berørte og interesserede parter både i økonomisk og livskvalitetsmæssig forstand er vi utilfredse med ikke at være på høringslisten hvilket desværre har betydet en alt for kort frist til at komme med vores indvendinger. Men her kommer de alligevel.

Hørings svaret falder i 2 dele. Først en generel gennemgang af problemerne i såvel Restaurationsloven som de foreslåede ændringer hertil. Første del danner også en forståelsesramme for anden del, som indeholder mere specifikke kommentarer til de enkelte ændringsforslag.

DEL 1: Overordnede kommentarer og forståelsesramme

Vi opfatter - med få undtagelser - ændringsforslagene som en liberalisering af gældende lov. I de få tilfælde hvor der nævnes restriktioner, bliver de kun i ringe grad defineret. Vi finder at gældende lov ikke efterleves i dag.

Vores generelle holdning er at vi ikke ønsker en yderligere liberalisering af restaurationsbranchen før der er styr på de problemer som myndighederne allerede nu har med at påse at den nugældende lovs intentioner bliver overholdt.

Vores tilgang til emnet er især styret af vores erfaringer fra samlivet med mange nat-åbne barer, som derfor bestemmer kritikken og argumenterne. Derimod har vi få indvendinger i forhold til fx dagåbne restauranter og cafeer.

Vi kan starte med et eksempel fra vores egen verden: En lille tur i kvarterets Vestergade en tilfældig nat giver utallige eksempler på brud på gældende lov og dens intentioner. Vi kan nævne udeservering efter 24, møbler på gaden efter 24, afspærring af offentlige områder, alkoholindtagelse på gaden, sammenblanding af

bryggeri og bardrift, udtalte ædruelighedsproblemer i det offentlige rum med de gener der følger med etc. etc. Alt sammen noget der er blevet klaget over masser af gange i årevis uden at der sker nævneværdigt. Vi mener ikke at dette løses ved at lempe gældende lov, men at man først må få styr på de problemer der allerede er i eller afledt af branchen. Vi vil gerne gøre opmærksom på at problemet ofte ligger i selve strukturen i kommunen og loven der vanskeliggør klageadgang, kontrol og ansvarsplacering og giver de kontrollerende myndigheder for få beføjelser i praksis. Vi ser ofte at et resultat af den eksisterende struktur er at klager hverken "ses" eller tages i betragtning ved fornyelse af bevillinger. Dette skal løses eksplicit i loven inden man åbner for yderligere liberalisering af området.

Det er vores opfattelse at en vedtagelse af de foreslåede ændringer vil medføre større gener for os som naboer i et bevillingstæt område (som der i øvrigt kommer flere og flere af i København), idet de åbner for en liberalisering af et marked som i forvejen ikke har en veldefineret og effektiv kontrol.

Her er det særlig interessant for os at nævne indholdet i gældende lovs §12. Den opstiller en række begrænsningsmuligheder, som i hvert fald Københavns Kommune ikke tager hensyn til. Herunder at foretage en helhedsvurdering og afvise nye bevillinger i bevillingsbelastede områder etc. Selvom §12 foreskriver hensyn til de overordnede forhold i bevillingsområderne, fremgår det ikke nærmere hvem der skal løfte disse vigtige opgaver, hvem der håndhæver dem og hvordan man klager over dem. Normalt er politiet jo den myndighed, som på papiret skal sørge for ro og orden i de berørte kvarterer, det vil sige alle de forhold som har med den samlede effekt af stor bevillingstæthed at gøre og den uro det medfører i bybilledet. Men hvordan har man tænkt sig det skal foregå, når politiet selv udtaler at de ikke længere er i stand til at opretholde ro og orden i nattelivet i København p.gr.a. mængden af udstedte bevillinger i visse områder? Og hvor skal borgerne i øvrigt henvende sig med deres §12-relaterede klager, det vil sige klager som ikke er rettet specifikt mod den enkelte bevillingshaver, men derimod drejer sig om den samlede synergieffekt (for mange bevillinger f.eks) i området?

Der er hér et hul i implementeringen af loven som skal fjernes inden loven liberaliseres yderligere. Som det er nu, findes der ingen instanser som tager sig af de afledte effekter af mange bevillinger i et boligområde. Det fremstår derfor for os paradoksalt - eller enøjet - når ændringsforslagene taler om branchens byrder, mens byrderne for andre parter, f.eks. beboere og andre erhverv, slet ikke nævnes.

Vores oplevelse er at de "almennyttige" dele af §12 stort set negligeres: I vores Nørre kvarter med de 200 huse er der fx givet 50 ekstra bevillinger på 8 år. Nu er der over 70 bevillinger, hvoraf 25 har en kl.5-bevilling. Og det i et tætbeholdt område med smalle gader og derfor særlige forhold: akustiske, fordi lyden kastes frem og tilbage og forstærkes, og fremkommelighedsmæssige, fordi køer og rygere spærrer de smalle én-flise-fortove og vejbanerne. Alligevel blev der så sent som

sidste år givet bevilling til et sted hvor der aldrig før har ligget en bar. De øvrige restaurationer får blot deres bevillinger fornyet når de ansøger. Denne koncentration af nat-åbne restaurationer giver selvfølgelig i kraft af deres natur øget risiko for støj, skrald og generelle ædruelighedsproblemer.

Vi synes det er problematisk at åbningstider ikke i højere grad indgår i de samlede overvejelser om alkoholbevillinger. For i virkeligheden er det store problem for os jo at en 8-årig alkoholbevilling kan kombineres med en natbevilling som endda igen kan sælges videre på markedet. Ligesom det synes umuligt at inddrage en bevilling (se mere s. 5), har det vist sig stort set umuligt at indskrænke bevilget natåbningstid. Det gælder paradoksalt nok især i de rigtig belastede områder hvor bevillingstætheden er så stor at det i praksis er umuligt at udpege en bestemt "synder", og ingen klage derfor kan registreres. Og er der ingen klager inddrages/indskrænkes bevillingerne ikke. Politiets første spørgsmål er "hvem er den skyldige?", og kan man ikke - midt om natten - oplyse om dette, kan man heller ikke indgive nogen klage.

Alkoholforbrug om natten medfører - det er der ikke noget nyt i - ændret og ofte uhæmmet adfærd. Alkohol-branchen er så speciel ved at den - når den optræder så massivt koncentreret - *overtrumfer* al anden aktivitet i de berørte bydele nattetide. Fredelig sameksistens med andre aktiviteter er udelukket. Gæsterne er jo stadig berusede når de forlader fx baren og bringer den ændrede og ofte generende asociale adfærd med sig ud i det offentlige rum. Det er også kendetegnende for denne branche at mange af kunderne netop mister den ansvarsfølelse som man jo gerne forventer af folk. Branchens folk fraskriver sig ethvert ansvar for folk i det øjeblik de forlader deres lokaler, men samtidig er deres kunder, når de har gjort brug af stedets faciliteter, ofte i en tilstand hvor de hverken er fornuftige eller i stand til at tage ansvar for sig selv eller andre. Hvem tager sig af denne problemstilling? (Som sagt er politiet stået af, og man kan jo ikke handle som om de ikke var det.) Hvis alt dette foregår i et boligområde som vores, må vi så finde os i både at "leve med" disse gener og også finde løsningerne på dem selv? Hvis det er meningen, må vi jo også udstyres med passende magtmidler. Det er jo ikke fordi vi ikke ønsker at folk skal have det sjovt, men det kunne være rart om der også var plads til andre måder at være sammen på og andre typer af gæster i kvarteret.

Dagbevillinger (indtil 24-og som ikke administrativt kan udvides) til restauranter og cafeer udgør derimod for os et mindre problem. Selvom kunderne skulle blive berusede, er de i mindretal, både i forhold til de andre kunder og i forhold til de mange andre på gaderne. Der sker en almindelig social kontrol. Og støj om dagen er noget helt andet end støj om natten i et kvarter hvor mange bor. Da der var kulturnat forleden, viste kvarteret sig tilsvarende fra en helt anden side - også morgenen derpå (mindre affald, ingen knuste flasker)-, fordi de mange mennesker i kvarteret ikke var berusede og derfor påvirkede nattelivet i gunstig retning med deres mere normale sociale adfærd. Men alle de andre 364 nætter vil de fleste -

udover barenes kunder - jo betakke sig for overhovedet at komme i disse områder.

Under bemærkninger til ændringsforslagenes punkt 7 nævnes det at forslagene ingen miljømæssig konsekvens har. Det er muligt at dette udtryk har en særlig teknisk definition her, som vi ikke kender. Men tolket i hverdagsbetydningen, kan kun en blind og døv udtale noget sådant - eller nogen der ikke har deres bolig eller dag erhverv i nærheden. Larm, skrald og indskrænket fremkommelighed & tilgængelighed på mange niveauer har vi set vokse med antallet af natbevillinger. På disse områder gælder at summen er større end de enkelte elementer: 1+1 bevilling giver mere end 2 i effekt. Turister fra andre lande der færdes i vores belastede område, udtrykker bestyrtelse over forholdene. Det gør vi også.

Bemærk i den forbindelse at den vedhæftede Høringsliste ikke er specifikt sendt ud til miljø (støj, skrald)- og byplanmæssige (sameksistens mellem bolig og erhverv, herunder tarveliggørelse af attraktive, historiske områder med høj turistværdi) instanser. Dette passer godt med at man i den nuværende tolkning af Restaurationsloven ser bort fra de overordnede, afledte konsekvenser af stor bevillingstæthed (støj, skrald, konflikt mellem beboelse og erhverv).

DEL 2. kommentarer til de enkelte punkter = 21 ændringsforslag samt bemærkningerne hertil:

Punkt 2: Af bem. hertil på s. 6 fremgår det at der ønskes en forenklet og ensartet procedure og at "Erhvervsstyrelsen udarbejder..en vejledning ang. de hensyn, som kommunalbestyrelsen skal iagttage ved afgørelse om....bevilling".

Vi har mange tvivl i den anledning: Betyder det at en bys fysiognomi, at belastningsgrader, at uheldige effekter af dagdøde områder (=områder med rækker af natbarer) nu bliver Erhvervsstyrelsens gebet? At forskellige områder med helt forskellige problematikker skal behandles ensartet? At hensynet til de "almennyttige" dele af §12 bliver Erhvervsstyrelsens ansvar? Betyder det at det i virkeligheden bliver Erhvervsstyrelsen og ikke restaurationsloven der ved deres administration fastsætter praksis? Hvordan kan man være sikker på at Erhvervsstyrelsen medtager sociale, byplanmæssige, sundhedsmæssige og miljømæssige aspekter, som jo næppe er deres kernekompetencer? I forvejen synes disse områder jo negligerede i beslutningen om udstedelser af bevillinger, som nævnt ovenfor.

Vi mener der er alt for mange uafklarede spørgsmål ved at give Erhvervsstyrelsen udvidede opgaver og beføjelser som foreslået.

Punkt 3 :

Baggrunden for forslagene er at give branchen mindre arbejde i forhold til myndighederne:

8 år skal være udgangspunktet, og nuværende praksis med diverse perioder (6 mdr. nævnes) og den udbredte brug af 2 års-bevillinger skal væk. Der skal fremover kun være "faste" begrænsningsniveauer i forhold til normen på 8 år, nemlig 2 år ved nye/skrøbelige bevillingssteder og 4 års bevillinger til steder, hvor der er et øget risiko for støj og ordensmæssige problemer.

Der er i bemærkningerne ingen forklaring på eller diskussion af, hvorfor der i dag tilsyneladende bliver givet så mange kortere bevillinger end de 8 år, der - også i dag - er lænkt som normen. Vores gæt er at det skyldes at det har vist sig meget vanskeligt at frakende en bevilling når den først er givet (erstatningskrav, bevisbyrde osv. osv.), og vi gætter også på at en indsnævring af mulighederne her vil fjerne en spinkel mulighed for kommunen til at afvise en bevilling hvis det viser sig at der opstår uforudsete konsekvenser eller AT DER KOMMER UØNSKET SYNERGIEFFEKT? Vi mener derfor det er en dårlig ide for bl.a. beboere at indskrænke denne mulighed. Disse tanker er også vigtige at have i mente, når der i bem. s.7 vagt står at "når der måtte være behov herfor", skal en bevilling nemmere kunne inddrages ud fra den betragtning at længere alkoholbevillingsperioder skal modsvares af nemmere inddragelse. Hvordan og hvor let de skal inddrages står kun nævnt sporadisk i bem. på s. 15. Og ingen af de grunde der anføres på s. 15 har noget med synergieffekten, konflikter i forhold til etablering i boligområder, generelle ædruelighedsproblemer (væltende horder i nattelivet mellem rækker af nat-åbne barer), men kun med den enkelte bevillingsindehavers adfærd at gøre.

Al erfaring viser, at det er svært at inddrage en tilladelse, som allerede er givet. Dette nævnes også i bem. til ændringsforslagene. Men der leveres ingen argumenter for, hvorfor bevillingsindehaverne skulle gøre mindre oprør over at få frakendt deres bevilling i fremtiden. Og igen må vi nævne synergieffekten: Når ingen enkelt gør noget forkert, men selve mængden af bevillingssteder (her taler vi igen især om nat-åbne steder) forårsager uacceptabel uro og uorden og generelle ædruelighedsproblemer i det offentlige rum i bestemte områder, som ingen kan gøres ansvarlige for og som ingen derfor heller kan klage over, så er 8 år MEGET lang tid for et område at være stavnsbundet til dårligt miljø og utryghed. Igen kommer man tilbage til at de helhedsvurderinger som er nævnt i §12 er vigtige at foretage INDEN man giver bevillinger. Den sidst tilkomne ansøger kan jo gøre alt rigtigt, men alligevel, sammen med de øvrige udskæringssteder i et område, bidrage til generelt uacceptable forhold.

En helhedsbetragtning a la §12 er en forudsætning for at også andre parter behov - udover bevillingshavernes - bliver tilgodeset. Vi savner at loven og dens udøvere tager hensyn til dette faktum, og at bevillingshavernes påståede svære

byrder bliver set i forhold til andre berørte parter (beboere og andre erhvervsdrivende) byrder.

Vores erfaringer fra kvarteret er at mulighederne for at begrænse eller inddrage bevillinger stort set er lig nul. Der er intet konkret i ændringsforslagene der indikerer at det vil blive nemmere at inddrage eller begrænse bevillinger. Der er heller ingen diskussion af de umulige klageforhold: de klager som danner grundlag for eventuel inddragelse eller begrænsning af bevillinger. Vi er derfor stærkt imod at bevillingsperioderne som norm gøres længere.

Om lejlighedsbevillinger (Intet eget punkt):

Det står nævnt flere steder i bemærkningerne til ændringsforslagene at det skal være nemmere at opnå en lejlighedsbevilling og at de som udgangspunkt ikke kun kan ligge på fastlagte dage og helligdage.

Det er slet ikke vores indtryk at det i dag er svært at få en lejlighedsbevilling. Det nævnes at kriterierne skal forenkles og at der skal skabes klarhed over de krav der skal opfyldes. Vi går ind for klare krav, så længe kontrollen bliver forbedret og prioriteret, således at den nuværende praksis ophører, hvor vi fx oplever:

Der bliver spillet højere musik end angivet i tilladelsen

Flere boder fra naboforretningerne bliver åbnet til trods for at de ikke har tilladelse

Der bliver lukket for arrangement og musik senere end tilladelsen angiver

Mht. forenkede kriterier vil vi protestere, hvis det i praksis betyder tilladelser uden forudgående helhedsvurdering af belastningen i de berørte områder. Dvs. at vi også på dette punkt ønsker at §12 bruges aktivt.

Punkt 4: Punktet behandler sammensætningen af bevillingsnævnet, og i bem.s. 12 foreslås to nye medlemmer: een uvildig jurist (med fokus på ansøgerens retsstilling OG alle §12 forhold) og een sagkyndig (det er ikke klart om det betyder en fra branchen?) der helst har viden om virksomhedsøkonomi (som skal sikre ansøgerens økonomiske soliditet og indsigt).

En konsekvens af dette forslag er at sammensætningen i bevillingsnævnet ændres til 6 folkevalgte og 3 ikke-folkevalgte (de 2 nye plus politirepræsentanten) og diverse observatører som dog ikke er nævnt i loven. I Københavns kommune sidder en repræsentant for Horesta, DRC samt en støjvagt. Derimod har vi som beboere ingen observatørplads, hvorfor vi ved mindre end andre om nævnets fortrolige forhandlinger, selvom vi er direkte berørt af dets beslutninger. Som det er nu, ved vi ikke hvilke kriterier, overvejelser og hensyn (??) der ligger til grund for den massive udstedelse af bevillinger i et område som vores. Vi ønsker at

nævnets arbejde skal være mere åbent og at det skal være nemmere at få observatørplads for berørte parter.

Vi synes ikke det er belyst tilstrækkeligt i materialet hvad den foreslåede forskydning i sammensætningen af bevillingsnævnet indebærer. Vi stiller os tvivlende overfor at den samme jurist både tilgodeser den enkelte ansøgers retsstilling og SAMTIDIG de andre forhold der nævnes i §12 som netop ofte vil være forhold der taler imod bevillingsudstedelser eftersom de angår konsekvenserne for andre berørte parter end ansøgerne. Vi frygter at de mere "almennyttige" dele af §12 ved denne konstruktion i endnu højere grad bliver sorteper, end hvad der i dag er praksis i hvert fald i Københavns kommune.

De senere år har der i Københavns Kommune gang på gang været fokus på enkelte bevillingshaveres ansvar og retsstilling, noget der i praksis har vist sig at overtrumfe overordnede forhold der ellers taler tydeligt imod udstedelse eller fornyelse af bevillinger. Kommunen synes ganske enkelt ikke at vide hvad den skal stille op i denne interessekonflikt. I følge kommunen selv har den ingen magtmidler fx til at sikre at loven bliver overholdt for så vidt gælder beboeres legitime rettigheder til rimelige forhold i deres kvarterer. Og det mener vi ikke er i orden. Vi vil gerne protestere mod at denne indbyggede konflikt ikke ekspliciteres i lovgivningen, herunder at man i bevillingsnævnet tilsyneladende ikke forholder sig til at der ikke er den fornødne myndighedskontrol i virkeligheden som loven forudsætter, hvilket resulterer i et magttomrum hvor borgerne lades i stikken. Vi ønsker at det i lovgivningen sikres at de "almennyttige" dele af §12 indgår i nævnets arbejde og afgørelser. I de foreslåede ændringer ser vi desværre kun vægtning af den enkelte ansøgers ansvar og retsstilling.

Punkt 5: I bem. s.12 fremgår at ændringsforslaget hovedsageligt drejer sig om digitalisering af ansøgningsproceduren og at ansøgninger rettes direkte til kommunen og ikke til politiet.

Vi har intet imod forenkling, men er bekymrede for en for automatiseret sagsbehandling, hvor muligheden for at tage særlige hensyn (som nævnt andre steder i vores høringssvar) forringes. Vi frygter også at dette er endnu et skridt væk fra hensynet til overordnede "samfundsmæssige" forhold, fx den offentlige ro og orden og politiets (manglende) evne til at kunne opretholde denne.

Punkt 6: Det foreslås, at alderen for bevillingshavere nedsættes fra 25 år (hvh. 23 år hvis man har en relevant uddannelse) til 21 hhv. 18 år.

I vores kvarter ser vi hele tiden mange lovovertrædelser fra bevillingssteder og almindelig kaos i deres nærmeste omgivelser. Vi mener ikke at det vil være en fordel for os eller andre der færdes i vores kvarter at lempe alderskravene. Dette gælder selvfølgelig mest for nat-åbne deciderede barer, men som sagt før gør loven jo desværre ingen forskel på de forskellige typer af bevillinger, så derfor mener vi at de mest "besværlige" må sætte standarden for alle. Alkohol er i sagens natur

ikke en hvilken som helst forbrugsvare. Det kræver lidt erfaring at kunne takle de problemer der *kan* opstå i forbindelse med servering af alkohol. Man bør beskytte såvel den unge som kunderne.

Punkt 12: Vi hører allerede i dag at §16 ikke overholdes; fra flere sider fortæller ansatte i restaurationsbranchen at der laves underhåndsaftaler imellem bryggerier, engrosfirmaer og fx barer, selvom de ikke må. Man kan også ved selvsyn se at PRÆCIS de samme alkoholmærker optræder på en række forskellige udskænkingssteder. Men vi ser ingen gode argumenter for at gøre ulovlig praksis lovlig. Som allerede nævnt ser det ikke ud til at der mangler midler til at oprette nye udskænkingssteder. Det vrimler med dem i indre by, og vi vil faktisk hellere af med nogen af dem for dermed at få et mere alsidigt erhvervsudbud og undgå områder der er "døde" i dagtimerne. Vi ser desuden allerede en eksplosion i erhvervshuslejerne, hvor der ligger barer og frygter at de nye konstruktionsmuligheder med stor kapital i ryggen vil presse priserne yderlige op og dermed yderligere ensrette sammensætningen af erhverv i indre by.

Vi er imod og ser ingen grund til større ejer - og kapitalkoncentration i branchen. Skønt EU's konkurrenceregler nævnes, mener vi at muligheden for overtrædelser og omgåelse af loven bliver større ved sammenblanding af genrerne. Og at muligheden for at kontrollere svindel med moms og skat bliver sværere. Vi tager næppe munden for fuld, når vi nævner at branchen i forvejen er svær at gennemskue og at dele af den derfor har døjet med bl.a. hvidvaskning af sorte penge. Et problem der er og bør være fokus på og som der ingen grund er til at udvide ved de foreslåede lempelser.

Desuden frygter vi at styrkeforholdet i den tidligere nævnte konflikt mellem hensynet til den enkelte bevillingshaver og "almenvellet" bliver yderligere forskubbet til vores – beboere, andre besøgende og andre småerhverv i kvarterets-ugunst. Og vi ser allerede for os at kommunen på denne måde vil få endnu færre muligheder for at tage balancerede beslutninger overfor aktører med meget stor kapital bag sig. Allerede i dag er bare truslen om retssag mod kommunen, nok til at den ruller rundt med alle 4 ben i vejret.

Punkt 21: Forslaget går ud på at unge under 18 skal kunne arbejde i områder, hvor der primært sælges mad og kun til klokken 22. De unge skal også selv kunne udskænke alkohol, hvis der er en voksen til stede.

Alt i alt måske ikke så skræmmende, men forslaget kræver ekstra kontrol, og vi mener ikke at fordelene for branchen opvejer ulemperne ved at fratage unge under 18 år den beskyttelse de har i dag ved at de ikke kan arbejde i nærheden af fulde mennesker og fristende alkohol.

Med venlig hilsen fra Nørre Kvarters Beboerforening, bestyrelsen
beboerforeningen@nktf.dk

Høringsvar til restaurationsloven. Den 3. november 2016.
Indsendt til: annhol@erst.dk og erhvervsregulering@erst.dk

Da hverken restaurationsloven eller Restaurationsplanen i København i forvejen bliver fulgt efter deres ånd og bogstav ville det være en katastrofe, som foreslået, yderligere at liberalisere loven til bevillingshavernes fordel, taberne ville, som det allerede nu er tilfældet, blive beboerne i de belastede områder.

Det er nærmest en ond vits at det på nogen måde skulle være byrdefuldt for bevillingshaverne at opnå og beholde deres tilladelser, tværtimod viser virkeligheden at det er beboerne, der bliver mere og mere plaget i de kvarterer, hvor der med rund hånd er delt bevillinger ud til de natteforstyrrende etableringer, der nu i de mørke timer har erobret de offentlige byrum og vores fred og nattesøvn.

At der overhovedet findes en Restaurations/Bevillingslov er jo i sig selv et udtryk for at netop alkohol som forbrugsvarer er belastet med så mange uheldige bivirkninger at der må opstilles ganske særlige regler op for at begrænse dets skadevirkninger i både salgs-, konsumentleddet og det omgivende miljø. Retningslinjerne i den nuværende lov (se især §12) er da også klare nok og ville løse mange af de desperate beboeres problemer, hvis lovens tekst da ellers blev efterlevet, hvad den jo desværre ikke bliver. Der er derfor ikke brug for nye uheldigt liberaliserende lovændringer, når ikke engang den gamle lovs klare ord bliver fulgt. Men det har desværre lange udsigter, og endnu vanskeligere bliver det selvfølgelig, når den udøvende magt i landet, politiet, allerede har erklæret at de desværre alligevel ikke har ressourcer til at kontrollere nattelivet og derfor lader det hænge stort set som det har lyst til. Det skal til politiet undskyldning siges, at de, ligesom vi beboere, også er godt trætte af politikernes og embedsmændenes sabotage af loven og ordensmagtens udøvende opgaver ved kommunens ødelæggende bevillingspraksis og blandt andet derfor har været nødt til at kaste håndklædet i ringen.

For ikke at blive misforstået vil jeg lige pointere at det er problemerne med de mange meget udbredte natbevillinger vi beklager os over, steder der lukker før midnat volder os næsten aldrig kvaler.

Ét er en dårligt administreret, asocial og skævvreden lov, noget andet er: hvordan og hvor klager borgerne/beboerne egentlig over loven og dens følger, når det hele alt for tit bliver alt for meget? (se også helt nedenfor under PS:)

Dette er et ofte i fortvivelse stillet spørgsmål, som det endnu ikke er lykkedes os borgere at få et brugbart svar på fra politikerne. For eksempel er det stadig ikke, trods masser af forsøg, lykkedes beboerne her i København med loven i hånden at begrænse bevillingernes omfang eller åbningstiderne længde for bevillingshavernes knopskydende udskænkingssteder. Dertil kommer at klagemulighederne er åbenlyst begrænsende, unødvendigt komplicerede og obskure, samtidig med at bevisbyrden stort set udelukkende hviler på ofrenes (de plagede beboeres/borgernes) skuldre, hvis det da overhovedet lykkes for os at komme igennem til politiet eller andre ansvarlige myndigheder. (se også helt nedenfor under PS:): Ud over hensigtserklæringen i §12 i loven, som altså ikke bliver fulgt, tager restaurationsloven overhovedet ikke hensyn til følge- og skadevirkningerne af lovens nuværende implementering.

I den forbindelse er det forbausende at der som standard skal gives bevilling for 8 år ad gangen. Det ses ikke af ændringerne at der også bliver givet borgerne lettere adgang til at fratage asociale bevillingshavere deres licens. 8 år er rigtig lang tid til uhindret at hænge et kvarter. Som eksempel kan jeg nævne at det ca. er det tidsrum det har taget for de mange natbevillinger at ændre Nørre Kvarter i København fra et sted hvor beboerne levede fredeligt sammen i deres hverdag til et sted hvor vi helst ikke færdes ude om natten og kun sjældent oplever at sove en hel nat igennem uden at blive forstyrret af høj gadelarm.

Desuden undrer man sig over at lovgiverne vil lade alkoholproducenterne og deres udtalte interesser i et ekspansivt, sygt lukrativt og "dynamisk" natteliv få stor indflydelse på drift, støtte og ejerskab til bevillingsstederne. En sådan liberalisering af branchen kan kun forværre mulighederne for stadig at opretholde et alsidigt byliv, som også er egnet til at bo i for almindelige borgere/beboere. I forvejen er branchen præget af usunde ejer- og kapitalkoncentrationer, ligesom dunkle og udbytterige aftaler mellem sælgere og købere jo heller ikke er ukendte. Alle disse negative effekter vil blive forstærket ved lovændringerne, som kun kan være resultatet af et energisk lobbyarbejde fra branchens side og ikke af de efterhånden utallige klager fra terroriserede borgere.

Desuden florerer andre og mere uformelle aktiviteter som bekendt i de bevillingstætte kvarterer: heriblandt pushere og salg af stoffer, vold, sexchikane og aggressivitet som følge af sprut og eksotiske drugs, trafiklarm og uforsvarlig kørsel i nattetimerne, bare nævnt som eksempler.

Loven nævner heller ikke med ét ord de mange døgnåbne butikker (Seven Eleven, Netto), som forsyner kvarterernes festende horder, også dem under 18, med billig sprut, som indtages på åben gade af "festglade" bargæster, der fylder det offentlige rum med larm og affald af enhver art, efterladenskaber som kun en livlig fantasi kan forestille sig.

Et hovedløst og ureflekteret bevillingssystem har været årsagen til at store dele af Københavns indre bydele stort set er blevet gjort umulige at bo i. Som et eksempel kan det nævnes at i Nørre Kvarter i Københavns City, hvor jeg bor, kan man aften og nat købe alkohol i 76 af kvarterets ca. 200 huse. De ca. 1000 beboere forsøger her at overleve i et område, der minder om en permanent festivalplads med gennemtrængende larm, mængder af affald, knuste flasker, pis og bræk.

Under sådanne forhold fratages beboerne dagligt deres elementære ret til at sove uforstyrret om natten, retten til at de og deres børn kan færdes fredeligt og sikkert i deres eget nærmiljø på alle døgnets timer og i det hele taget menneskeretten til at bestemme over deres eget liv, hvor de end måtte bo.

Et kvarter, en bydel er jo en organisme, hvor alle delene er nødt til fungere i harmoni med hinanden for at organismen skal kunne overleve; det er i hvert ikke noget hverken den gamle eller den nye Restaurationslov bidrager til, tværtimod.

Jeg forstår ikke hvorfor der ikke nedsættes en kommission (eller hvad det nu hedder i politikerjargon) for at kulegrave en absurd selvmodsigende lov som Restaurationsloven, som på den ene side postulerer at beskytte borgerne mod bevillingshavernes indlysende skadevirkninger på deres omgivelser i især beboelseskvarterer (jævnfør §12) og på den anden side med gavmild hånd i alle 4 dimensioner (i rum og tid) uddeler omfattende bevillinger til netop de bevillingsansøgere, som jo er de egentlige årsager til ulykkerne i de selvsamme boligkvarterer. Der er her tale om en udsøgt politisk dobbeltmoral, hvis dybere årsager nok kunne have brug for en grundig kulegravning fra uvildige og bredt orienterede eksperter.

PS: Et interessant, men slet ikke enestående eksempel fra det virkelige liv som illustrerer klagemulighederne i kommunen for plagede borgere:

Fra den 28. februar 2016 til den 30. maj 2016 indsendte jeg 10 øjenvidneberetninger fra de tidlige morgentimer af mine direkte, personlige observationer på gaden i krydset Studiestræde/Larsbjørnsstræde, hvor jeg bor. De blev sendt til kbh@politi.dk, som jeg havde fået opgivet som den korrekte adresse til klager. Den 1. juni modtager jeg endelig en mail fra kbh-servicecenter@politi.dk (myndighederne kan virkelig noget med ord), som spørger om det skal opfattes som klager. Det bekræfter jeg i et brev fra 2. juni. Siden har jeg ikke hørt fra Servicecentret.

Med venlig hilsen fra

Morten Vesely
Larsbjørnsstræde 20A, 1454 København K
bestyrelsesmedlem i Nørre KvarTERS Beboerforening
mailadresse: mortenvesely@hotmail.com

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Danmark

Att: erhvervsregulering@erst.dk og ann-hol@erst.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE +45 81325763
KHIB@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 16/02899 2

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF RESTAURATIONSLOVEN

26. OKTOBER 2016

Erhvervsstyrelsen har ved e-mail den 7. oktober 2016 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven.

Institut for Menneskerettigheder har ingen bemærkninger til styrelsens udkast.

Med venlig hilsen

Kholoud Ibrahim
FULDMÆGTIG

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Anna Holtt Langlet (AnnHol@erst.dk)
Fra: Sjøqvist, Per (Per.Sjoqvist@coop.dk)
Titel: SV: Høringsmateriale til restaurationsloven
Sendt: 24-10-2016 09:51:07

Kære Anna Holtt Langlet

Tak for det tilsendte udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Coop har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer.
Med venlig hilsen

Per Sjøqvist
Juridisk direktør, adv. (L)

Coop er Danmarks førende udbyder af dagligvarer. Vi driver butikskæderne Kvickly, SuperBrugsen, Dagli Brugsen, Irma og fakta samt coop.dk. Vi har en samlet omsætning på ca. 50 milliarder kr. og 1200 butikker over hele Danmark. Vi er i alt ca. 40.000 medarbejdere.

Coop Danmark A/S
Juridisk afdeling
Roskildevej 85
DK-2620 Albertslund
www.coop.dk
(CVR-nr. 28250495)
Telefon +45 4388 4410
Mobil +45 5158 4410
E-mail per.sjoqvist@coop.dk

Denne e-mail og de vedhæftede dokumenter indeholder fortrolig information. Denne information er udelukkende beregnet til at komme til de anførte modtageres kundskab. Enhver uretmæssig offentliggørelse, kopiering, overdragelse, udnyttelse eller handling på baggrund af indholdet i denne e-mail er strengt forbudt. Hvis Du har modtaget denne e-mail ved en fejl, anmodes De venligst om at slette e-mailen og vedhæftede dokumenter samt at underrette afsenderen, enten pr. e-mail eller telefonisk på 4386 4410.

Fra: "Anna Holtt Langlet" <AnnHol@erst.dk>

Til: "Faglig Fælles A-kasse E-løn" <3f@3f.dk>, "samfund@akvokatsamfund.dk" <samfund@akvokatsamfund.dk>, "pko@alkahologsamfund.dk" <pko@alkahologsamfund.dk>, "Arbejdstilsynet" <at@at.dk>, "BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD" <info@bkd.dk>, "Blå Kors Hjemmet i Arden" <bkd@blaakors.dk>, "kontakt@bryggeriforeningen.dk" <kontakt@bryggeriforeningen.dk>, "i" <nfo@bryggeriforeningen.dk>, "bupl@bupl.dk" <bupl@bupl.dk>, "brd@brd.dk" <brd@brd.dk>, "Nielsen, Ole [Intern Revision]" <Ole.Nielsen@coop.dk>, "Rederiforeningen af 2010" <info@shipowners.dk>, "Jørgen Kønigshøfer" <irc-erhverv@d-r-c.dk>, "DANSK ARBEJDSGIVERFORENING" <da@da.dk>, "dcaa@dcaa.dk" <dcaa@dcaa.dk>, "Feriefonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver" <info@danskerhverv.dk>, "dsk@dsk.dk" <dsk@dsk.dk>, "dsr@dsr.dk" <dsr@dsr.dk>, "DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD" <duf@duf.dk>, "service@danskeadvokater.dk" <service@danskeadvokater.dk>, "dsm@danskeslagtermestre.dk" <dsm@danskeslagtermestre.dk>, "jw@dsk.dk" <jw@dsk.dk>, "dsk@dsk.dk" <dsk@dsk.dk>, "Jernbanernes Arbejdsgiverforening" <di@di.dk>, "1 - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST)" <FORBRUGEROMBUDSMANDEN@kfst.dk>, "hoeringer@fbr.dk" <hoeringer@fbr.dk>, "fbr@fbr.dk" <fbr@fbr.dk>, "Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark" <fsd@socialchefforeningen.dk>, "info@goda.dk" <info@goda.dk>, "Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen" <kfst@kfst.dk>, "BMFs Rejselegat for Yngre Boghandler Medhjælper S/I" <handel.hovedstaden@hk.dk>, "horesta@horesta.dk" <horesta@horesta.dk>, "HÅNDVÆRKS RÅDET" <hvr@hvr.dk>, "Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution" <info@humanrights.dk>, "Justitsministeriet, Departementet" <jm@jm.dk>, "info@kfumsoc.dk" <info@kfumsoc.dk>, "KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING" <kfs@sundkom.dk>, "GeoDanmark" <ld@kl.dk>, "info@cancer.dk" <info@cancer.dk>, "Københavns Kommune" <kk@kk.dk>, "kbh@politi.dk" <kbh@polit.dk>, "LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A." <info@lf.dk>, "LANDSFORENINGEN LÆNKEN" <lf@laenken.dk>, "ast@ast.dk" <ast@ast.dk>, "lo@lo.dk"

<lo@lo.dk>, "dadl@dadl.dk" <dadl@dadl.dk>, "FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK" <lfr001@politi.dk>, "redbarnet@redbarnet.dk" <redbarnet@redbarnet.dk>, "rigsadvokaten@ankl.dk" <rigsadvokaten@ankl.dk>, "direktionssekretariatet@politi.dk" <direktionssekretariatet@politi.dk>, "info@sexogsamfund.dk" <info@sexogsamfund.dk>, "info@sikkerhedsbranchen.dk" <info@sikkerhedsbranchen.dk>, "SKAT" <skat@skat.dk>, "Sundheds- og Ældreministeriet" <sum@sum.dk>, "vsod@vsod.dk" <vsod@vsod.dk>

Emne: Høringsmateriale til restaurationsloven(ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kære høringsparter,

Hermed fremsendes udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring. Se venligst vedhæftede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Høringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Anna Holtt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet
Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Virksomhedsregulering

Dahlerups Parkhus
Langebnie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3328 1000
E-mail: Annhol@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på mejlet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Anna Holt Langlet (AnnHol@erst.dk)
Frå: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (kfst@kfst.dk)
Titel: SV: Høringmateriale til restaurationsloven
Sendt: 17-10-2016 12:01:45

J.nr. 16/10725

Til Erhvervsstyrelsen

Idet vi henviser til e-mail af 7. oktober 2016 skal vi herved meddele, at udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. ikke giver Forbrugerombudsmanden anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Gitte Albrecht Pedersen
Chefssekretær
Direktetlf.: 4171 5092
E-mail: gap@kfst.dk

FORBRUGEROMBUDSMANDEN
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5151

Frå: Anna Holt Langlet [mailto:AnnHol@erst.dk]
Sendt: 7. oktober 2016 15:31

Til: Faglig Fælles A-kasse E-løn; samfund@advokatsamfund.dk; pko@alkohologsamfund.dk; Arbejdstilsynet; BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD; Bis Kors Hjemmet i Arden; kontakt@bryggerforeningen.dk; i; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; COOP DANMARK A/S; Rederforeningen af 2010; Jørgen Kønigshøfer; DANSK ARBEJDSGIVERFORENING; dcaa@dcaa.dk; Feriefonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver; dsk@dsk.dk; dsr@dsr.dk; DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD; service@danskeadvokater.dk; dsm@danskslagtermestre.dk; jw@dsk.dk; dsk@dsk.dk; Jernbanernes Arbejdsgiverforening; 1 - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST); hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark; info@goda.dk; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse; BMFs Rejselegat for Yngre Boghandler Medhjælpere S/I; horesta@horesta.dk; HÅNDVÆRKS RÅDET; Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution; Justitsministeriet, Departementet; info@kfumsoc.dk; KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING; GeoDanmark; info@cancer.dk; Københavns Kommune; kbh@politik.dk; LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A.; LANDSFORENINGEN LÆNKEN; ast@ast.dk; lo@lo.dk; dadl@dadl.dk; FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK; redbarmet@redbarmet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; direktionssekretariatet@politik.dk; info@sexogsamfund.dk; info@silkerhedsbranchen.dk; SKAT; Sundheds- og Ældreministeriet; vsod@vsod.dk
Emne: Høringmateriale til restaurationsloven (ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kære høringssvarer,

Hermed fremsendes udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring. Se venligst vedhæftede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Høringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Anna Holt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Anna Holtt Langlet (AnnHol@erst.dk)
Fra: Pia Saxild (PS@fbr.dk)
Titel: VS: Høringsmateriale til restaurationsloven
Sendt: 11-10-2016 12:10:01

Forbrugerrådet Tænk vurderer, at udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. ligger uden for vores interessenråde og vil derfor undlade at forholde os hertil. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Vagn Jølsen
Vicedirektør

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7720 / vj@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Forbrugerrådet
Tænk
Danish Consumer Council

Fra: Anna Holtt Langlet [mailto:AnnHol@erst.dk]

Sendt: 7. oktober 2016 15:31

Til: Faglig Fælles A-kasse E-løn; samfund@advokatsamfund.dk; pko@alkohologsamfund.dk; Arbejdstilsynet; BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD; Blå Kors Hjemmet I Arden; kontakt@brygforeningen.dk; i; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; COOP DANMARK A/S; Rederiforeningen af 2010; Jørgen Kongshøfer; DANSK ARBEJDSGIVERFORENING; dcaa@dcas.dk; Feriefonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver; dsk@dsk.dk; dsr@dsr.dk; DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD; service@danskadvokater.dk; dsm@danskestagnetmestre.dk; jw@dsk.dk; dsk@dsk.dk; Jernbanernes Arbejdsgiverforening; 1 - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST; Forbrugerrådet Tænk Høringer; Forbrugerrådet Tænk Reception; Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark; nfo@goa.d; Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen; BMFs Rejselegat for Yngre Boghandler Medhjælpere S/I; horesta@horesta.dk; HÅNDVÆRKSRÅDET; Institut for Menneskerettigheder -Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution; Justitsministeriet, Departementet; info@kfumsoc.dk; KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING; GeoDanmark; info@cancer.dk; Københavns Kommune; kbh@politi.dk; LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A.; LANDSFORENINGEN LÆNKEN; ast@ast.dk; lo@lo.dk; dadl@dadl.dk; FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; direktionssekretariatet@politi.dk; info@sexogsamfund.dk; info@sikkerhedsbranchen.dk; SKAT; Sundheds- og Ældreministeriet; vsod@vsod.dk
Emne: Høringsmateriale til restaurationsloven(ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kære høringsparter,

Hermed fremsendes udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring. Se venligst vedhæftede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Høringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Anna Holtt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet
Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Virksomhedsregulering

Dahlsørgaet Parkhus
Langsøvej Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Fra: DANSK ARBEJDSGIVERFORENING (da@da.dk)
Titel: SV: Høringsmateriale til restaurationsloven
Sendt: 07-10-2016 16.15:09

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ellise S. Hansen
Chefssekretær

Fra: Anna Holt Langlet [mailto:AnnHol@erst.dk]

Sendt: 7. oktober 2016 15:31

Til: Faglig Fælles A-kasse E-løn; samfund@advokatsamfund.dk; pko@alkohologsamfund.dk; Arbejdstilsynet; BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD; B&B Kors Hjemmet I Arden; kontakt@bryggeriforeningen.dk; i; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; COOP DANMARK A/S; REDERI_NETKON; Jørgen Kønigshefer; Dansk Arbejdsgiverforening; dcaa@dcaa.dk; Feriefonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver; dsk@dsk.dk; dsr@dsr.dk; DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD; service@danskadvokater.dk; dsm@danskesslagtermestre.dk; jw@dsk.dk; dsk@dsk.dk; Jernbanernes Arbejdsgiverforening; I - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST; hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark; info@goda.dk; Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen; BMFs Rejselegat for Yngre Boghandler Medhjælpere S/I; horesta@horesta.dk; HÅNDVÆRKSRADET; Institut for Menneskerettigheder -Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution; Justitsministeriet, Departementet; info@kumsoc.dk; KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING; GeoDanmark; info@cancer.dk; Københavns Kommune; kbh@politi.dk; LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A.; LANDSFORENINGEN LÆNKEN; ast@ast.dk; fo@fo.dk; dad@dadl.dk; FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; direktionssekretariatet@politi.dk; info@sexogsamfund.dk; info@sikkerhedsbranchen.dk; SKAT; Sundheds- og Ældreministeriet; vsod@vsod.dk
Emne: Høringsmateriale til restaurationsloven(ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kjrlj hringssparter,

Hermed fremsendes udkast til hring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i hring. Se venligst vedhede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Hringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kop til Anna Holt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til hringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Holt Langlet
Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Virksomhedsregulering

Dahlens Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø Telefon +45 3529 1000
E-mail: AnnHol@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VASTMINISTERIET

 Pas på! - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

26 OKT 2016
partho

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til erhvervsregulering@erst.dk
med kopi til anshol@erst.dk og aspe@erst.dk.

RIGSADVOKATEN

DATO 26. oktober 2016

JOURNAL NR

RA 2016-F80 0020

SAQSBEHANDLER KOP

RIGSADVOKATEN

FREDRIKSHOLMS KANAL 10
1270 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Høring over udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Ved e-mail af 7. oktober 2016 (sagsnr. 2016 - 7949) har Erhvervsstyrelsen anmodet om Rigsadvokatens eventuelle bemærkninger til udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

I den anledning kan jeg oplyse, at jeg ikke har bemærkninger til udkastet

Med venlig hilsen

Pernille Langermann-Nielsen

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: Anna Holt Langel (AnnHol@erst.dk)
Fra: Susanne Fischer (suf@ast.dk)
Titel: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven
Sendt: 02-11-2016 10 20.40

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af restaurationsloven,

Ligebehandlingsnævnet har ingen bemærkninger til det fremsendte forslag.

Venlig hilsen

Susanne Fischer
Chefkonsulent
Sekretariatet for Ligebehandlingsnævnet

Direkte telefon: 61 89 73 81
Mail: suf@ast.dk

The Board of Equal Treatment
Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 Statservice
Mail: ast@ast.dk
Telefon: 33 41 12 00
Åbningstid: 9.00-15.00 alle hverdage

---

*Fortrolige og personfølsomme oplysninger
skal sendes til sikkermail@ast.dk*

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Fra: Anett Wiingaard (aw@goda.dk)
Titel: SV: Høringsmateriale til restaurationsloven
Sendt: 18-10-2016 12:43:07

Kære Anna Holtt Langlet

Tak for tilsendelse af udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

GODA ophørte imidlertid som selvstændig forening d. 31.12.2015 og er nu en del af VSOD, hvorfor GODAs bemærkninger vil indgå i høringssvaret fra VSOD.

Med venlig hilsen

Anett Wiingaard
Sekretariatschef
GODA
Løgstergade 2
2100 København Ø

20 25 17 53
Goda.dk & alkoholdialog.dk

Fra: Anna Holtt Langlet [mailto:AnnHol@erst.dk]

Sendt: 7. oktober 2016 15:31

Til: Faglig Fælles A-kasse E-løn <3f@3f.dk>; samfund@advokatsamfund.dk; pko@alkohologsamfund.dk; Arbejdstilsynet <at@at.dk>; BAGERNES EGEN INDKØBSFORENING UNDER BKD <info@bkd.dk>; Blå Kors Hjemmet i Arden <bkd@blaakors.dk>; kontakt@bryggerforeningen.dk; info@bryggerforeningen.dk; bupl@bupl.dk; brd@brd.dk; COOP DANMARK A/S <ole.nielsen@coop.dk>; Reder foreningen af 2010 <info@shipowners.dk>; Jørgen Königshøfer <drc-erhverv@d-r-c.dk>; DANSK ARBEJDSGIVERFORENING <da@da.dk>; dcaa@dcaa.dk; Feriefonden for Dansk Erhverv Arbejdsgiver <info@danskerhverv.dk>; dsk@dsk.dk; dsr@dsr.dk; DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD <duf@duf.dk>; service@danskeadvokater.dk; dsm@danskesslagtermestre.dk; jw@dsk.dk; dsk@dsk.dk; Jernbanernes Arbejdsgiverforening <di@di.dk>; 1 - KFST Forbrugerombudsmanden (KFST <FORBRUGEROMBUDSMANDEN@kfst.dk>; hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; Foreningen af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark <fsd@socialchefforeningen.dk>; Anett Wiingaard <aw@goda.dk>; Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen <kfst@kfst.dk>; BMF's Rejselegat for Yngre Boghandlere Medhjælpere S/I <handel.hovedstaden@hk.dk>; horesta@horesta.dk; HÅNDVÆRKSRADET <hvr@hvr.dk>; Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitut <info@humanrights.dk>; Justitsministeriet, Departementet <jm@jm.dk>; info@kfumsoc.dk; KOMITEEN FOR SUNDHEDSOPLYSNING <kfs@sundkom.dk>; GeoDanmark <kl@kl.dk>; info@cancer.dk; Københavns Kommune <kk@kk.dk>; kbh@politi.dk; LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A. <info@lf.dk>; LANDSFORENINGEN LÆNKEN <lf@laenken.dk>; ast@ast.dk; lo@lo.dk; dad@dad.dk; FONDEN TIL UNDERST AF TRÆNG ENKER EFTER OG BØRN AF MEDL AF FORENINGEN AF POLITIMESTRE I DANMARK <fr001@politi.dk>; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ank.dk; direktionssekretariatet@politi.dk; info@sexogsamfund.dk; info@sikkerhedsbranchen.dk; SKAT <skat@skat.dk>; Sundheds- og Ældreministeriet <sum@sum.dk>; vsod@vsod.dk
Emne: Høringsmateriale til restaurationsloven(ERST Sagsnr: 2016 - 7949)

Kære høringsparter,

Hermed fremsendes udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. i høring. Se venligst vedhæftede.

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger senest fredag den 4. november 2016.

Høringssvar bedes sendt til erhvervsregulering@erst.dk med kopi til Anna Holtt Langlet (Annhol@erst.dk).

Eventuelle spørgsmål til høringen kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet
Fødselsnr. 12345678

ERHVERVSTYRELSEN
Virksomhedsregulering

Dahlerups Parkhus
Langekroge Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
E-mail: AnnHolt@erst.dk
www.erhvervstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun derne e-mail hvis det er nødvendigt.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

31 OKT. 2016

J.nr.: 2016-005-637
Sagsbehandler: Trine Marvig Højgaard Nielsen

POLITIOMRÅDET
SEKRETARIATET
ALMEN JURA
Pøtteløvej 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2800 Glostrup

Telefon: 3314 0888
E-mail: poli-almen-jura@politil.dk
Web: www.politi.dk

Høring over udkast til ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. – Justitsministeriets j.nr. 2016-19203-0982

Erhvervsstyrelsen har ved e-mail af 7. oktober 2016 anmodet Rigspolitiet om bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Justitsministeriet har efterfølgende anmodet om at modtage Rigspolitiets bemærkninger til brug for et samlet høringssvar for ministerområdet.

Rigspolitiet har i forbindelse med høringen anmodet samtlige politikredse om bemærkninger til lovforslaget og skal på den baggrund foreslå, at følgende indarbejdes i høringssvaret:

Ad § 1, nr. 1:

Rigspolitiet finder, at det bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at foretage den pågældende ændring, hvorved den fakultative ordning gøres obligatorisk, idet der henvises til det igangværende pilotprojekt, som er omtalt i de specielle bemærkninger til ændringsforslagets § 1, nr. 5. Heraf fremgår, at man – afhængig af udfaldet af pilotprojektet – skal overveje, om opgaven vedrørende bevillingsansøgninger kan overføres fra politiet til kommunalbestyrelsen.

Ad § 1, nr. 3:

For så vidt angår denne ændring, som vedrører varigheden af meddelte alkoholbevillinger, skal Rigspolitiet bemærke, at indførelsen af en minimumsgrænse vil betyde, at der formentlig vil forekomme tilfælde, hvor restaurationer, der tidligere har kunnet opnå bevilling for en kortere periode, nu i stedet vil blive meddelt afslag. Med en minimumsgrænse på 2 år vil således f.eks. nystartede restaurationsvirksomheder som udgangspunkt ikke, som det er tilfældet i dag, kunne gives mulighed for i en kortere periode – f.eks. et halvt eller et helt år – at dokumentere, at

de formår at leve op til det, der forventes af en restauration. Den foreslåede ændring vil således kunne få den modsatte effekt i forhold til de intentioner, som lovforslaget i øvrigt synes at hvile på.

Side 2

Ad § 1, nr. 4:

I relation til forslaget om, at Bevillingsnævnet tilføres et medlem, som er en uafhængig jurist eller advokat, for – ifølge bemærkningerne – at øge fokus på ansørgernes retsstilling samt for at sikre en saglig vurdering af sagen, skal Rigspolitiet bemærke, at man ikke umiddelbart finder, at der er behov herfor, idet nævnets øvrige medlemmer allerede må anses for at varetage disse hensyn.

Ad § 1, nr. 5:

Det kan overvejes, om lovtæksten bør præciseres, idet formålet med ændringen ifølge bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse synes at være at skabe det hjemmelsmæssige grundlag for en evt. fremtidig overdragelse af behandlingen af bevillingsansøgninger fra politiet til kommunalbestyrelserne. Den anvendte formulering "de beføjelser, som efter loven er henlagt til politiet" begrænser sig imidlertid ikke hertil, men omfatter alle politiets beføjelser efter restaurationsloven, herunder også politiets adgang til f.eks. at foretage tilsyn, meddele forbud og påbud. Det antages ikke at være lovforslagets hensigt, at tillige disse beføjelser skal kunne tillægges kommunen uden forudgående forhandling med Justitsministeriet.

Ad § 1, nr. 8:

Det foreslåede stk. 2 bestemmer, at bevillingsmyndigheden "kan undtage fra bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, hvis der er givet henstand, eller hvis der er indgået en afdragsordning". Stk. 1, nr. 4, vedrører forfalden gæld, og efter gældende praksis anses gæld ikke som forfalden, jf. restaurationslovens § 13, stk. 1, nr. 4, hvis der er indgået en afdragsordning. Rigspolitiet vil derfor foreslå, at ordene "eller er indgået en afdragsordning" udgår af stk. 2, 1. pkt.

Ad § 1, nr. 14:

Efter den foreslåede ændring åbnes der principielt mulighed for, at bevillingsmyndigheden kan indlede en tilbagekaldelse af en alkoholbevilling efter høring af politiet, uanset om politiet er enig i, at betingelserne for tilbagekaldelse er opfyldt.

En tilbagekaldelsessag indebærer normalt en ganske ressourcekrævende og langstrakt proces, hvorfor en eventuel stigning i antallet af sager vil øge ressourceforbruget i politiet. Det kan derfor overvejes, om ordningen skal etableres på en så-

dan måde, at politiet skal tiltræde bevillingsmyndighedens afgørelse om tilbagekaldelse.

Side 3

Ad § 1, nr. 15:

Rigspolitiet finder, at det bør overvejes, om der kunne være behov for at fastsætte retningslinjer for politiets adgang til at stille vilkår i forbindelse med lejlighedstilladelse samt adgangen til at forbyde virksomheden.

Rigspolitiet skal endvidere bemærke, at udtrykket "enkeltstående arrangement" -- på samme måde som ordet "særlig" -- formentlig vil kunne give anledning til visse fortolkningsproblemer.

For at sikre ensartet behandling i landets politikredse, bør det overvejes, hvorvidt der skal fastsættes en grænse for, hvor mange tilladelser til et enkeltstående arrangement, der kan meddeles den samme ansøger eller til samme type arrangement.

Det er herudover Rigspolitiets vurdering, at den foreslåede ændring vil kunne medføre en betydelig stigning i antallet af ansøgninger om lejlighedstilladelser, fordi der ikke længere vil være krav om, at der skal være tale om en "særlig" lejlighed. En deraf følgende vækst i antallet af arrangementer vil således kunne give anledning til ordensmæssige og/eller æruelighedsmæssige problemer samt øge tilgængeligheden af stærke drikke.

Sammenfattende forudser Rigspolitiet, at den foreslåede ændring vil kunne medføre et større antal lejlighedsarrangementer, hvor udskænkningen i sig selv er anledningen, og hvor myndighederne ikke har mulighed for at udøve kontrol med udskænkning, økonomi, arrangørernes vandel m.v. Desuden må det forventes, at de politimæssige ressourcer, der medgår til behandlingen af ansøgninger om lejlighedstilladelser, vil stige.

Ad § 1, nr. 6, 16 og 21:

For så vidt angår de foreslåede nedsættelser af en række af restaurationslovens alderskrav henvises generelt til de synspunkter, der fremgår af Rigspolitiets høringsvar af 27. februar 2015 til Erhvervsstyrelsen samt Rigspolitiets svar til Justitsministeriet af 17. juni 2016 til brug for justitsministerens møde med erhvervs- og vækstministeren om restaurationsloven den 23. juni 2016.

Rigspolitiet kan til orientering oplyse, at enkelte politikredse har henledt Rigspolitiets opmærksomhed på, at der flere steder i landet afholdes såkaldte posefester. En posefest er en fest, hvor f.eks. en idrætsforening skaffer lokaler og musik,

hvorefter der indbydes unge mennesker typisk i alderen 13-18 år. De unge mennesker medbringer selv en pose med alkohol, som afleveres i en bar med navn på, hvorefter den unge i løbet af aftenen kan henvende sig og bede om alkohol fra posen. Et sådan koncept er næppe omfattet af begrebet servering, hvorfor disse posefester må antages at unddrage sig restaurationslovens krav. Posefestkonceptet ses dog efter det oplyste flere steder i landet at være i en sådan udvikling, at professionelle eventfirmaer er begyndt arrangere festerne i lokaler, der indrettes som en form for diskotek, og hvor de unge mennesker selv kan medbringe alkohol.

Henset hertil kan det overvejes, om definitionen af begrebet "servering" bør ændres på en måde, hvorved de såkaldte "posefester" i et vist relevant omfang bliver omfattet af lovens krav.

Rigspolitiet har ikke yderligere bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Troels Jensen
afdelingschef

